

WYCINANKI z Puszczy Białej

KATALOG

Wycinanki z Puszczy Białej – katalog cyfrowy

Opracowanie katalogu i tekst
Sylwia Słojkowska-Affelska

Opracowanie graficzne wycinanek
Jakub Affelski, Sylwia Słojkowska-Affelska

Projekt graficzny i skład katalogu
Sylwia Słojkowska-Affelska

Korekta
Eliza Woźnicka-Nowińska

Na okładce fragment wycinanki *Jeździec na koniu*, autorstwa Zofii Kowalczykówny z 1928 r.
ze Zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie, sygn. 17825/MEK.

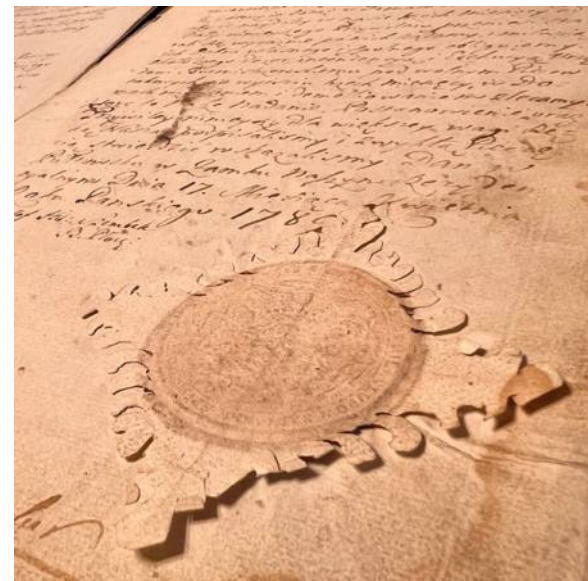
Zrealizowano w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Pułtusk, 2024 r.

Tradycyjne wycinanki z Puszczy Białej na tle innych polskich wycinanek stanowią odrębną grupę o rozpoznawalnej stylistyce, zwartej kompozycji i stosunkowo nieskomplikowanej ornamentyce. Należą do wspólnej gałęzi wycinanek polskich, których narodziny i artystyczne wykrystalizowanie stylów regionalnych przypada na ostatnie dwudziestopięciolecie XIX wieku¹. Tak jak w przypadku rozwoju innych dziedzin sztuki i rękodzieła ludowego ogromne znaczenie miały zmiany społeczno-gospodarcze, jakie zachodziły na polskiej wsi w połowie XIX wieku, a których punktami zwrotnymi były zniesienie obciążeń feudalnych oraz rozwój handlu i rzemiosła. Wtedy kształtowały się style regionalne, rozwijały zdobnictwo i plastyka ludowa – sztuka, poprzez którą następował proces identyfikacji oraz manifestowania przynależności do danej grupy lokalnej. W tym bogatym zespole wytworów artystycznych typu ludowego swoje miejsce znalazła również wycinanka będąca odpowiedzią na potrzeby estetyczne mieszkańców wsi. Geneza wycinanki kurpiowskiej z Puszczy Białej jest trudna do odtworzenia, ponieważ tematyka jej nigdy nie była szczególnie omawiana. Sztuka ta zanika też dość wcześnie, bo w okresie dwudziestolecia międzywojennego, nie cieszy się zainteresowaniem nowych odbiorców (miejskich), nie rozwija się, tylko pozostaje w formie archaicznej.

Od początku badań nad polską wycinanką ludową zastanawiano się nad jej rodowodem oraz źródłami inspiracji, które doprowadziły do powstania tak oryginalnej i różnorodnej ozdoby dekoracyjnej. Genezy doszukiwano się w elementach będących pierwowzorem wycinanek lub mających silny wpływ na jej rozwój. Przywoływano więc najstarsze wzory wycinanek mieszczańskich z XVII–XVIII wieku, które pojawiały się na stemplach w dokumentach sądowych, grodzkich i statutach cechów rzemieślniczych, gdzie w formie artystycznych pieczęci – gwiazd i rozet – wykonywane były przez miejskich

Wycinanka w odcisku pieczęci.
Księga Cechu Garncarsko-Zduńskiego
Prawa i przywileje od Jaśnieoświeconych Xiążąt
Pułtowskich Biskupów Płockich
Cechowi Garncarskiemu Miasta Pułtowska
Łaskawie nadane i potwierdzone,
Pułtusk, 1789–1817 r.,
fot. O. Chełstowska,
zbiory Muzeum Regionalnego w Pułtusku,
sygn. MRP/HA/1297.

¹ Zob. K. Pietkiewicz, *Stan badań nad wycinanką i malowanką*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 18, nr 4, 1964, s. 207–209.

² Zob. T. Seweryn, *Polskie wycinanki papierowe XVII i XVIII wieku*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 10, nr 2, 1956, s. 67–105.

urzędników². Wskazywano na związek wycinanki ludowej z ozdobami wycinanymi w tkaninie czy skórze, na paskach, kozuchach czy serdakach oraz z aplikacjami papierowymi pojawiającymi się na mieszczańskich sukniach kuligowych³. Odwoływano się do malowideł ściennych zewnętrznych i wewnętrznych, które poprzedzały pojawienie się tapet, a których elementy zdobnicze mogły być inspiracją dla rozwijającej się wycinanki⁴. Najczęściej sięgano jednak do tradycji wywodzącej tę sztukę wprost od bibułowych i papierowych ozdób, które już w 1. połowie XIX wieku pojawiają się w domach – firanek w oknach oraz wstążek umieszczanych na ramach obrazów⁵. Wykonywane były tą samą techniką i przy użyciu tych samych materiałów. Na rozwój tej dziedziny rękodzieła niezaprzeczalny wpływ miała również wycinanka żydowska – starsza, pełniąca funkcję obrzędową i dekoracyjną, pojawiała się w wielokulturowej przestrzeni miasteczek w okresie Zielonych Świątek. Niewielkie wycinanki *rojzelech* i *szewuoslech* naklejane na szybach okiennych nie dały się nie zauważyć, a powszechność ich stosowania na obszarze zaboru rosyjskiego i wschodniej Galicji pokrywa się z regionalnymi odmianami wycinanki polskiej⁶. W wycinance rodzimej stosowano podobne jak w żydowskiej techniki cięcia: operowanie ażurami i figurami oraz wykorzystywano podobne motywy zdobnicze – „drzewko życia”, rozety, jeździec na koniu, ptaki i rośliny⁷. Geneza wycinanki polskiej, a tym samym wycinanki z Puszczy Białej, może być wypadkową różnych wpływów, kontaktów i trendów, które pojawiały się na przestrzeni wieków w kulturze ludowej i z których kultura ta przejmowała interesujące dla niej elementy, adaptując do własnych potrzeb. Słusznie twierdził Aleksander Błachowski, pisząc w latach 80. XX wieku, że *badacze kultury ludowej z lat dwudziestych naszego wieku nie skorzystali z możliwości prześledzenia genezy polskiej wycinanki w oparciu o solidną penetrację terenową i wywiady z żyjącymi jeszcze*

Zdobienia w słupach cementowych do ogrodzenia w zagrodzie Zofii Kuczyńskiej, Pniewo, 1971 r., fot. A. Błachowski, zbiory Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

³ Zob. A. Błachowski, *Polska wycinanka ludowa*, Toruń 1986, s. 11-13; K. Kraczoń, *Wycinanki*, Lublin 2020, s. 8; E. Frankowski, *Wycinanki i ich przeobrażenia*, „Przegląd Warszawski” R. 4, t. 2, 1924, nr 32, s. 203–226.

⁴ Zob. E. Frankowski, *op. cit.*, s. 211.

⁵ Zob. H. Olędzka, *Z badań nad wycinanką kurpiowską*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 18, nr 3, 1964, s. 164; A. Błachowski, *op. cit.*, s. 11.

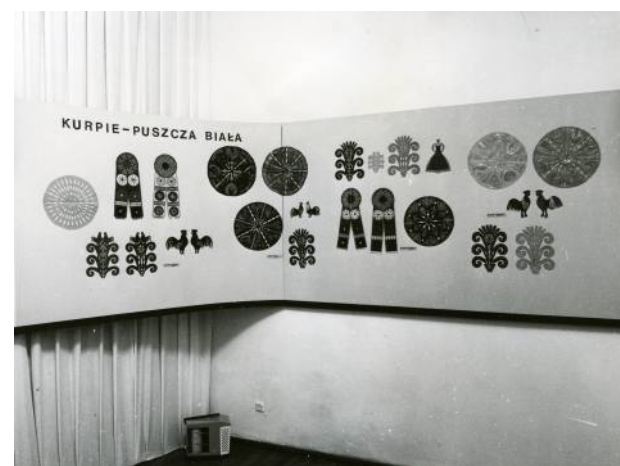
⁶ Zob. G. Frenkel, *Wycinanki żydowskie*, „Polska Sztuka Ludowa” t. 19, nr 3, 1965, s. 141; A. Błachowski, *op. cit.*, s. 14; K. Kraczoń, *op. cit.*, s. 9.

⁷ Zob. A. Błachowski, *op. cit.*, s. 14.

wówczas twórczyniami najwcześniejszych papierowych strojów. Dziś pragnąc zrekonstruować ich genezę musimy błędzić wśród domysłów⁸.

Dla szerszego grona odbiorców wycinanka ludowa została odkryta stosunkowo późno – na początku XX wieku. Miała już wtedy za sobą wszystkie fazy rozwoju, osiągając w drugiej połowie XIX wieku moment szczytowy, i zaczynała ustępować miejsca nowemu poczuciu estetyki – miejskiej stylistyce przedostającej się do wyposażenia domu wiejskiego. Odkrywcą wycinanki dla odbiorcy zewnętrznego jest Leonard Stojnowski, malarz, który w 1901 r. zwrócił uwagę na wielobarwne wycinanki łowickie. Jego kolekcja znalazła się na pierwszej wystawie Towarzystwa Polska Sztuka Stosowana otwartej w styczniu 1902 r. w salach krakowskich Sukiennic. A już w październiku tego samego roku Towarzystwo przygotowało w warszawskiej Zachęcie drugą wystawę, na której zaprezentowane zostały również wycinanki łowickie, lubelskie, podwarszawskie i kurpiowskie, a wśród nich m.in. ozdoby papierowe z powiatu pułtuskiego (ówczesnej gub. warszawskiej)⁹. Odkrywana i adaptowana do potrzeb nowych odbiorców wycinanka przetrwała jako element artystyczny niespełniający już jednak funkcji obrzędowej¹⁰. Stała się dekoracją mieszczańskich domów, elementem wzornictwa przemysłowego i dziedziną rękodzieła ludowego uprawianą przez wyspecjalizowanych twórców.

Wycinanka z terenu Puszczy Białej przetrwała najdłużej w części zachodniej i centralnej regionu, mimo to już w okresie dwudziestolecia międzywojennego rozpoczął się jej zmierzch¹¹, ale powojenna aktywność instytucji społecznych i państwowy mecenat przyczyniły się do reaktywowania jej dawnego wzornictwa. W literaturze przedmiotu często określano ją również jako wycinankę pułtuską, a to za sprawą ośrodków wycinankarskich, które do 1956 r. znajdowały się w administracyjnych granicach powiatu pułtuskiego¹². Głównymi ośrodkami wycinankarskimi na tym terenie były:

Wystawa pokonkursowa
„Wycinanka ludowa woj. warszawskiego”
Muzeum Mazowieckie w Płocku, 1975 r.,
fot. W. Dyśkiewicz,
zbiory Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

⁸ Tamże, s. 10.

⁹ Zob. *Katalog II Wystawy Krakowskiego Towarzystwa Sztuki Stosowanej*, Warszawa 1902, s. 47.

¹⁰ Zob. M. Pokropek, *Rok polski w sztuce ludowej*, Brwinów 2017, s. 71.

¹¹ Zob. M. Żywirska, *Puszcza Biała – jej dzieje i kultura*, Warszawa 1973, s. 337.

¹² 1 stycznia 1956 r. utworzono powiat wyszkowski, w którego granicach znalazły się miejscowości należące wcześniej m.in. do powiatu pułtuskiego, tj. Bielino, Kręgi, Leszczydół Stary, Lubiel Nowy, Ochudno, Popowo Kościelne, Rybienko Leśne, Rybienko Nowe, Rząśnik, Somianka, Wielątki Nowe, Wyszaków i Wola Mystkowska, https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_wyszkowski (24.10.2024 r.)

ośrodek dąbrowski ze wsiami Dąbrowa, Komorowo, Rząśnik, Ciółkowo oraz ośrodek pniewski ze wsiami Pniewie, Lutobrok, Wypychy, Drwały, Zatory, Wielątki¹³. Wycinanki z okolic Pułtusa i Wyszkowa wyróżniały się na tle innych wycinanek mazowieckich przede wszystkim bogatą kolorystyką i rozbudowaniem motywu „drzewka życia” – zielka wielobarwnego oraz archaiczną formą zielka jednobarwnego. W początkowym okresie cechowały się prostymi cięciami, rytmicznie powtarzającymi się drobnymi motywami, z biegiem lat rozbudowywała się ich warstwa kompozycyjna i stopień trudności związany z wykonaniem.

Wycinanki z Puszczy Białej pojawiają się w literaturze przedmiotu przeważnie w zestawieniu z wycinankami innych regionów, najczęściej z kurpiowskimi wycinankami z Puszczy Zielonej, z którymi wycinanka pułtуска posiada najwięcej elementów wspólnych. Nieliczne informacje o tej gałęzi rękodzieła Puszczy Białej i uboga w stosunku do innych regionów wycinankarskich dokumentacja spowodowały, że próby odtworzenia pierwszych form oraz prześledzenia rozwoju wycinanki są praktycznie niemożliwe. W kronice parafii Brańszczyk pisanej przez jej proboszcza w latach 1916–1947, ks. kanonika Waclawa M. Waclawskiego, czytamy, że w roku 1924 w umeblowaniu mieszkań kurpiowskich *na ścianach dużo obrazów świętych, fotografii i różańce*¹⁴. Autor nie wspomina o wycinankach ani innych ozdobach papierowych, które mogły już w tym okresie nie być wykonywane przez ludność Brańszczyka, Brańszczyka Nowego, Turzyna, Trzcianki, Niemir, Knurówca, Ojcowizny, Przyjm, Nowych i Starych Bud. Nie jesteśmy już w stanie odtworzyć wycinanek kurpiowskich w części wschodniej regionu, możemy tylko podejrzewać, że tak jak w przypadku innych dziedzin sztuki i rękodzieła ludowego, obie grupy – pułtuską i ostrowską – łączyły wspólne cechy kulturowe. Brak zainteresowania odbiorcy miejskiego oraz schyłek wycinanki w okresie dwudziestolecia międzywojennego przyczyniły się do

Zielko na okładce zaproszenia na koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Białe Kurpie” z okazji 10-lecia działalności Pułtusk, 1974 r., zbiory Krzysztofa Łukawskiego, „Prywatna kolekcja Edwarda Malinowskiego”.

¹³ Zob. A. Błachowski, *Współczesne wycinanki z Puszczy Białej*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 12, nr 4, 1958, s. 195.

¹⁴ *Kronika Parafii Brańszczyk*, red. P. Stachecki, Brańszczyk, 2012, s. 379.

zachowania wycinanki z Puszczy Białej w jej archaicznym charakterze. Kolejne pokolenie twórczyń, które odtwarzało wycinanki w okresie po II wojnie światowej, bazowało na szacunku do tradycji i ludowego wzornictwa.

MATERIAŁY I TECHNIKA WYKONANIA

Materiałami powszechnie używanymi przy wycinankach papierowych były biała bibułka i biały papier często samodzielnie farbowany przez kobiety, następnie papier kolorowy i wyjątkowo efektowny błyszczący (glansowany). Pierwotnie wycinanki zdobiły ciemne belki powały oraz ściany, ale wraz z pojawianiem się na wsi za sprawą żydowskich kramarzy kolorowego papieru glansowanego rozwój wycinankarstwa nabrał tempa i wprowadził feerię barw i wzorów do ściennego zdobnictwa kurpiowskich domów wiejskich, które – jak podkreślał Jacek Olędzki – przy stosunkowo ubogiej dekoracji zostały ożywione i ubarwione dzięki efektownym i łatwo dostępnym ozdobom pierowym¹⁵. Na pojawienie się kolorowego papieru w asortymencie wędrownych żydowskich kramarzy miała również wpływ jedna z najstarszych papierni w kraju. W latach 30. XIX wieku papiernia w Jeziornie, która produkowała papier czerpany, wzbogaciła się o nową maszynę parową, dzięki której mogła rozpocząć produkcję cienkiego papieru nazywanego „papierem bez końca”¹⁶. Ten barwiony, a następnie glansowany papier przyczynił się do rozwoju i popularności wycinanki. Na terenie Puszczy Białej ozdoby z papieru wykonywały głównie kobiety. Robiły to w okresie poprzedzającym Wielkanoc lub Boże Narodzenie, przygotowując w ten sposób dom na nowy cykl obrzędowy. Poza gruntownym sprzątaniem mieszkań wymieniały również wszystkie ozdoby, w szczególności te papierowe, które ze względu na delikatność materiału, z jakiego powstały, w ciągu roku ulegały zniszczeniu. Nowymi wycinankami zdobiono ciemne belki sufitowe i ściany, tworząc z nich jednolity pas pod obrazami świętymi, ale też umieszczając wybrane formy

Katarzyna Rudnicka podczas pracy nad wycinanką w Muzeum Północno-Mazowieckim w Łomży, fot. B. Deptuła, zbiory Katarzyny Rojek.

¹⁵ Zob. J. Olędzki, *Sztuka Kurpiów*, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1970, s. 53.

¹⁶ Zob. A. Śledziewski, *Różgi, kodry, leluje... o wycinance i papierni w Jeziornie*, Konstancin-Jeziorna, 2020, s. 5.

ozdób między nimi.

Wycinankarki w swojej pracy stosowały przekazywane z pokolenia na pokolenie wzory, które powstawały „w głowie twórczyni”, bez używania szablonów. Każda kobieta zajmująca się tą dziedziną rękodzieła wypracowywała własny styl, stosowała ulubione kolory i motywy, nieraz poddając się dyktatowi dostępnego towaru. Przekazywała tajniki swojej sztuki dorastającym córkom, a później wnuczkom, wyrabiając w nich poczucie wrażliwości na piękno przyrody i otaczającego świata oraz wyczucie estetyki. Efektem tej transmisji międzygeneracyjnej był pięknie udekorowany dom świadczący o kunszcie i zdolnościach gospodyni.

Do pracy z papierem kobiety używały – tak jak w innych regionach wycinankarskich – tradycyjnych nożyc do strzyżenia owiec, wyrabianych przez wiejskich kowali. Nożyce te, pomimo swojej masywności, pozwalały na wykonywanie drobnych ornamentów i precyzyjnych cięć, a przy tym były wyjątkowo proste w obsłudze. Kobieta całą dłońią obejmowała ostrza nożyc, operując tylko ich końcówkami. Dzięki ich sprężynowej konstrukcji wycinankarka stosowała nacisk tylko podczas wykonywania nacięć, a samoczynne rozchylanie się nożyc kabłąkowych nie obciążało dodatkowo rąk i pozwalało zachować ciągłość rytmicznego cięcia.

Kurpianki z Puszczy Białej tworzyły wycinanki z papieru białego, kolorowego, bibuły oraz dodatkowo wzbogacały je dużą ilością pozłotka (cynfolii) – złotych i srebrnych dodatków¹⁷. Wycinanki jednobarwne powstawały wyłącznie przy użyciu nożyc i papieru, natomiast do wielobarwnych, naklejanych warstwowo motywów kobiety stosowały naturalne kleje – z mąki żytniej lub delikatniejszy z białka, a w późniejszym okresie nabywany w sklepie gotowy klej. Wycinanki powstawały poprzez złożenie papieru, często wielokrotnie, oraz nacinanie jego krawędzi i obrzeży. Uzyskiwano w ten sposób – po rozłożeniu arkusza – symetryczne względem danej osi i rytmicznie

Wycinankarka Małgorzata Murziak
na jarmarku podczas Dni Pułtuska, 1980 r.,
fot. E. Sieńkowski,
zbiory Huberta Sieńkowskiego.

---

¹⁷ Zob. W. Modzelewska, *Materiały o kulturze i sztuce ludowej w Polsce*, red. E. Miecznikowska, Toruń 2022, s. 46.

występujące wzory na całej płaszczyźnie. Asymetryczne wycinanki – naklejanki – powstawały poprzez wycięcie elementów, które nakładane na siebie lub na pole zasadnicze tworzyły określoną kompozycję przestrzenną – wycinanki figuralne czy sceny rodzajowe.

MOTYWY ZDOBNICZE

Wycinanka z Puszczy Białej wyrosła z kultury tradycyjnej regionu, świata ludzi i świata przyrody korespondujących ze sobą. Wyrosła ze świata norm i wartości, który wpływał na wybory estetyczne twórców i budował pewien kanon społecznie akceptowanych wzorów, elementów zdobniczych czy stosowanych symboli. Motywy pojawiające się w wycinance były emanacją otaczającej twórcę rzeczywistości. Zaczerpnięte z przyrody, życia codziennego i z innych dziedzin sztuki (tkactwa, hafciarstwa, plastyki zdobniczej) zdecydowały o oryginalności i odrębności tego elementu dziedzictwa niematerialnego regionu. Kolorystyka wycinanek korespondowała z kolorystyką kurpiowskich pasiaków, co szczególnie widoczne było w budowaniu barwnych akcentów na wstęgach, gdzie dominowały zieleń, żółć i czerwień¹⁸. Kobiety korzystały jednak przede wszystkim z palety barw, która była wówczas dla nich dostępna, skłaniając się ku pastelowym odcieniom¹⁹. Charakterystycznymi motywami występującymi zarówno w hafcie, jak i w wycinance tego regionu są motywy zielka oraz koła. Jak wspomina w kronice parafii Brańszczyk ks. Wacław M. Wacławski, kwiaty doniczkowe w oknach nazywano „zielem”²⁰.

Symbolika motywów plastycznych wykorzystywanych w wycinance z Puszczy Białej nie odbiegała od symboliki w innych regionach wycinankarskich. Mimo iż wycinanka zaliczana jest do sztuki dekoracyjnej, związana była z konkretnymi momentami w życiu społeczności wiejskiej, dekorowała ściany w ściśle określonym czasie świąt wielkanocnych i bożonarodzeniowych, stając

Zielko
Album wycinanek „Kurpie Pułtuskie”,
Wzorcownia Centrali Przemysłu Ludowego
i Artystycznego,
zbiory Muzeum Mazowieckiego w Płocku,
sygn. MMP/E/8979.

¹⁸ Zob. A. Błachowski, *Polska wycinanka...*, op. cit., s. 54.

¹⁹ Zob. M. Samsel, *Wycinanka kurpiowska*, Ostrołęka 1988, s. 17.

²⁰ Zob. *Kronika Parafii Brańszczyk*, op. cit., s. 379.

się rodzajem plastyki obrzędowej. Zdaniem M. Pokropka *wycinanki – jak żaden inny wytwór ludowej plastyki obrzędowej – stały się samoistnym dziełem sztuki przyjętym przez ogół społeczeństwa*²¹. Wyodrębniło się wycinankarstwo artystyczne nie spełniające już funkcji obrzędowych, ale będące tylko dekoracją i popisem umiejętności twórczych. Dlatego też kanon wycinanek, będący wynikiem twórczych dokonań wspólnoty lokalnej, odzwierciedlał upodobania ogółu, przez co bazował na elementach archetypicznych tradycyjnej kultury ludowej²². Późny rozkwit wycinanki ludowej spowodował, że w tej dziedzinie sztuki na pierwszy plan wybija się jej oryginalność oparta na inwencji własnej twórcy poruszającego się w ramach danego stylu regionalnego²³. W wycinankach zachowały się więc elementy o charakterze symbolicznym tj. drzewko życia i kogut, które przetrwały w sztuce wyłącznie jako tradycyjna forma rozwijająca się na reliktach dawnych wierzeń magicznych²⁴. Symbol „drzewka życia”, znany w wielu kulturach, związany jest ze światem roślin, w którym przebywają istoty boskie. Łączy ziemię i niebo, wyznacza oś świata i jest symbolem odradzającego się życia w przyrodzie. Bernard Kielak pisze, że *liście i gałęzie drzewa kosmicznego zamieszkują mitologiczne zwierzęta a także dusze zmarłych lub nienarodzonych, najczęściej ukazywane pod postacią ptaków*²⁵. W kulturze chrześcijańskiej „drzewo życia” występuje w raju obok drzewa poznania dobrego i złego, będąc źródłem życia wiecznego. Natomiast kogut w kulturze ludowej symbolizował płodność, walkę ze złem oraz Zmartwychwstanie Pana Jezusa. Jego pianie zwiastowało narodziny słońca, początek nowego dnia i odpędzało złe moce²⁶. Bogata symbolika obu motywów świadczy, jak ważny, w początkowej fazie istnienia wycinanki, był również jej przekaz jako nośnika treści kulturowych, o znaczeniu magicznym i symbolicznym.

Główną cechą charakteryzującą wycinankę ludową jest powtarzalność identycznych, zwielokrotnionych elementów powstających poprzez

Zielko jako motyw zdobniczy na kartach Kroniki Miejskiego Domu Kultury od 1977 r., fot. S. Słojkowska-Affelska, zbiory Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku.

²¹ M. Pokropek, op. cit., s. 71.

²² Zob. M. Samsel, op. cit., s. 17.

²³ Zob. A. Jackowski, J. Jarnuszkiewiczowa, *Sztuka ludu polskiego*, Warszawa 1967, s. 9

²⁴ Tamże, s. 33

²⁵ B. Kielak, *Drzewko życia w aspekcie antropologii kultury. Katalog*, Ostrołęka, [b.d.], s. 2

²⁶ Zob. P. Biernacka, *Wycinanki kurpiowskie dawniej i współcześnie w analizie źródeł ikonograficznych oraz w relacjach rozmówców z obszarów Kurpiowszczyzny*, w: *Sztuka na Mazowszu. Nowe otwarcie*, red. A. Pieńkowski, M. Wardzyński, Warszawa 2019, s. 187.

nacinanie złożonego uprzednio papieru²⁷. Kompozycja jest przeważnie rytmiczna, zbudowana na osi symetrii pionowej lub wzdłuż kilku odśrodkowych osi symetrii w przypadku wycinanek na planie koła. W wycinance z Puszczy Białej możemy odnaleźć wiele elementów wspólnych z najstarszymi wycinankami z Puszczy Zielonej. W obu regionach pojawiały się wielokolorowe gwiazdy, przedstawienia figuralne – ludzi, ptactwa i jeźdźców na koniach oraz zielko pochodzące od rośliny doniczkowej, które po wielu przekształceniach dało początek najbardziej charakterystycznej formie wycinanki kurpiowskiej z Puszczy Zielonej – lelui. Wzornictwo wycinanek jest efektem współistnienia ludzi i przyrody, świata zwierząt i roślin, współzależności między nimi. Dominują w nich formy łączące w sobie ornamentykę geometryczną, roślinną, abstrakcyjną i figuralną.

MOTYWY WYSTĘPUJĄCE W WYCINANCE Z PUSZCZY BIAŁEJ

Motywy geometryczne – wykorzystywane w cięciu różnych typów wycinanek, zdeterminowane układem materiału oraz wykorzystanymi narzędziami. Dominują w nich m.in. romby, strzałki, łezki, łuki, paski, drabinki, koła, linie proste i łamane. Pojawiają się jako elementy dekoracyjne w różnych formach wycinanki kurpiowskiej, jednak dominują w gwiazdach (kołach).

Motywy florystyczne – inspiracje motywami roślinnymi pochodziły z otaczającego twórcę świata przyrody oraz z innych wyrobów sztuki ludowej, w której również powtarzały się te same elementy. W motywach florystycznych dominował motyw „drzewka życia” w różnych wariantach stylistycznych mniej lub bardziej realistycznych oraz abstrakcyjnych. Przybierał on często bardzo odrealniony charakter, wzbogacony geometrycznymi detalami. Nie brakowało również samych kwiatów, listków, roślin wiernie odwzorowujących te znane z łąk i ogrodów. Dekoracyjne formy na planie koła, strzępione na obrzeżach z kolorowymi środeczkami, imitowały kwiatki

Wycinanki jako element scenografii podczas Dni Pułtuska w 1978 r.,
fot. E. Sieńkowski,
zbiory Huberta Sieńkowskiego.

²⁷ Zob. M. Samsel, *Wycinanka kurpiowska. Katalog wystawy, Ostrołęka 2002*, s. 8.

i były wykorzystywane we wstęgach i zielkach wielobarwnych. Natomiast kolorowe gwiazdy zbudowane z kilku zmniejszających się dośrodkowo rozet, z których najmniejsza wykonana była z pozłotka lub sreberka, przywodziły również na myśl barwne kwiaty.

Motywy animalistyczne – dominowały tu przedstawienia ptaków (w szczególności kogutów, indyków, pawie, gołębi, dudków i bliżej nieokreślonych gatunków) oraz koni i jeleni. Szczególnie popularne były koguty, występujące pojedynczo lub w parach, samodzielnie lub jako element dekoracyjny wykorzystany w budowie wstęg kurpiowskich lub wielobarwnych zielek. Koguty i pawie występowały w wersji bardzo uproszczonej i schematycznej, w której ozdobne elementy dekoracyjne z kolorowych pasków, kwiatków i kółek zdobiły całą sylwetę ptaka. Z czasem pojawiły się bardziej urealnione przedstawienia kogutów, ze szczególnie bujnym ogonem, posiadającym liczne nacięcia, zdobione nastroszonymi grzebykami, koralami i kolorowymi pasczkami imitującymi bogate upierzenie. W przypadku pawie główne elementy zdobnicze dekorowały wyjątkowo dużą powierzchnię rozłożonego ogona. Równie bogato zdobione były ptaki przypominające indyki. Na schematycznie zaznaczonych sylwetkach widać było wisior w kolorze głównego tła, natomiast dekorację barwną tworzyły umieszczone na szyi i ogonie kolorowe kółka i geometryczne figury.

Motywy antropomorficzne – wśród wycinanek figuralnych znajdują się schematyczne sylwetki kobiet zw. lalkami i mężczyzn pojawiające się pojedynczo, parami lub w większej liczbie postaci odrealnionych tworzących rytmiczny fryz z połączonych ze sobą osób²⁸. Pojedyncze sylwetki ludzi przedstawiane były często z atrybutami charakterystycznymi dla wiejskiej sfery życia danej płci. Kobiety – w strojach tradycyjnych, z garnki i dzbanami. Mężczyźni – jako jeźdźcy na koniach, w trakcie zajęć gospodarczych (pracy na roli, przy orce), w bryczkach. Pasowe przedstawienia lalek w wycinankach

Wycinanki jako element scenografii podczas Dni Pułtuska w 1978 r.
fot. E. Sierkowski,
zbiory Huberta Sierkowskiego.

²⁸ Zob. K. Kraczoń, op. cit., s. 25

z Puszczy Białej pojawiają się jako drobny element dekoracyjny – fryz – oddzielający pola ornamentacyjne we wstęgach. Schematyczna forma lalki lub ptaka (głównie koguta) stanowiła również element zdobniczy zielek jedno- lub wielobarwnych oraz wstęg.

Mimo różnorodności form i rozbudowanych motywów wszystkie typy wycinanek powstających na terenie Puszczy Białej posiadają spójny charakter i jednakową, rozpoznawalną linię artystyczną. Stosowane w wycinankach ornamente cechuje prosta koncepcja, wycucie rytmu, symetrii i umiejętne łączenie barw.

RODZAJE WYCINANEK

Najbardziej charakterystyczną cechą wyróżniającą wycinanki z Puszczy Białej jest przewaga form kolorowych. Wycinanki te można podzielić na jednobarwne i wielobarwne ze względu na wykorzystaną w procesie tworzenia kolorystykę lub zastosować podział ze względu na formę. Wycinanki jednobarwne to grupa, w której dominację nad kolorem przejmują forma i układ rytmiczny na płaszczyźnie uzyskany przez cięcie wzdłuż jednej lub kilku osi symetrii. W drugiej grupie znajdują się nalepianki – różnobarwne, wielokształtne formy, rozbudowane, łączące w sobie wszystkie typy wycinanek jednocześnie, o charakterze malarskim. Wycinanki wielobarwne posiadają główną płaszczyznę, na którą nakładane są inne pomniejsze elementy kontrastujące z tłem kolorystycznie, ale również ornamentacyjnie. Ilość warstw nie była szczegółowo określona, w przypadku gwiazdy dominowała zasada nakładania kolorowych papierów w formie zmniejszających się ku środkowi rozet. Wycinanka osiągała wrażenie trójwymiarowości, a zastosowane kombinacje kolorystyczne nadawały jej żywy charakter. Wielobarwność występuje też na wycinankach typu zielka oraz figuralnych, budując wygląd konkretnego przedstawienia, ukwieconego drzewka w doniczce, jeźdźca na

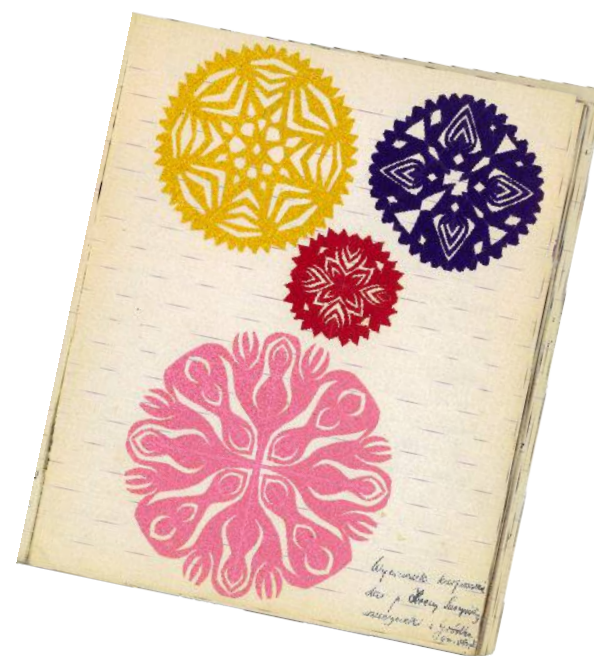
Zdjęcia wycinanek kurpiowskich z Puszczy Białej,
fot. S. Słojkowska-Affelska,
Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji
Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku,
Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu.

koni, kolorowego koguta czy pawia. Wielobarwność jest również główną cechą wstęg, które nie występują w wersji jednobarwnej. Starsze wycinanki wielokolorowe posiadały elementy z cynfolii – złotych i srebrnych dodatków papierowych, które były również wykorzystywane w oklejance kurpiowskiej²⁹.

Wycinanki kurpiowskie z Puszczy Białej wykonywane były w czterech zasadniczych wersjach: gwiazdy (koła), wstęgi, zielka – prezentującego różnego rodzaju warianty mniej lub bardziej rozbudowanych „drzewek życia” – oraz w formie figuralnej przedstawiającej ludzi pojedynczo lub w grupach (często z atrybutami ich pracy), jeźdźców na koniach, powozy z zaprzęgami, koguty, ptaszki, sceny z życia wsi.

Gwiazdy zw. gwiozdy, nazywane również kołami lub kółkami, a to ze względu na dominację tej figury w tym typie wycinanki. Wielobarwne i jednobarwne, o różnej wielkości, występujące w formie koła, gwiazdy, krzyża lub wiatraka oraz wieloboku o kilku osiach symetrii, na których opiera się zgeometryzowany ornament rozchodzący się promieniście od środka. Ta najpopularniejsza i najstarsza forma wycinanki powstawała poprzez złożenie kwadratowego kawałka papieru na dwie, cztery, osiem czy szesnaście części, przy czym poprzez nacięcia obrzeży nadawano im kształt kół, wiatraków czy wieloboku. Na całej płaszczyźnie gwiazdy rozłożone są rytmicznie powtarzające się w różnych układach ozdobne cięcia w kształcie rombów, łezek, ząbków, trójkątów, strzałek, drabinek, łuków i linii łamanych oraz motywy zdobnicze takie jak gwiazdki, jodełki, zielka, a czasem także sylwetki ptaków. Gwiazdy niekiedy pokryte są w całości ażurową siatką rozchodzącą się promieniście, ograniczoną odśrodkowym motywem zdobniczym w formie mniejszego okręgu lub motywem promieniście przecinającym ażurowe tło na całej powierzchni wycinanki. Brzegi wycinanek przeważnie były ząbkowane lub zakończone bardziej rozbudowanym motywem. Gwiazdy występowały w wersji jednobarwnej, dwubarwnej (najczęściej) i wielobarwnej, gdzie na tło

Wycinanki kurpiowskie z Puszczy Białej
w notatkach gwarowych
Stanisława Dobosiewicza, 1932 r.,
zbiory Muzeum Regionalnego w Pułtusku,
sygn. MRP/HA/870

²⁹ Zob. W. Modzelewska, op. cit., s. 46 i 57.

w kontrastującym z wycinanką kolorze naklejano kolejne obiekty rękodzieła artystycznego. Wielowarstwowość gwiazd nigdy nie była szczegółowo określona. Gwiazda mogła być formą jednobarwną o bogatej ornamentyce, istniejącą samodzielnie, wówczas tłem dla niej stawała się kolorystyka powierzchni, na którą była naklejana, np. kolor ściany oddający misterność i finezję cięć. Najpopularniejszą formą gwiazdy jest jednak wycinanka dwubarwna, zbudowana z wyciętego ozdobnie koła, które następnie naklejano na okrągłe tło zasadnicze w kontrastowym kolorze. Taka wersja wycinanki może być rozbudowana do kilku warstw poprzez zastosowanie zmniejszających się rozet, ozdobionych różnymi ornamentami, naklejanych jedno na drugie, zawsze w układzie odśrodkowym. Najstarsze gwiazdy zapewne były jednokolorowe, białe i miały za zadanie w okresie przedświątecznym zakryć ciemne belki sufitowe, z którymi kontrastowały, z czasem zaczęły być ozdabiane mniejszą kolorową rozetką na środku i zostały przeniesione na ściany, tworząc z innymi formami wycinanek ozdobne bordiury w izbach kurpiowskich. Gwiazdy występują w formie dużych kół, których średnica mogła dochodzić do 35 cm, natomiast wersje małe zdaniem Aleksandra Błachowskiego osiągały 18 cm³⁰. Dokładne wymiary dają pewien obraz wycinanek, jakie dominowały w pracy twórczyń z lat 40. i 50. XX w., będąc odzwierciedleniem ich upodobań artystycznych i ukształtowanego kanonu. Wyjątkowo atrakcyjną formą gwiazdy jest jej rozbudowana kompozycja z przedstawieniami figuralnymi (lalkami, ptakami) lub mniejszymi kołami. W tej wersji kompozycyjny trzon wycinanki stanowi duże kolorowe koło, na którym wspiera się reszta elementów. Na górnej krawędzi koła w osi pionowej znajduje się kolorowa lalka lub mniejsze koło, a po bokach zwrócone do siebie koguty lub pawie. W formie gwiazdy wielobocznej na uwagę zasługują wycinanki czteroramienne, będące starszą formą wycinanek zbliżonych kształtem do krzyża równoramiennego lub wiatraczka. Gwiazdy,

Wycinankarki (od lewej Katarzyna Rudnicka) podczas pokazu wycinanki kurpiowskiej na otwarciu wystawy w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece im. J. Lelewela, Dni Oświaty, Książki i Prasy w ramach obchodów „X wieków Pułtusza”, Pułtusk, 1968 r., fot. E. Sieńkowski, zbiory Huberta Sieńkowskiego.

³⁰ Zob. A. Błachowski, *Współczesne...*, op. cit., s. 198.

nazywane czasami przez wycinankarki „serwetkami”, niekiedy przechodziły z formy krzyża równoramiennego w formę kwadratów, tworząc nowy typ wycinanki, który pojawiał się na przykład w pracach Małgorzaty Murziak.

Zielko, „drzewko życia”, drzewko w doniczce, w wersji jednobarwnej oraz wielobarwnej. W przypadku zielka podział kolorystyczny praktycznie wyróżnia dwie plastyczne formy, dla których wspólny jest motyw drzewka życia, na którym opiera się cała kompozycja wycinanki. W wersji jednobarwnej sylweta zielka ma dominujące znaczenie, a wyrazisty kolor podkreśla tylko wydobyty z papieru kształt. Zbudowana wokół jednej osi symetrii, całą swoją kompozycję opiera na formie stylizowanego drzewka, któremu niekiedy towarzyszyły formy antropomorficzne i zoomorficzne. Przeważnie u podstawy jej znaleźć można trapez, który swoją formą przypomina uproszczoną wersję doniczki. Najbardziej charakterystyczny dla tego regionu typ jednobarwnego zielka koresponduje z hafciarskim motywem kurpiowskim o tej samej nazwie. W tej wersji z donicy rozrasta się ku górze stylizowana forma roślinna zbudowana z dwóch, trzech lub czterech par „gałązek” wolutowo wywiniętych ku dołowi i rytmicznie ułożonych wydłuż pionowej osi symetrii. W koronie zielka znajdują się pojedyncze listki ułożone promieniście, czasami para kogutów lub lalek. Brzegi gałązek i listków są ząbkowane lub nacinane, a oś symetrii, która stanowił trzon zielka, jest ozdobiana ornamentem zgeometryzowanym. Zielko wielobarwne oparte jest również na koncepcji roślinnej z rozbudowanymi gałązkami, wzbogaconymi o elementy takie jak rozety, koła, listki, koguty, lalki. Znajdują się tutaj formy florystyczne wiernie odwzorowujące wizerunki kwiatów w doniczkach, ale również rozbudowane artystyczne stylizacje „drzewka życia”, które stanowią o wyjątkowej oryginalności tego typu wycinanki. Kompozycja zielka wielobarwnego zbudowana jest wokół gałązek rozchodzących się promieniście ku górze z jednego punktu – trapezowatej doniczki lub wielobarwnej gwiazdy. Gałązki,

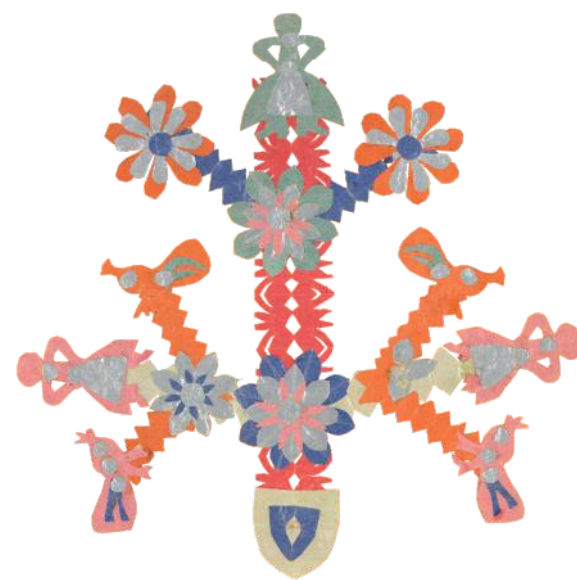
Zielko Katarzyny Rudnickiej,
karta pocztowa „Wycinanki kurpiowskie”,
emisja po 1949 r.,
Polskie Towarzystwo Krajoznawcze,
zbiory Pułtuskiej Biblioteki Publicznej
im. J. Lelewela, reg. 645.

przystrzyżone na bokach, w miejscu łączenia się i na końcach mają wielobarwne małe kółka przypominające kwiaty, niekiedy lalki i koguty. Niektóre formy zielek posiadają trzy gałązki rozchodzące się ku górze lub jedną główną, od której odchodzą po bokach symetryczne rozgałęzienia. W bardziej rozbudowanych formach z trzech głównych gałęzi rozwijają się kolejne, krótsze, tworząc bujną kolorową roślinę. Ciekawą formą jest kompozycja, która wywodzi się z podstawowej formy zielka o trzech gałązkach wychodzących z gwiazdy i zakończonych lalką i parą kogutów. W tej wersji zredukowane zostały gałązki na rzecz powiększenia koła. Zielko jednobarwne dochodziło do wysokości około 26 cm³¹, a wielobarwne mogły mieć różne rozmiary – od 10 do 35 cm wysokości³².

Wstęgi, zw. portki, wstążki, wycinanki wielobarwne. Pierwowzorem ich mogły być kokardy i wstęgi bibułowe zawieszane na ramach obrazów oraz w oknach. Wstęgi zbudowane są z gwiazdy, od której odchodzą dwa pasy ułożonych w kształcie odwróconej litery V. Gwiazdy są ażurowe i podklejone kontrastującym tłem, ale mogą też posiadać kompozycję z kilku mniejszych rozet nakładanych warstwowo. Zwisające pasy wstęgi były w tym samym kolorze, identycznie zdobione, czasami dzielone na dwa lub trzy pola ornamentacyjne przeważnie rozdzielone poziomym fryzmem (miotekami, ząbkami, drabinkami, lalkami) w innym kolorze. Elementy pojawiające się na polach ornamentacyjnych rytmicznie powtarzają się na obu pasach wstęgi, kontrastując z tłem. Są to – jednobarwne lub wielobarwne – gwiazdy, zielka, lalki, ptaszki i formy geometryczne. Wszystkie elementy zachowują symetryczny układ względem siebie. Brzegi wstęgi posiadają pojedyncze nacięcia lub kolorowe obramowanie, w formie prostych, cienkich, naklejanych tasiemek lub ząbkowanych podklejeń. Czasami dolne krawędzie wstęgi dodatkowo ozdabiane są dłuższymi, zwisającymi miotekami w kolorze obrzeży. Wstęga należy do najbardziej reprezentatywnej formy wycinanki z Puszczy Białej,

Zielko
Album wycinanek „Kurpie Pułtuskie”,
Wzorcownia Centrali Przemysłu Ludowego
i Artystycznego,
zbiory Muzeum Mazowieckiego w Płocku,
sygn. MMP/E/8979.

³¹ Zob. Tamże, s. 199.

³² Tamże

o czym wspominał już w 1924 r. E. Frankowski³³, a jej wysokość dochodziła nawet do 50 cm³⁴.

Formy figuralne – zarówno pojedyncze przedstawienia ludzi i zwierząt, jak i całe kompozycje tj. pojazdy z zaprzęgiem, jeźdźcy na koniach, ludzie na wozach, sceny z życia wsi. Postaci ludzkie (głównie kobiece) przedstawiane są realistycznie lub stylizowane z atrybutami pracy na wsi. Ukazywane często z profilu, schematycznie, posiadają kolorystyczne ozdoby. Dominujące w przedstawieniach zwierzęcych były koguty, pawie, indyki, gołębie, inne bliżej nieokreślone stylizowane ptaki oraz konie. Ptaki – koguty, pawie, indyki – często przedstawiane parami, zwrócone do siebie, w wersjach jedno- i wielobarwnych. Konie prezentowane są samodzielnie lub z jeźdźcem, albo w trakcie prac polowych. Natomiast schematyczne sylwety ludzi, w formie rytmicznie powtarzających się lalek w układzie pasowym, przeważnie tworzą ozdobne fryzy na wielobarwnych wstęgach.

Dzisiejsza wycinanka z Puszczy Białej jest kontynuatorką form i motywów zdobniczych twórczyń, które dzięki powojennym konkursom i wystawom sięgnęły po odchodzące wzornictwo regionu sprzed II wojny światowej. Dzięki wsparciu i działalności Spółdzielni Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusk wycinanka w niewielkim stopniu rozwijała się jeszcze do lat 80. XX wieku. Twórczynie brały udział w wystawach i konkursach organizowanych przez samą Spółdzielnię, ale również przez placówki muzealne w kraju. Najbardziej charakterystyczne formy wycinanki wykorzystywane były jako motyw lub element scenografii lokalnych wydarzeń, umieszczane na plakatach, zaproszeniach, podkreślały regionalny rodowód przedsięwzięcia. Spośród kilku jeszcze twórczyń zajmujących się wycinanką kurpiowską z Puszczy Białej najbardziej aktywna jest najmłodsza z nich Emilia Fornalska, która swoją pasję i zainteresowanie tym elementem rękodzieła ludowego przenosi na kolejne

Koguty Aleksandry Liwskiej,
fot. S. Słojkowska-Affelska,
zbiory Katarzyny Rojek.

³³ Zob. E. Frankowski, *op. cit.*, s. 218.

³⁴ Zob. A. Błachowski, *Współczesne...*, *op. cit.*, s. 196.

pokolenia uczestniczące w jej pokazach i warsztatach.

Wycinanka z Puszczy Białej, reaktywowana w drugiej połowie XX wieku, zachowała swój archaiczny charakter, ale nie spełniła oczekiwań nowych odbiorców. Słabnące zainteresowanie tą ozdobą papierową wpłynęło na jej niewielki rozwój i stosunkowo małe zainteresowanie tą dziedziną rękodzieła przez nowych twórców. W konsekwencji, wycinanka ta przetrwała do czasów obecnych głównie w zbiorach muzealnych, w wersji bardzo archaicznej. Ta, która obecnie powstaje w efekcie działań niewielkiej grupy twórczyń, posiada bardzo pierwotny charakter i silnie związana jest z tradycją wycinankarską regionu. Nie zatraciła związku z materiałem i techniką tworzenia i nie została zmodyfikowana przez nowoczesne, często destrukcyjne trendy. Pierwotne przeznaczenie wycinanki ludowej w naturalny sposób zatraciło swój charakter, choć nieraz jest ona elementem dekorującym współczesne wnętrza, ale już nie z okazji zbliżających się świąt, lecz jako atrakcyjny wyrób regionalny. Szansą na ożywienie wycinanki z Puszczy Białej jest zainteresowanie tą dziedziną sztuki nowych twórców, rękodzielników, ale również artystów profesjonalnych, którzy z poszanowaniem tradycyjnych motywów przeniosą ją w świat nowoczesnego wzornictwa, znajdując jej nowych odbiorców.

Karty świąteczne z motywami m.in. wycinanki kurpiowskiej wykonane przez uczestników konkursu zrealizowanego przez KGW w Dębinach „Nad Stawem” w 2023 r., fot. S. Słojkowska-Affelska.

EMILIA FORNALSKA

Emilia Fornalska z domu Kołodziejczyk urodziła się 18 lipca 1978 r. w Pułtusk, a dzieciństwo spędziła w rodzinnych Bartodziejach. Zawodowo związana z Zespołem Placówek Oświatowych w Obrytem, mieszka w Pułtusk od 2015 r. W swojej pracy artystycznej zajmuje się wycinanką, pisanką (oklejanką kurpiowską) oraz szydełkowaniem, ale to wycinanka kurpiowska z Puszczy Białej jest główną gałęzią jej twórczości. Wycinać nauczyła się już w dzieciństwie, a to za sprawą szkolnego konkursu, w którym brała udział i do którego przygotowywała się, podpatrując prace starszych koleżanek oraz domowników. Do tworzenia wycinanek powróciła w 2003 r. już jako nauczycielka przygotowująca podopiecznych do konkursu organizowanego w Szkole Podstawowej w Obrytem. Od tego czasu zaczęła wykonywać tradycyjne wycinanki kurpiowskie z Puszczy Białej, wspierając się wiedzą i umiejętnościami twórczyń z regionu. Swoje prace prezentowała podczas wydarzeń lokalnych, prowadząc pokazy i warsztaty wycinanki kurpiowskiej. Brała udział m.in. w Spotkaniach ze Sztuką Wielkanocną (Pułtusk, 19 maja 2005 r.), Spotkaniach ze Sztuką Wielkanocną Kurpi Białych (15 marca 2008 r.), Wielkim Jarmarku Średniowiecznym (Pułtusk, 28 maja 2005 r., 13 czerwca 2009 r., 9 czerwca 2012 r.), Dożynkach Prezydenckich w Spale (16 września 2012 r.), Kurpiowskim Kiermaszu Bożonarodzeniowym (Pułtusk, 18 grudnia 2022 r., 16 grudnia 2023 r.) oraz w X Festiwalu Gęsiny (Legionowo, 11 listopada 2023 r.). Poza udziałem w imprezach o tematyce regionalnej prowadzi warsztaty i pokazy z wycinanki kurpiowskiej oraz prelekcje na temat Puszczy Białej w placówkach oświatowych, ośrodkach kultury, muzeach i bibliotekach w regionie. Bierze udział w projektach realizowanych przez lokalne koła gospodyń wiejskich oraz inne organizacje pozarządowe. Od 2005 r. jest członkinią Stowarzyszenia „Puszcza Biała – Moja Mała Ojczyzna” z Pniewa. Swoje prace prezentowała na wystawach pokonkursowych w 2008 i 2024 r. zorganizowanych w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

NAGRODY

2008 r. – I miejsce

w konkursie „Sztuka Ludowa i Rzemiosło Kurpiowskiej Puszczy Białej i Zielonej” w dziedzinie wycinanka. Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

2024 r. – wyróżnienie

w dziedzinie wycinankarstwa w konkursie kurpiowskiej sztuki ludowej „Sztuka Kurpiów”. Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
Muzeum Regionalnym w Pułtusk,
Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie.

WIESŁAWA KAMIŃSKA

Wiesława Kamińska z domu Kulesza urodziła się 26 września 1956 r. w Małkowie (pow. ostródzki), ale już od wczesnego dzieciństwa mieszkała w Rząśniku. W swojej twórczości zajmuje się haftem na płótnie oraz wycinanką. Z domu rodzinnego wyniosła zamiłowanie do tradycji rękodzielniczych regionu, ucząc się od mamy – Marianny Kuleszy – haftu na płótnie oraz wycinanki. Korzysta z wzorów, które kiedyś powstawały w jej najbliższym otoczeniu, czerpiąc inspiracje z zapamiętanych z dzieciństwa barwnych dekoracji domów najstarszych mieszkanki Rząśnika. Przede wszystkim wycina gwiazdy w formie koła – nazywane przez nią „serwetkami” – zielka, wstęgi oraz przedstawienia figuralne – koguty i konie. Jej ulubione rodzaje wycinanek to wielobarwne „serwetki” o różnorodnych wzorach, kolorowe ptaki oraz bogato zdobione zielka w doniczkach. Twórczością ludową zaczęła zajmować się w wieku osiemnastu lat i wówczas rozpoczęła współpracę ze Spółdzielnią Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku. Swoje wyroby prezentowała podczas Cepeliad i jarmarków organizowanych w Warszawie, Wyszku, Ciechanowie oraz Pułtusku. W 1987 r. została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby Funduszu Rozwoju Twórczości Ludowej i Artystycznej (FRTLIA)¹. Brała udział w konkursach i wystawach organizowanych w regionie. Jej prace prezentowane były m.in. na wystawie pokonkursowej w Wojewódzkim Domu Kultury im. M. Konopnickiej w Ciechanowie² (1985 r., 1986 r.), w Miejskim Domu Kultury w Pułtusku³ w 1986 r. z okazji Jubileuszu 50-lecia Spółdzielni „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku oraz w 1988 r. na wystawie pokonkursowej w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce⁴.

NAGRODY

1985 r. – wyróżnienie

w XIII Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości Nieprofesjonalnej (w kategorii: twórczość ludowa – haft) w WDK im. M. Konopnickiej w Ciechanowie

1988 r. – II miejsce

w Międzywojewódzkim Konkursie Wycinanki Kurpiowskiej Puszczy Białej i Zielonej. Muzeum Okręgowe w Ostrołęce.

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie.

¹ W 1972 r. Centralny Związek Spółdzielni Przemysłu Ludowego i Artystycznego „Cepelia” powołał do życia Fundusz Rozwoju Twórczości Ludowej (FRTL), który na początku lat 80. zmienił nazwę na Fundusz Rozwoju Twórczości Ludowej i Artystycznej (FRTLIA).

² Od 1999 r. Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki im. Marii Konopnickiej w Ciechanowie.

³ Od 2004 r. Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku.

⁴ Od 1998 r. Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

ALEKSANDRA LIWSKA

Aleksandra Liwska z domu Wierchoń urodziła się 10 sierpnia 1922 r. w Wielątkach Nowych, a w 1942 r. zamieszkała w Dąbrowie. W jej działalności artystycznej dominowała plastyka obrzędowa i zdobnicza, a jej największą pasją była wycinanka. Tej dziedziny rękodzieła uczyła się od teściowej, Katarzyny Rudnickiej – wybitnej wycinankarki – czerpiąc od niej wiedzę, doświadczenie oraz zamiłowanie do pracy z papierem. Od 1947 r. współpracowała ze Spółdzielnią w Pniewie¹, a w późniejszych latach – z jej kontynuatorką Spółdzielnią Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtuskach. W 1965 roku otrzymała stypendium Ministra Kultury i Sztuki na „prace twórcze w zakresie zdobnictwa ludowego”, a dokładnie na wykonanie pająka, wydmuszek, nowych latek, bysków oraz wycinanek, które w tym samym roku trafiły na wystawę „Sztuka ludowa Mazowska” zorganizowaną w Muzeum Mazowieckim w Płocku. W 1972 r. została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby Funduszu Rozwoju Twórczości Ludowej (FRTL). Była również członkinią Stowarzyszenia Twórców Ludowych oraz uczestniczką wystaw i konkursów lokalnych i ogólnopolskich, zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia². Jej prace prezentowane były m.in. w 1964 r. w pułtuskim ratuszu na wystawie „Sztuka ludowa północnego Mazowsza” zorganizowanej przez Wydział Kultury PWRN, Spółdzielnię CPLiA w Pułtuskach i Spółdzielnię CPLiA w Kadzidle³, w 1965 r. na wspomnianej już wystawie w Płocku, następnie w 1980 r. na wystawie pokonkursowej „Współczesna wycinanka ludowa w Polsce” w Muzeum Etnograficznym w Toruniu⁴, na wystawie pokonkursowej „Kurpiowska Sztuka Ludowa” w 1984 r. w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce oraz na wystawie z okazji Jubileuszu 50-lecia Spółdzielni „Twórczość Kurpiowska” 1986 r. w Miejskim Domu Kultury w Pułtuskach. Poza tym swoje prace prezentowała podczas jarmarków, kiermaszów oraz w trakcie różnego rodzaju imprez o tematyce regionalnej organizowanych lub współorganizowanych przez Spółdzielnię „Twórczość Kurpiowska” w Pułtuskach. Aleksandra Liwska zmarła w 2009 r.

NAGRODY

1975 r. – II miejsce

w konkursie na wycinankę ludową województwa warszawskiego. Muzeum Mazowieckie w Płocku⁵.

1979 r. – II miejsce

w ogólnopolskim konkursie „Wycinanka ludowa”. Muzeum Etnograficzne w Toruniu.

1984 r. – I miejsce

w konkursie „Kurpiowska Sztuka Ludowa” (wycinanka). Muzeum Okręgowe w Ostrołęce.

WYCINANKI W ZBIORACH

Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie, Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie, Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży, Muzeum Mazowieckiego w Płocku, Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu.

¹ Archiwum Naukowe MET, Teczki z materiałami do biografii twórców: t. Aleksandra Liwska.

² Ankieta personalna twórcy ludowego. Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku, Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu.

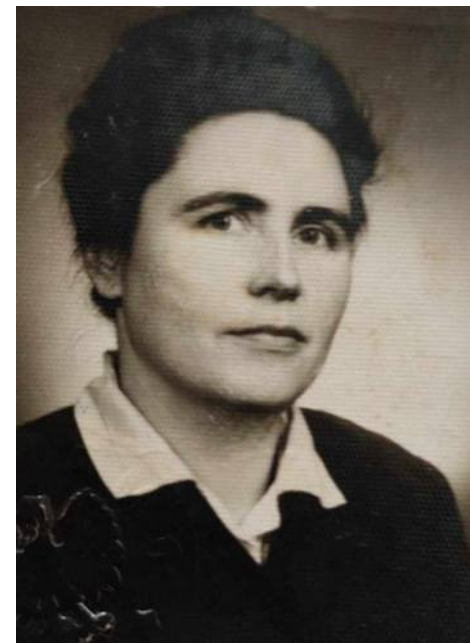
³ Zob. A. Śledziwski, *Sztuka ludowa Północnego Mazowsza. Katalog wystawy*, Pułtusk 1964, s.[20].

⁴ Od 1996 r. Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu.

⁵ Zob. A. Błachowski, *O wycinankach, refleksje po konkursie ogólnopolskim w Toruniu*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 34, nr. 3–4, 1980, s. 197.

GENOWEFA ŁADA

Genowefa Łada z domu Palasek urodziła się 13 września 1927 r. w Gródku, następnie zamieszkała w Rząśniku. Zamiłowanie do rękodzieła ludowego wyniosła z domu rodzinnego, gdzie zarówno babcia, jak i mama haftowały oraz wykonywały wycinanki. Największy wpływ na rozwój twórczości wycinankarki miała ciotka Anna Palasek¹ (siostra ojca), która była bardzo uzdolnioną hafciarką i koronczarką wykonującą również firanki bibułowe, wycinanki, pająki i ozdoby kwiatowe. Genowefa Łada wykorzystywała w swojej pracy tradycyjne wzory, wycinała gwiazdy (koła), zielka i koguty. Jej ulubionym rodzajem były wycinanki wielobarwne, w których tło zasadnicze kontrastowało z wycinanką właściwą – dwukolorowe gwiazdy oraz wielobarwne rozbudowane zielka. Rękodzielną ludową zaczęła zajmować się od 1945 r., skupiając swoją uwagę na hafcie na płótnie, hafcie koralikowym – wykorzystywanym do wykonania ozdobnych strojów na kieckach kurpiowskich – oraz na wycinance². Od początku swojej działalności współpracowała ze Spółdzielnią Kurpiowskiego Przemysłu Ludowego w Pniewie, a od 1981 r. była członkinią Spółdzielni Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku³. W 1989 r. została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby Funduszu Rozwoju Twórczości Ludowej i Artystycznej (FRTLiA). Uczestniczyła w pokazach, wystawach i konkursach, a jej prace prezentowane były m.in. na wystawie pokonkursowej w 1988 r. w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce i w Pułtusku, a w 1989 r. w WDK w Ciechanowie. Genowefa Łada zmarła w 2018 r.

NAGRODY

1988 r. – wyróżnienie

w międzywojewódzkim konkursie „Wycinanka kurpiowska Puszczy Białej i Zielonej”. Muzeum Okręgowe w Ostrołęce.

1988 r. – III miejsce

w konkursie „Rękodzieło ludowe Puszczy Białej”. Spółdzielnia Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku.

1989 r. – wyróżnienie

w XIII Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości Nieprofesjonalnej (w kategorii twórczość ludowa – wycinanka) w WDK im. M. Konopnickiej w Ciechanowie.

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie.

¹ Zob. M. Barbasiewicz, *Tradycja Mazowska, powiat wyszkowski*, Warszawa 2004, s. 34.

² Ankieta personalna twórcy ludowego. Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku, Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu.

³ Ankieta personalna twórcy ludowego. Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku, Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu; Por. Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Pułtusku, Spółdzielnia Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku, sygn. 79/438/25, k. 13.

MAŁGORZATA MURZIAK

Małgorzata Murziak z domu Krawczyk urodziła się 19 listopada 1909 r. w Pniewie, gdzie mieszkała przez całe swoje życie. Od najmłodszych lat uczyła się haftu na płótnie i na tiulu oraz wycinanki. Jej mistrzynią i nauczycielką była wybitna wycinankarka Marianna Świadkowska¹. Przed II wojną światową Małgorzata Murziak współpracowała z ośrodkiem haftu i koronki, który na początku lat 30. XX wieku założyła w Gładczynie Wanda Modzelewska². Związana ze Spółdzielnią w Gładczynie, a następnie w Pniewie w naturalny sposób stała się w 1950 r.³ członkinią Spółdzielni Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku, z którą współpracowała do końca lat 70. XX wieku. W swojej twórczości artystycznej zajmowała się hafciarstwem na płótnie i tiulu, koronką, wycinanką oraz kwiatowymi ozdobami z papieru. Wycinanki Małgorzaty Murziak to przede wszystkim wielobarwne przedstawienia figuralne, wstęgi i zielka oraz gwiazdy. Twórczyni aktywnie uczestniczyła w konkursach i wystawach organizowanych w regionie, a jej prace prezentowane były m.in. na wystawie „Sztuka ludowa na Mazowszu” w 1958 r. zorganizowanej przez Wydział Kultury Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie i Muzeum Kultury i Sztuki Ludowej w Warszawie⁴, na wystawie polskiej sztuki ludowej w Kownie (Litwa) w 1957 r.⁵, za udział w której została nagrodzona. Znajdowała się w rejestrze twórców ludowych prowadzonym przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby FRTLIA, a w 1981 r. została wpisana do rejestru twórców ludowych Ministra Kultury i Sztuki. Małgorzata Murziak zmarła w 1993 r.

WYCINANKI W ZBIORACH

Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie,
Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-
Prüfferowej w Toruniu.

¹ Zob. B. Kielak, *Artyści ludowi województwa ostrołęckiego*, Ostrołęka 1984, s. 46.

² Zob. W. Modzelewska, *Materiały o kulturze i sztuce ludowej w Polsce*, red. E. Miecznikowska, Toruń 2022, s. 33.

³ Archiwum Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Teczki twórców, Małgorzata Murziak.

⁴ Zob. B. Kaznowska-Jarecka, K. Pietkiewicz, A. Śledziwski A., *Sztuka ludowa na Mazowszu. Katalog wystawy 1958*, Warszawa 1958, s. 91.

⁵ Zob. B. Kielak, *op. cit.*, s. 46.

⁶ Listy twórców ludowych zweryfikowanych przez MKiS. Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku, Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu.

ANNA PUDLIS

Anna Pudlis z domu Postek urodziła się 22 maja 1895 r. w Dąbrowie, gdzie mieszkała przez całe swoje życie. Ozdoby z papieru nauczyła się wycinać w domu rodzinnym. Początkowo prace wykonywała wyłącznie na własny użytek, zdobiąc ściany swojego domu. Od 1915 r. zaczęła uprawiać tę dziedzinę rękodzieła ludowego, ze względu na duże zainteresowanie, jakim cieszyły się jej prace w środowisku lokalnym, oraz ze względu na realną szansę dodatkowego zarobkowania. Stefania Ulrich, kierowniczka nadzoru artystycznego w Spółdzielni oraz jej wieloletnia prezeska, pisała o Annie Pudlis „mistrzyni nożyc”, wysoko ceniąc jej zdolności i umiejętności oraz znajomość dużej liczby tradycyjnych wzorów wycinanki kurpiowskiej w Puszczy Białej. Od 1935 r. twórczyni współpracowała ze Spółdzielnią w Pniewie, a następnie z jej powojenną kontynuatką – Spółdzielnią Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku. W 1972 r. została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby FRTL. Brała udział w konkursach, wystawach i pokazach sztuki ludowej organizowanych w Pułtusku i Płocku. Wycinanki artystki prezentowane były m.in. na „Ogólnopolskiej Wystawie Sztuki Ludowej 10-lecia” w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie w 1955 r.², na wystawie „Sztuka ludowa na Mazowszu” w 1958 r. prezentowanej w Łodzi, Łowiczu i Piotrkowie Trybunalskim³ oraz w 1964 r. w pułtuskim ratuszu na wystawie „Sztuka ludowa północnego Mazowsza” zorganizowanej przez Wydział Kultury PWRN, Spółdzielnię CPLiA w Pułtusku i Spółdzielnię CPLiA w Kadzidle⁴. Anna Pudlis zmarła w 1976 r.

NAGRODY

1975 r. – II miejsce

w konkursie na wycinankę ludową województwa warszawskiego. Muzeum Mazowieckie w Płocku⁵.

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie, Muzeum Mazowieckiego w Płocku, Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. J. Lelewela, Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu.

Paw, Anna Pudlis, lata 50/60. XX w.
wys. 10 cm, szer. 15,5 cm,
Zbiory Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie

¹ Ankieta personalna twórcy ludowego. Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku, Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu.

² Zob. K. Pietkiewicz, J. Stankiewicz, A. Błachowski, *Ogólnopolska wystawa sztuki ludowej 10-lecia: listopad-grudzień 1955*, Warszawa 1955, s. 55.

³ Zob. B. Kaznowska-Jarecka, K. Pietkiewicz, A. Śledziewski, *Sztuka ludowa na Mazowszu. Katalog wystawy 1958*, Warszawa 1958, s. 91.

⁴ Zob. A. Śledziewski, *Sztuka ludowa Północnego Mazowsza, Katalog wystawy*, Pułtusk 1964, s. [20].

⁵ Zob. A. Błachowski, *O wycinankach, refleksje po konkursie ogólnopolskim w Toruniu*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 34, nr. 3–4, 1980, s. 197.

KATARZYNA RUDNICKA

Katarzyna Rudnicka z domu Baranowska urodziła się 6 sierpnia 1895 r. w Dąbrowie, gdzie mieszkała przez całe swoje życie. Od najmłodszych lat uczyła się od swojej mamy tworzenia elementów plastyki zdobniczej i obrzędowej, haftu oraz tkactwa. Wycinankami zaczęła zajmować się w 1930 r., a po II wojnie światowej rozpoczęła współpracę ze Spółdzielnią Kurpiowskiego Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Pniewie. W latach 1949–1950 Polskie Towarzystwo Krajoznawcze wydało serię pocztówek z wycinankami ludowymi m.in. kurpiowskimi, wśród których znalazło się charakterystyczne dla tego regionu zielko autorstwa Katarzyny Rudnickiej. Wycinanka ta była reprodukowana w czterech kolorach – zielonym, żółtym, czerwonym i czarnym. W 1949 roku Katarzyna Rudnicka wraz z Józefą Prus były autorkami wnętrza izby z Puszczy Białej prezentowanego podczas pokonkursowej wystawy sztuki ludowej na zamku w Pułtuskus zorganizowanej przez Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki w Warszawie¹. Wycinanki artystki eksponowane były m.in. na wspomnianej wystawie pokonkursowej w 1949 r. w Pułtuskus, na „Ogólnopolskiej Wystawie Sztuki Ludowej 10-lecia” w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie w 1955 r.², na wystawie „Sztuka ludowa na Mazowszu” w 1958 r., którą można było obejrzeć w Łodzi, Łowiczu i Piotrkowie Trybunalskim³, na wystawie zorganizowanej w warszawskiej Zachęcie w 1962 r. pn. „Kultura artystyczna wsi mazowieckiej”⁴ oraz w 1964 r. w pułtuskim ratuszu na wystawie „Sztuka ludowa północnego Mazowsza” zorganizowanej przez Wydział Kultury PWRN, Spółdzielnię CPLiA w Pułtuskus i Spółdzielnię CPLiA w Kadzidle⁵. W 1972 r. twórczyni została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby FRTL. Wanda Modzelewska w swoich *Materiałach o kulturze i sztuce ludowej Polski* pisze: „Najładniejsze wycinanki robiły Katarzyna Rudnicka z Dąbrowy – najlepsza i Maria Świątkowska [Świadkowska] z Wypych”⁶. Katarzyna Rudnicka zmarła 1976 r.

NAGRODY

1975 r. – II miejsce

w konkursie na wycinankę ludową województwa warszawskiego. Muzeum Mazowieckie w Płocku⁷.

WYCINANKI W ZBIORACH

Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie, Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży, Muzeum Mazowieckiego w Płocku, Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu.

¹ Zob. J. Stankiewiczowa, *Pokonkursowa wystawa kurpiowskiej sztuki ludowej w Pułtuskus*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 4, nr 7-8, 1949, s. 244–247.

² Zob. K. Pietkiewicz, J. Stankiewicz, A. Błachowski, *Ogólnopolska wystawa sztuki ludowej 10-lecia: listopad-grudzień 1955*, Warszawa 1955, s. 55.

³ Zob. B. Kaznowska-Jarecka, K. Pietkiewicz, A. Śledziwski, *Sztuka ludowa na Mazowszu. Katalog wystawy 1958*, Warszawa 1958, s. 91.

⁴ Zob. B. Kaznowska, *Spis eksponatów*, w: *Wystawa – Kultura artystyczna wsi mazowieckiej*, red. A. Śledziwski, Warszawa 1962, s. 25.

⁵ Zob. A. Śledziwski, *Sztuka ludowa Północnego Mazowsza. Katalog wystawy, Pułtusk 1964*, s. [20].

⁶ Zob. W. Modzelewska, *Materiały o kulturze i sztuce ludowej w Polsce*, red. E. Miecznikowska, Toruń 2022, s. 46. W. Modzelewska, wspomina Marię Świątkowską, czyli Mariannę Świadkowską.

⁷ Zob. A. Błachowski, *O wycinankach, refleksje po konkursie ogólnopolskim w Toruniu*, „Polska Sztuka Ludowa”, t.34 nr 3–4, 1980, s. 197.

MARIANNA ŚWIADKOWSKA

Marianna Świadkowska z domu Chmielewska urodziła się 24 sierpnia 1887 r. w Pniewie¹, następnie zamieszkała w Wypychach. W swojej pracy twórczej zajmowała się haftem, koronką szydełkową oraz wycinanką. Wycinanki uczyła się od swojej mamy, umiejętności te przekazała córce oraz innym dziewczętom, które szkoliły się u niej w Wypychach w latach 50. XX wieku². Współpracowała ze Spółdzielnią Kurpiowskiego Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Pniewie i z jej późniejszą kontynuatorką – Spółdzielnią „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusk. Wycinanki artystki prezentowane były m.in. w 1949 r. na pokonkursowej wystawie sztuki ludowej na zamku w Pułtusk zorganizowanej przez Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki w Warszawie³, w 1955 r. na „Ogólnopolskiej wystawie sztuki ludowej 10-lecia” w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie⁴, w 1957 r. na pokonkursowej wystawie w Pułtusk, na wystawie „Sztuka ludowa na Mazowszu” w 1958 r. prezentowanej w Łodzi, Łowiczu i Piotrkowie Trybunalskim⁵, na wystawie z 1962 r. „Kultura artystyczna wsi mazowieckiej” w Zachęcie w Warszawie⁶ oraz w 1964 r. w pułtuskim ratuszu na wystawie „Sztuka ludowa północnego Mazowsza” zorganizowanej przez Wydział Kultury PWRN, Spółdzielnię CPLiA w Pułtusk i Spółdzielnię CPLiA w Kadzidle⁷. Marianna Świadkowska uznawana była za jedną z najwybitniejszych wycinankarek regionu Puszczy Białej, wspomiana m.in. przez Wandę Modzelewską⁸. Była uczestniczką wystaw regionalnych i ogólnopolskich, stypendystką MKiS oraz wielokrotnie nagradzaną twórczynią⁹. Zmarła w 1969 r.¹⁰

źródło: PSL, t. 18, nr 4, 1964, s. 263

NAGRODY

1957 r. – I nagroda

w konkursie na wycinankę kurpiowską. Ministerstwo Kultury i Sztuki i Wydział Kultury PWRN w Warszawie¹¹.

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie,
Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży,
Muzeum Mazowieckiego w Płocku,
Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie,
Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu.

¹ Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Pułtusk, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Pniewie, 79/4/0/-/15, k. 44.

² Zob. J. Jarnuszkiewiczowa, A. Kunczyńska, *Wybitni twórcy ludowi dwudziestolecia*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 18, nr 4, 1964, s. 263.

³ Zob. J. Stankiewiczowa, *Pokonkursowa wystawa kurpiowskiej sztuki ludowej w Pułtusk*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 4, nr 7-8, 1949, s. 244.

⁴ Zob. K. Pietkiewicz, J. Stankiewicz, A. Błachowski, *Ogólnopolska wystawa sztuki ludowej 10-lecia: listopad-grudzień 1955*, Warszawa 1955, s. 55.

⁵ Zob. B. Kaznowska-Jarecka, K. Pietkiewicz, A. Śledziewski, *Sztuka ludowa na Mazowszu. Katalog wystawy 1958*, Warszawa 1958, s. 91.

⁶ Zob. B. Kaznowska, *Spis eksponatów*, w: *Wystawa – Kultura artystyczna wsi mazowieckiej*, red. A. Śledziewski, Warszawa 1962, s. 25.

⁷ Zob. A. Śledziewski, *Sztuka ludowa Północnego Mazowsza. Katalog wystawy*, Pułtusk 1964, s. [20].

⁸ Zob. W. Modzelewska, *Materiały o kulturze i sztuce ludowej w Polsce*, red. E. Miecznikowska, Toruń 2022, s. 46.

⁹ Zob. J. Jarnuszkiewiczowa, A. Kunczyńska, *op. cit.*, s. 263.

¹⁰ Zob. S. Kotarski, *Życie kulturalne powiatu pułtuskiego w latach 1945-1970*, w: *Pułtusk. Studia z dziejów miasta i regionu*, t. 2, 1975, s. 322.

TERESA WŁODARCZYK

Teresa Włodarczyk z domu Marzoch urodziła się 11 września 1942 r. w Rząśniku, gdzie nadal mieszka. W swojej pracy twórczej zajmowała się haftem na płótnie oraz wycinanką, ucząc się od teściowej oraz ciotki. Korzystając z umiejętności starszych wycinankarek, doskonaliła technikę cięcia. Odtwarzała dawne wzory, budując nowe pokolenie wycinankarek drugiej połowy XX wieku. Wykonywała gwiazdy – okrągłe wycinanki – przede wszystkim wielobarwne, zielka jednobarwne i kolorowe o rozbudowanych formach oraz koguty, indyki i inne ptaki. W 1960 r. rozpoczęła współpracę ze Spółdzielnią Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku. W 1989 r. wycinanki autorstwa Teresy Włodarczyk prezentowane były na ogólnopolskiej wystawie osiągnięć 40-lecia Cepelii w Muzeum Etnograficznym w Warszawie. W 1989 r. artystka została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby FRTLIA. W roku szkolnym 1989/1990 prowadziła warsztaty i pokazy z wycinanki kurpiowskiej oraz z haftu na płótnie w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 w Pułtusku¹ oraz w Szkole Podstawowej w Rząśniku². Od 1990 r. jest członkinią Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Swoje prace prezentowała m.in. na wystawie z okazji 50-lecia Spółdzielni „Twórczość Kurpiowska” w 1986 r. w Miejskim Domu Kultury w Pułtusku, na wystawie pokonkursowej w 1988 r. w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce, w 1989 r. na wystawie związanej z jubileuszem 40-lecia Centralnego Związku Cepelia w Muzeum Etnograficznym w Warszawie, na wystawie pokonkursowej w 1989 r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Ciechanowie³ oraz w 1995 r. na wystawie „Puszcza Biała” w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie,
Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

NAGRODY

1979 r. – wyróżnienie

w konkursie „Rękodzieło ludowe Puszczy Białej”.
Spółdzielnia „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku
(haft)⁴.

1988 r. – I miejsce

w Międzywojewódzkim konkursie na wycinankę
kurpiowską Puszczy Białej i Zielonej,
Muzeum Okręgowe w Ostrołęce.

1988 r. – wyróżnienie

w konkursie na rękodzieło ludowe Puszczy Białej.
Spółdzielnia „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusku (haft).

1988 r. – wyróżnienie

w XII Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości
Nieprofesjonalnej w WDK im. M. Konopnickiej
w Ciechanowie, w kategorii twórczość ludowa.

1989 r. – wyróżnienie

w XIII Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości
Nieprofesjonalnej w WDK im. M. Konopnickiej
w Ciechanowie, w kategorii twórczość ludowa
(wycinanka).

2001 r. – III miejsce

w konkursie „Wycinanka kurpiowska z Puszczy Białej
i Zielonej”. Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

¹ Od 1998 r. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 z klasami sportowymi im. Ireny Szewińskiej w Pułtusku.

² Od 2007 r. Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Rząśniku.

³ Archiwum Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie, Teczka osobowa, sygn. 75/2677.

⁴ Archiwum Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Teczki twórców, Teresa Włodarczyk.

STEFANIA WOŹNICA

Stefania Woźnica z domu Włodarczyk urodziła się 24 listopada 1938 r. w Rząśniku, gdzie mieszka do dzisiaj. Z domu rodzinnego wyniosła zamiłowanie do wykonywania elementów plastyki ludowej, które zdobiły dawne chaty kurpiowskie – papierowych firan, wycinanek, pajaków i bibułowych bukietów kwiatowych. W swojej pracy twórczej zajmowała się haftem na płótnie oraz wycinanką. Sięgała do dawnych wzorów i odtwarzała tradycyjne formy i najstarsze cięcia. Wycinała papierowe firanki, gwiazdy, kolorowe koguty oraz wielobarwne zielka, które wyjątkowo lubiła. Z początkiem lat 70. XX wieku rozpoczęła współpracę ze Spółdzielnią Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusk. W 1988 r. została wpisana do rejestru twórców ludowych prowadzonego przez Centralny Związek „Cepelia” na potrzeby FRTLIA, a od 1990 r. była członkinią Stowarzyszenia Twórców Ludowych¹. Brała udział w licznych konkursach i wystawach organizowanych w regionie. W 1984 r., 1986 r., 1988 r. jej prace prezentowane były na wystawach pokonkursowych w Pułtusk, w 1988 r. – w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce, w 1989 r. – na wystawie związanej z jubileuszem 40-lecia Centralnego Związku Cepelia w Muzeum Etnograficznym w Warszawie, a w latach 1988–1989 – w WDK im. M. Konopnickiej w Ciechanowie².

Stefania Woźnica (z lewej)

NAGRODY

1981 r. – II nagroda

w konkursie wewnętrznym na tkactwo, haft i ceramikę ludową. Spółdzielnia „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusk (haft na płótnie).

1988 r. – I nagroda

w międzywojewódzkim konkursie „Wycinanka kurpiowska Puszczy Białej i Zielonej”. Muzeum Okręgowe w Ostrołęce.

1989 r. – wyróżnienie

w XIII Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości Nieprofesjonalnej w WDK im. M. Konopnickiej w Ciechanowie, w kategorii twórczość ludowa (wycinanka).

WYCINANKI W ZBIORACH

Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

¹ Archiwum Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie, Teczka osobowa, sygn. arch. 75/2678.

² Archiwum Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie, Teczka osobowa, sygn. arch. 75/2678.

Bibliografia

- Barbasiewicz M., *Tradycja Mazowska, powiat wyszkowski*, Warszawa 200
- Biernacka P., *Wycinanki kurpiowskie dawniej i współcześnie w analizie źródeł ikonograficznych oraz w relacjach rozmówców z obszarów Kurpiowszczyzny*, w: *Sztuka na Mazowszu. Nowe otwarcie*, red. A. Pieńkowski, M. Wardzyński, Warszawa 2019, s. 179-198.
- Błachowski A., *O wycinankach. Refleksje po konkursie ogólnopolskim w Toruniu*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 34 nr 3-4, 1980, s. 181-204
- Błachowski A., *Polska wycinanka ludowa*, Toruń 1986
- Błachowski A., *Sztuka ludowa Mazowska. Katalog*, Płock 1971
- Błachowski A., *Współczesne wycinanki z Puszczy Białej*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 12, nr 4, 1958, s. 195-202
- Brzezińska A. W., Słojkowska-Affelska S., *Współczesna twórczość ludowa Puszczy Białej*, w: *Pułusk. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu*, t. 7, 2007, s. 273-297
- Czerwiński T., *Puszcza Biała i jej twórczość*, Sierpc 1995
- Dul R. A., *Sztuka Kurpiów. Katalog pokonkursowy*, Ostrołęka 2024
- Dylewski A., *Tradycja Mazowska, powiat pułtuski. Przewodnik subiektywny*, Warszawa 2012
- Ehrenkreutz-Jasińska M., *Puszcza Biała. Charakterystyka regionu i jego kultury*, Ostrołęka 1982
- Frankowski E., *Wycinanki i ich przeobrażenia*, „Przegląd Warszawski” r. 4, t. 2, nr 32, 1924, s. 203-226
- Frenkel G., *Wycinanki żydowskie*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 19, nr 3, 1965, s. 135-146
- Fryś-Pietraszkowa E., Kunczyńska-Iracka A., Pokropek M., *Sztuka ludowa w Polsce*, Warszawa 1988
- Gorczyńska A., *Z szumu sosen Puszczy Białej*, Pułtusk 2008
- Grabowski J., *Sztuka ludowa. Formy i regiony w Polsce*. Warszawa 1967
- Grabowski J., *Wycinanka ludowa*, Warszawa 1955
- Jackowski A., *Kronika*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 12, nr 1, 1958, s. 59-63
- Jackowski A., *Polska Sztuka Ludowa*, Warszawa 2002
- Jackowski A., Jarnuszkiewiczowa J., *Sztuka ludu polskiego*, Warszawa 1967
- Jarnuszkiewiczowa J., Kunczyńska A., *Wybitni twórcy ludowi dwudziestolecia*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 18, nr 4, 1964, s. 235-289
- Katalog II Wystawy Krakowskiego Towarzystwa Sztuki Stosowanej*, Warszawa 1902
- Kaznowska-Jarecka B., Pietkiewicz K., Śledziwski A., *Sztuka ludowa na Mazowszu. Katalog wystawy 1958*, Łódź – Piotrków Trybunalski – Łowicz, 1958
- Kielak B., *Artyści Ludowi województwa ostrołęckiego*, Ostrołęka 1984
- Kielak B., *Drzewko życia w aspekcie antropologii kultury*, Ostrołęka [b.d.]
- Kielak B., *Sztuka ludowa Puszczy Zielonej i Puszczy Białej*, Ostrołęka 1981
- Kielak B., *Zwyczaje doroczne na terenie Puszczy Białej*, „Rocznik Mazowiecki” t. 15, 2003, s. 239-252
- Kotarski S., *Życie kulturalne powiatu pułtuskiego w latach 1945-1970*, w: *Pułusk. Studia z dziejów miasta i regionu*, red. B. Gierlach, A. Gieysztor i St. Kotarski, t. 2, 1975, s. 287-325
- Kozłowski B., *Folklor muzyczny i taneczny Puszczy Białej*, Warszawa 2004
- Kraczoń K., *Wycinanki*, Lublin 2020
- Kronika Parafii Brańszczyk*, red. P. Stachecki, Brańszczyk 2012
- Mironiuk-Nikolska A., *Polska sztuka ludowa*, Warszawa 2010
- Modzelewska W., *Materiały o kulturze i sztuce ludowej Polski*, red. E. Miecznikowska, Toruń 2022
- Olędzka H., *Z badań nad wycinanką kurpiowską*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 18, nr 3, 1964, s. 159-178
- Olędzki J., *Sztuka Kurpiów*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970
- Pietkiewicz K., *Stan badań nad wycinanką i malownicą*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 18, nr 4, 1964, s. 207-209
- Pietkiewicz K., *Sztuka ludowa na Mazowszu*. Warszawa 1958

Pietkiewicz K., Stankiewicz J., Błachowski A., *Ogólnopolska Wystawa Sztuki Ludowej 10-lecia: listopad–grudzień 1955*, Warszawa 1955

Pokropek M., *Rok polski w sztuce ludowej*, Brwinów 2017

Samsel M., *Wycinanka kurpiowska*, Ostrołęka 1988

Samsel M., *Wycinanka kurpiowska. Katalog wystawy*, Ostrołęka 2002

Samsel M., Dul R. A., *Wycinanka kurpiowska z Puszczy Zielonej. Katalog wystawy*. Ostrołęka 2020

Saysse-Tobiczyk K., *Na Mazowszu*, Warszawa 1964

Seweryn T., *Polskie wycinanki papierowe XVII i XVIII wieku*, „Polska Sztuka Ludowa” t. 10, nr 2, 1956, s. 67—105,

Stankiewiczowa J., *Pokonkursowa wystawa kurpiowskiej sztuki ludowej w Pułtusk*, „Polska Sztuka Ludowa”, t. 4, nr 7–8, 1949, s. 244–247

Śledziewski A., *Różgi, kodry, leluje... o wycinance i piapierni w Jeziornie*, Konstancin-Jeziorna, 2020

Śledziewski A., *Sztuka ludowa Północnego Mazowsza. Katalog wystawy*, Pułtusk 1964

Śledziewski A., *Sztuka ludowa „Puszczy Białej”*, „Ziemia Mazowiecka”, nr 2/6, r. 2, 1960, s. 26–29

Śledziewski A., *Wycinanka polska*, Warszawa 2016

Śledziewski A., Demska A., *Zaczęło się w Jeziornie... O wycinance i jej obecności we współczesnym projektowaniu*, Konstancin-Jeziorna 2015

Warchałowski J., *Wycinanki*, „Przegląd Warszawski”, t. 1, r. 4, nr 28, 1924, s. 66–75

Warchałowski J., *Wycinanki*, „Wiśła”, t. 16, 1902, s. 477–482

Wycinanki kurpiowskie z kolekcji Karola Tchoraka, red. R. A. Dul, M. Samsel, Warszawa 2021

Wystawa – Kultura artystyczna wsi mazowieckiej, red. A. Śledziewski, Warszawa 1962

Ziemia wyszkowska i Puszcza Biała - „kto był kim”. Tom II, red. A. M. Mickiewicz, Wyszaków 2024

Żywirska M., *Puszcza Biała. Jej dzieje i kultura*, Warszawa 1973

Inne źródła

Archiwum Cepelii, Pracownia Dokumentacji Sztuk Wizualnych XX i XXI wieku, Instytut Sztuki PAN. Archiwum w opracowaniu

Archiwum Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Teczki twórców

Archiwum Naukowe Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu, Teczki z materiałami do biografii twórców

Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Pułtusk, Spółdzielnia Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Twórczość Kurpiowska” w Pułtusk, sygn. 79/438/25

Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Pułtusk, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Pniewie, 79/4/0/-/15

Archiwum Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie, Teczki osobowe twórców

Archiwum prywatne autorki. Wywiady prowadzone w latach 2005–2006 oraz 2024 r.

Netografia

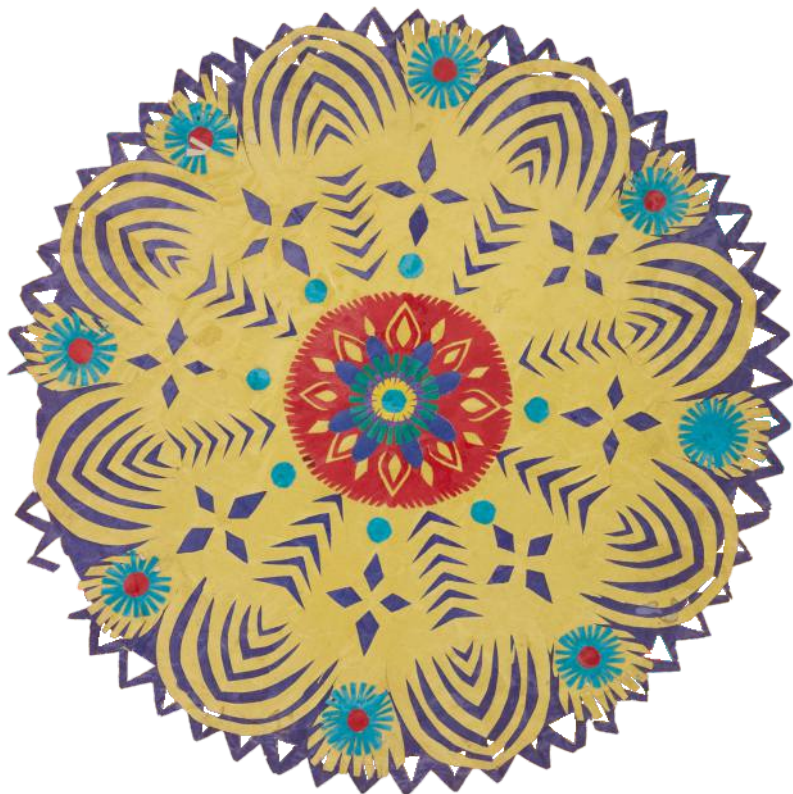
https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_wyszkowski (dostęp 24.10.2024 r.)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wycinanka_kurpiowska (dostęp 24.10.2024 r.)

**Muzeum Północno-Mazowieckie
w Łomży**

1.

Gwiazda

Marianna Świadkowska, 1960 r.

średnica 32 cm

MŁE 849

2.

Zielko

Marianna Świadkowska, 1960 r.

wys. 21 cm, szer. 17,5 cm

MŁE 845

3.
Zielko

Marianna Świądkowska, 1960 r.
wys. 22 cm, szer. 19 cm
MŁE 833

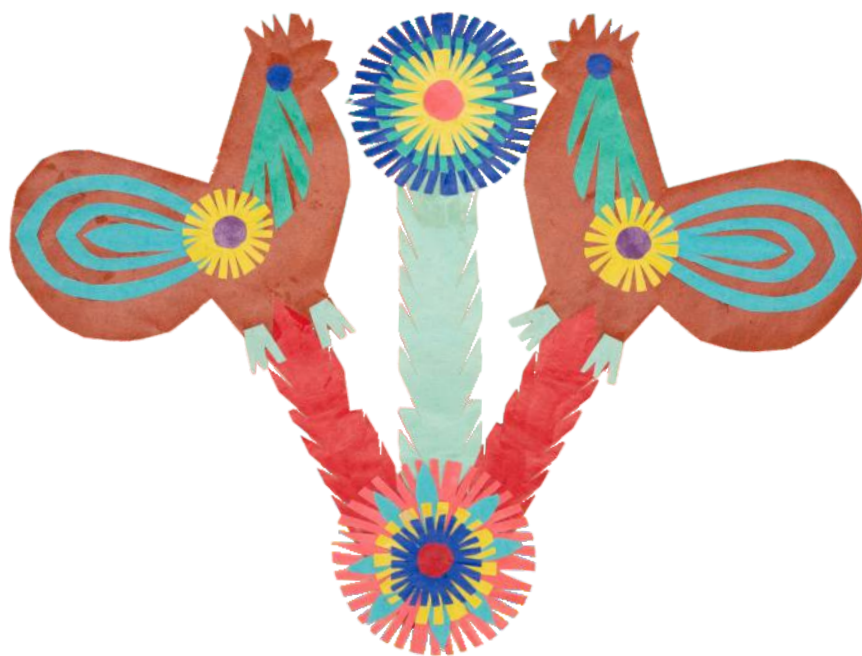
4.
Kogut

Marianna Świądkowska, 1960 r.
wys. 9 cm, szer. 10 cm
MŁE 852

5.
Wstęgi

Marianna Świadkowska, 1960 r.
wys. 26 cm, szer. 21 cm
MŁE 825

6.
Zielko

Marianna Świadkowska, 1960 r.
wys. 18 cm, szer. 24 cm
MŁE 831

8.
Wstęgi

Marianna Świadkowska, 1960 r.
wys. 25 cm, szer. 20,5 cm
MŁE 817

7.
Wstęgi

Marianna Świadkowska, 1960 r.
wys. 25 cm, szer. 21 cm
MŁE 822

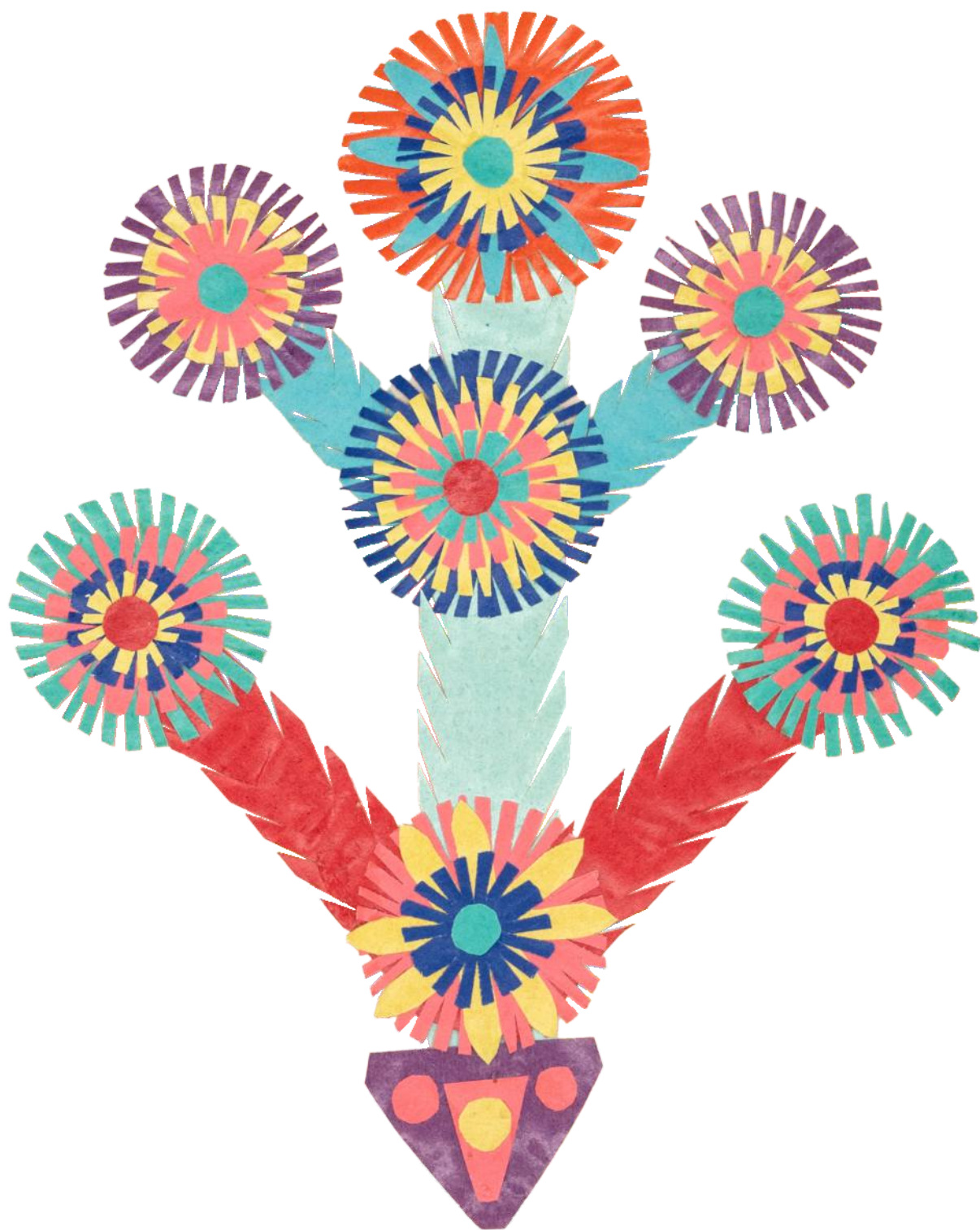
9.
Wstęgi

Marianna Świadkowska, 1960 r.
wys. 25 cm, szer. 20,5 cm
MŁE 814

10.
Zielko

Marianna Świadkowska, 1960 r.
wys. 21 cm, szer. 18 cm
MŁE 843

11.

Zielko

Marianna Świądkowska, 1960 r.

wys. 23 cm, szer. 18 cm

MŁE 842

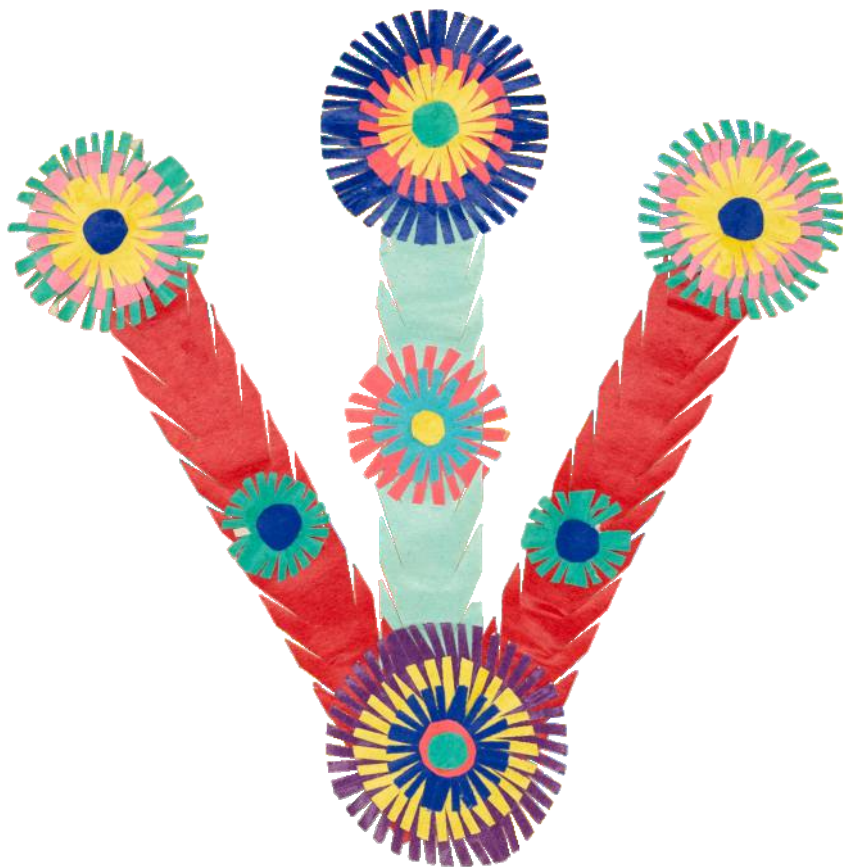
12.

Zielko

Marianna Świądkowska, 1960 r.

wys. 21 cm, szer. 16,5 cm

MŁE 832

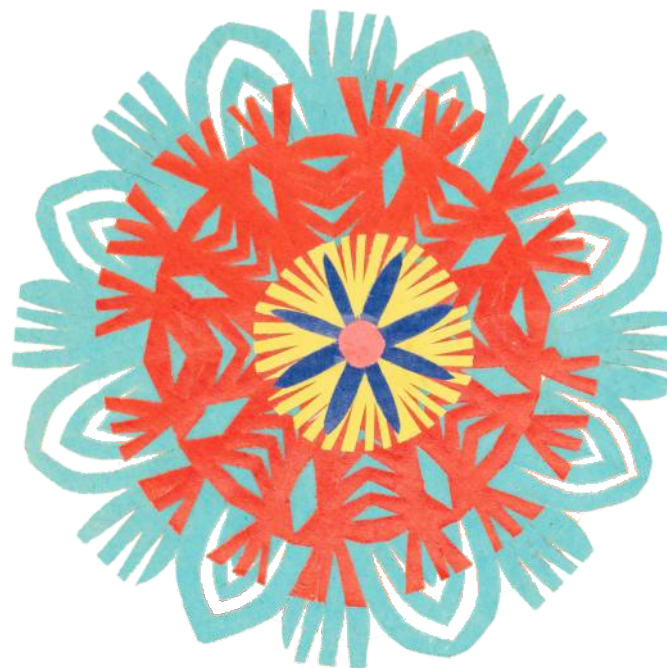
13.

Zielko

Marianna Świądkowska, 1960 r.

wys. 19 cm, szer. 19 cm

MŁE 828

14.

Gwiazda

Marianna Świądkowska, 1960 r.

średnica 16 cm

MŁE 846

**Muzeum Etnograficzne
im. Seweryna Udzieli w Krakowie**

15.

Wstęga

Maria Tudorowska,
okres XX-lecia międzywojennego
wys. 36,5 cm, szer. 8,5 cm
17799/MEK

16.

Wstęga

Maria Tudorowska,
wys. 35 cm, szer. 6 cm
17801/MEK

17.

Wstęga

Maria Tudorowska,
okres XX-lecia międzywojennego
wys. 41 cm, szer. 10,5 cm
17800/MEK

18.

Jeździec na koniu

Zofia Kowalczykówna, 1928 r.

wys. 45 cm, szer. 29 cm

17825/MEK

Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

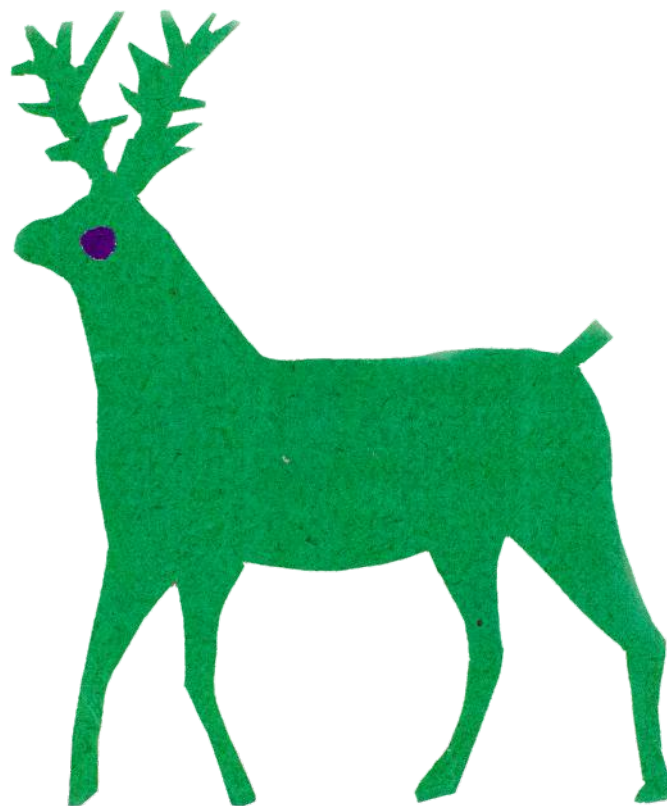

19.

Kogut

Anna Pudlis, przed 1959 r.
wys. 15,5 cm, szer. 14 cm
PME 18625

20.

Jeleń

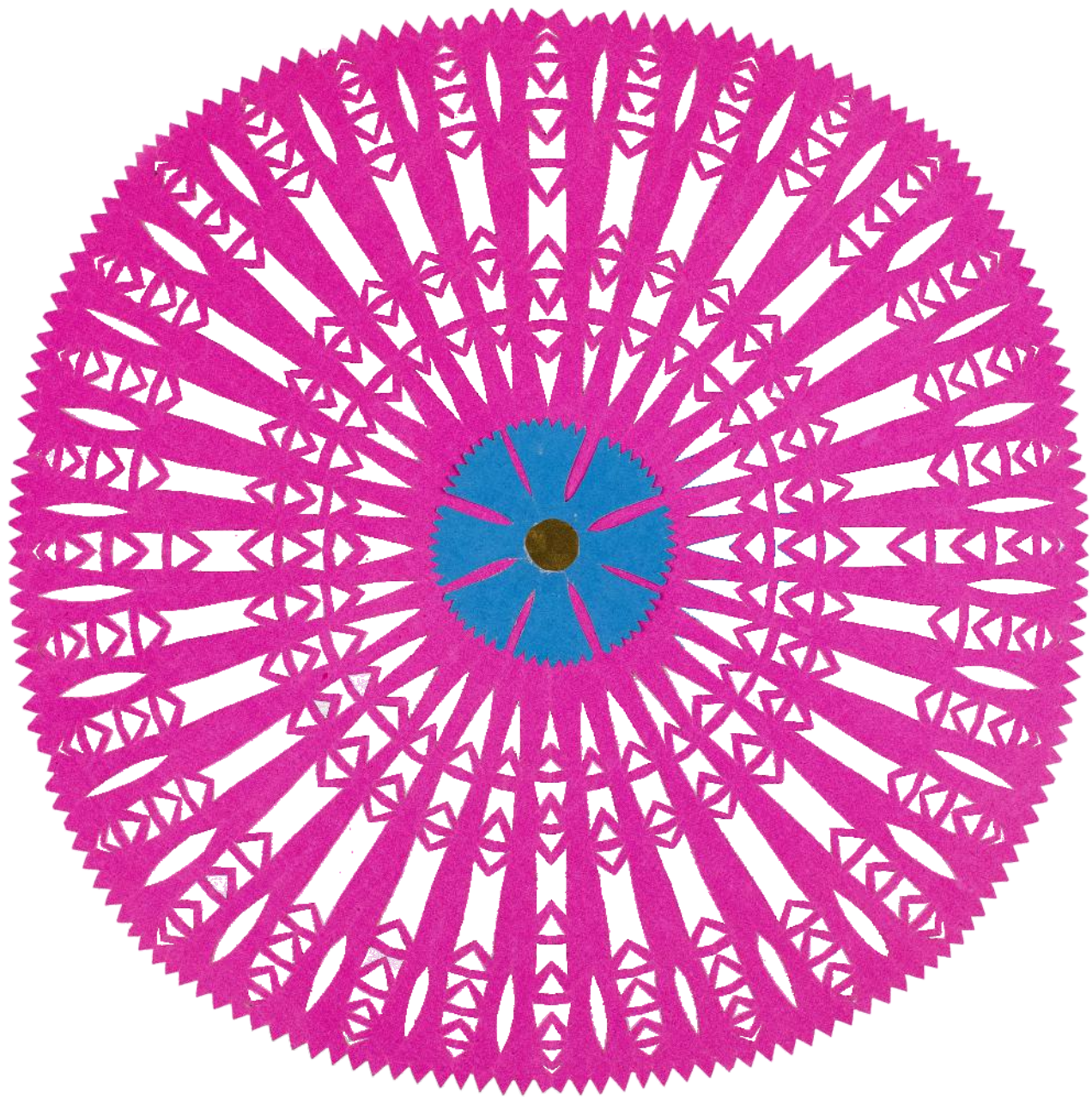
Anna Pudlis, przed 1959 r.
wys. 43 cm, szer. 42,5 cm
PME 18680

21.

Wstęga

Anna Pudlis, przed 1959 r.
wys. 40 cm, szer. 23 cm
PME 20110

22.

Koło

Marianna Kołodziejczyk, przed 1959 r.

średnica 33 cm

PME 18681

23.

Koło

Katarzyna Pikora, przed 1959 r.

średnica 36 cm

PME 18684

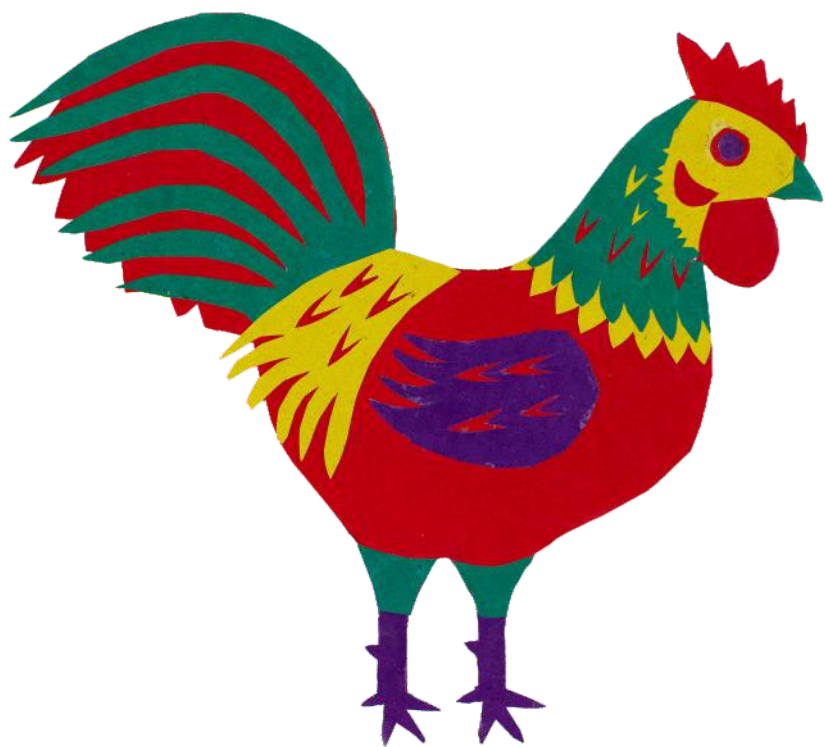
24.

Koło

Katarzyna Pikora, przed 1959 r.

średnica 34,5 cm

PME 18685

25.

Kogut

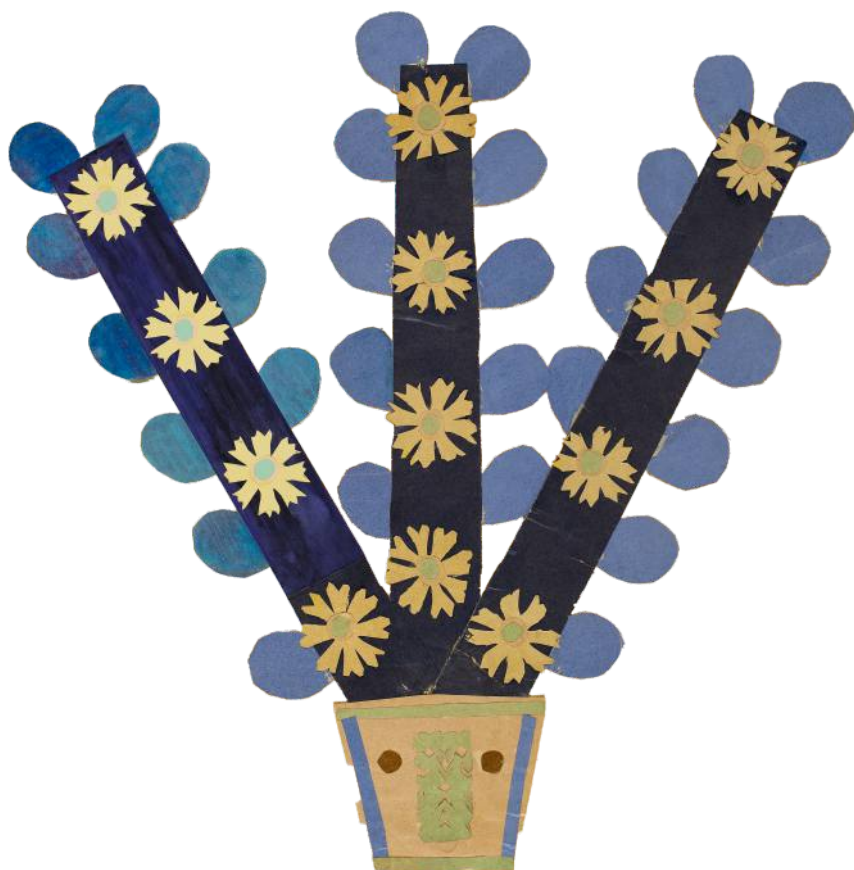
Małgorzata Murziak, przed 1959 r.
wys. 21 cm, szer. 24 cm
PME 18689

26.

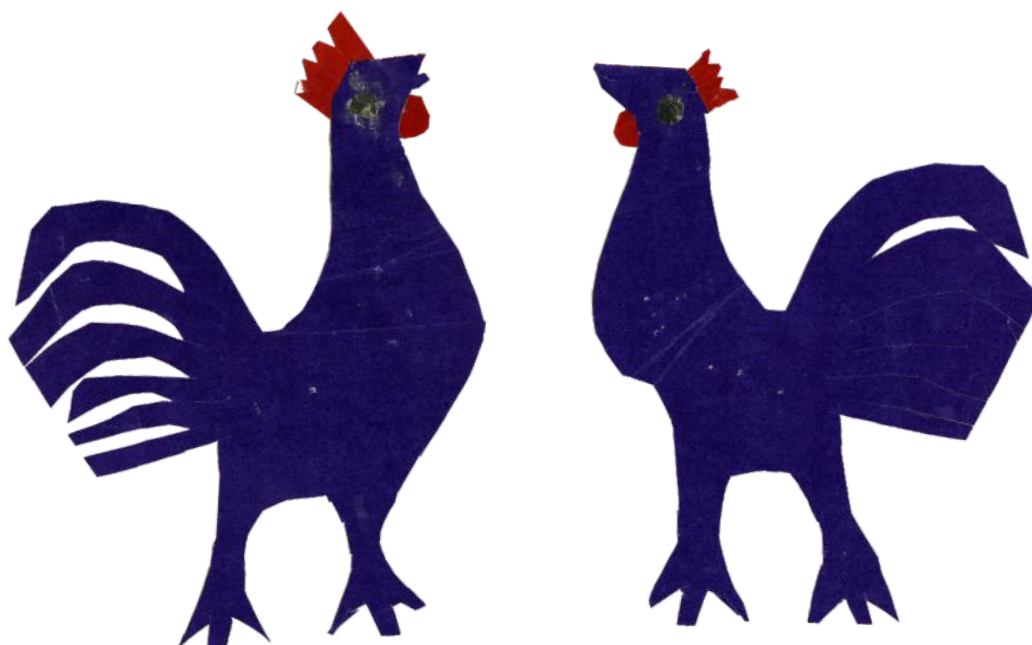
Zielko

Małgorzata Murziak, przed 1959 r.
wys. 30,5 cm, szer. 20,5 cm
PME 18690

27.
Zielko

Marianna Prus, przed 1959 r.
wys. 10 cm, szer. 8 cm
PME 17981

28.

Kogut

Zofia(?) Kisiel, 1932 r.
wys. 15,3 cm, szer. 12 cm
PME 28989

29.

Ptak

Zofia(?) Kisiel, 1932 r.

wys. 13 cm, szer. 7 cm

PME 28991

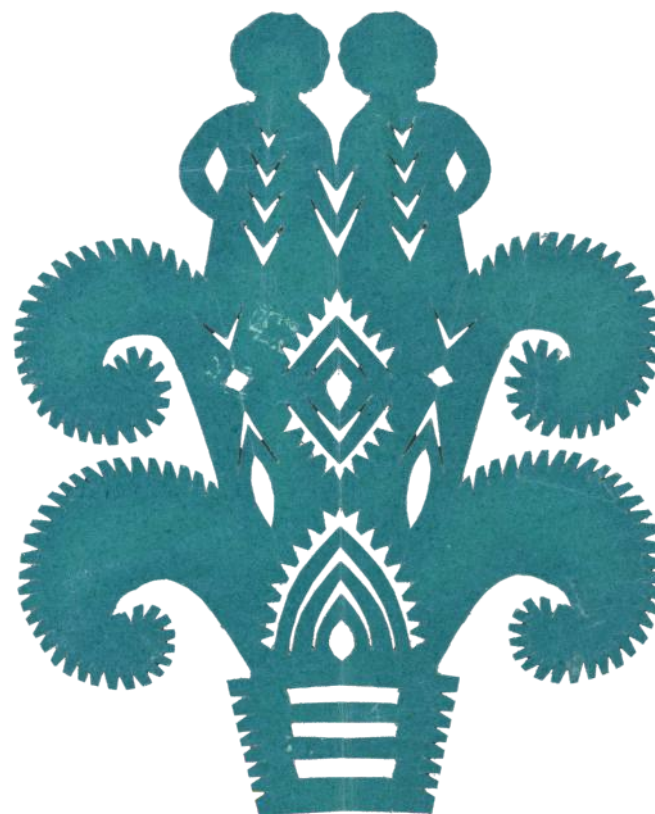
Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie

30.
Zielko

Aleksandra Liwska, 1980 r.
wys. 13,2 cm, szer. 11 cm
MOC/E/732/5

31.
Zielko

Aleksandra Liwska, 1980 r.
wys. 13 cm, szer. 17 cm
MOC/E/732/6

32.

Zielko

Aleksandra Liwska, 1980 r.

wys. 25,7 cm, szer. 20,5 cm

MOC/E/732/10

33.

Ptak

Aleksandra Liwska, 1980 r.

wys. 15,5 cm, szer. 20 cm

MOC/E/732/14

Muzeum Regionalne w Pułtusk

34.
Zielko wielobarwne

Emilia Fornalska, 2004 r.
wys. 23,3.cm, szer.20,8 cm
MRP/E/106

35.
Gwiazda

Emilia Fornalska, 2004 r.
średnica 20 cm
MRP/E/111

36.
Drzewko wielobarwne
Emilia Fornalska, 2004 r.
wys. 26,5 cm, szer. 16,2 cm
MRP/E/108

37.
Zielko wielobarwne

Emilia Fornalska, 2004 r.
wys. 20,7 cm, szer. 23 cm
MRP/E/109

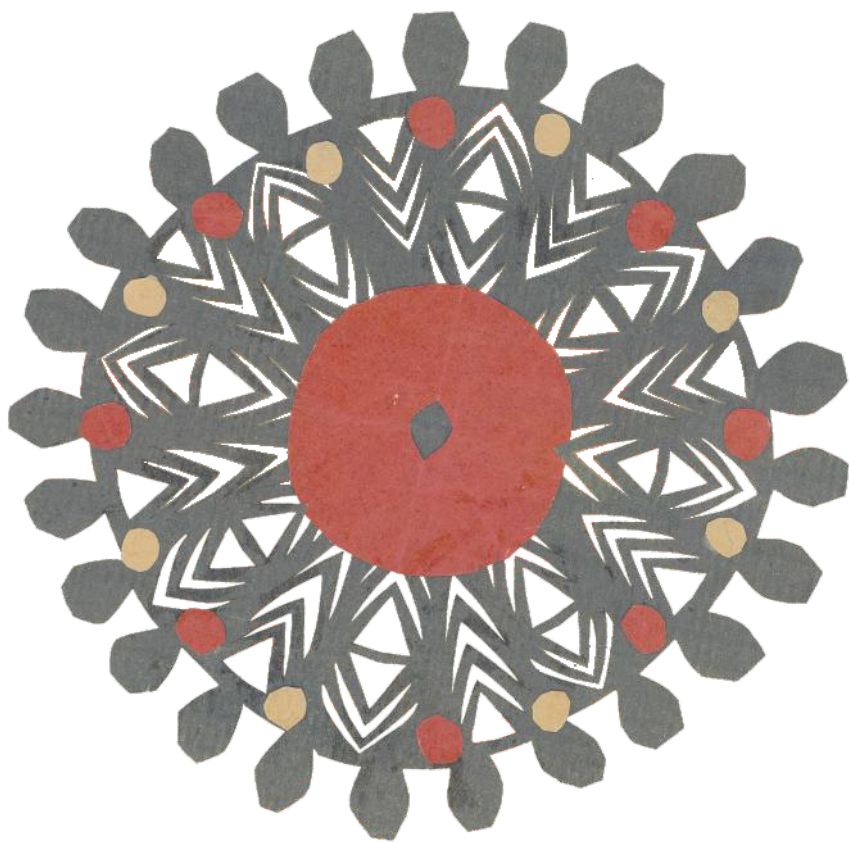

38.
Kogut

Emilia Fornalska, 2004 r.
wys. 19,5 cm, szer. 23 cm
MRP/E/114

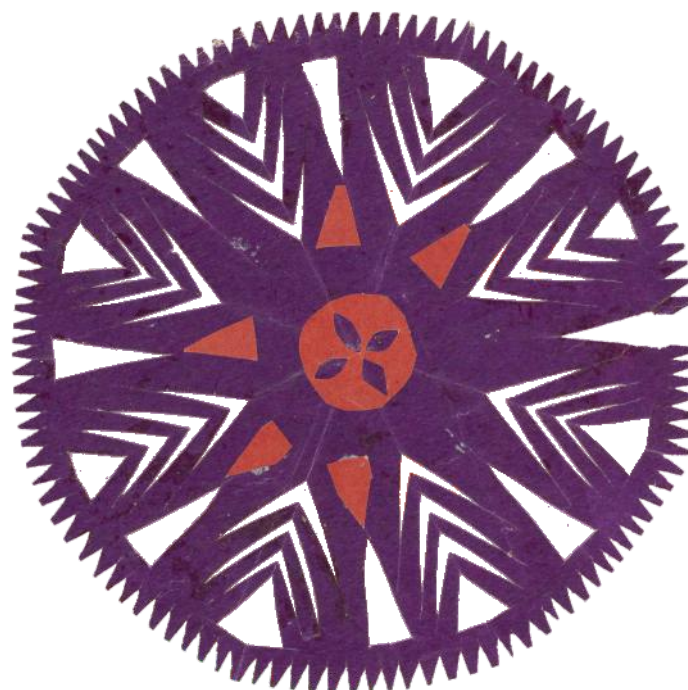
**Pułtуска Biblioteka Publiczna
im. Joachima Lelewela**

39.
Gwiazda

Wiktoria Ciskowa, 1948 r.
średnica 10 cm
Regał 645 (7) b

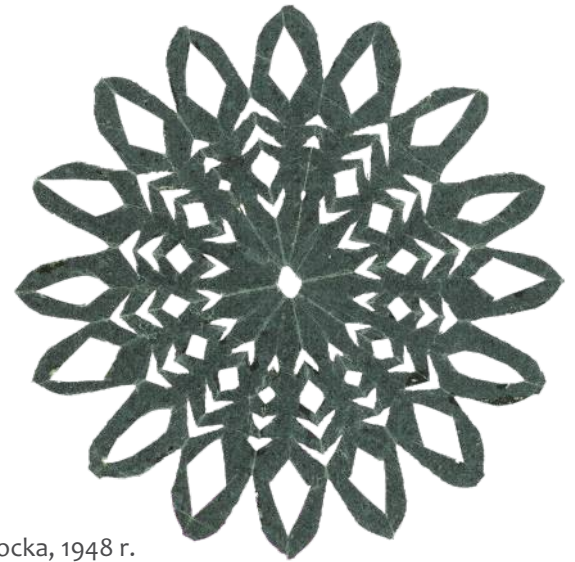

40.
Koło

Katarzyna Karłowicz, 1948 r.
średnica 13,5 cm
Regał 645 (6) a

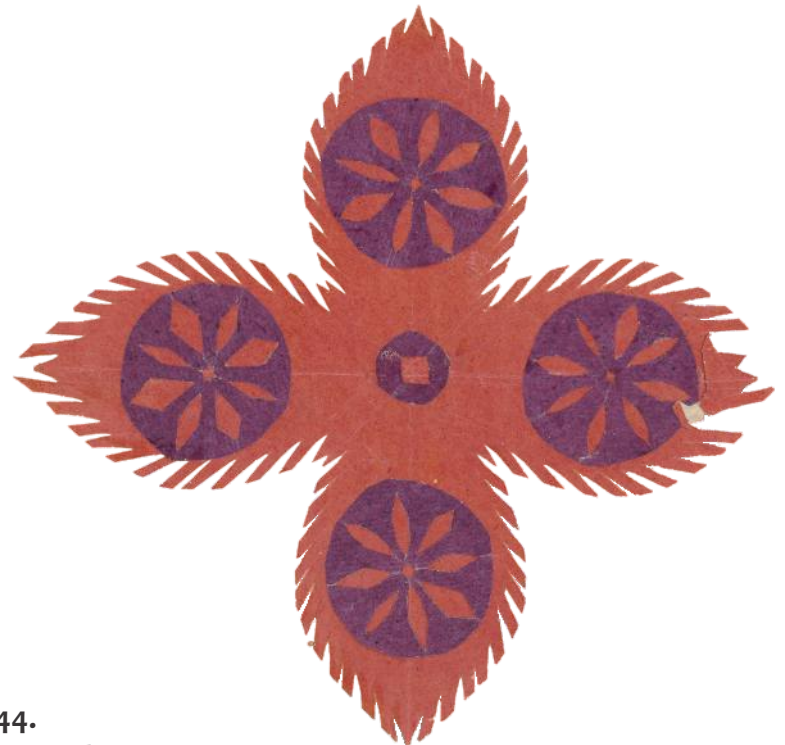
41.
Krzyżak
Rozalia Ciskowa, 1948 r.
wys. 7 cm, szer. 7 cm
Regał 645 (3) c

42.
Koło
Marianna Przychocka, 1948 r.
średnica 11 cm
Regał 645 (8) a

43.
Koło
Anna Pudlis, 1947 r.
średnica 14,5 cm
Regał 645 (4) a

44.
Krzyżak
Autor nieznany, lata 40/50 XX w.
wys. 13,5 cm, szer. 14 cm
Regał 645 (5) a

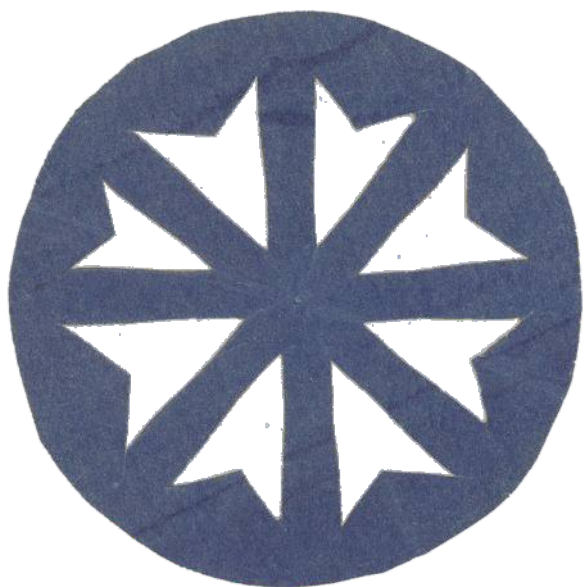
45.
Koło

Autor nieznany, lata 40/50 XX w.
średnica 15,5 cm
Regał 645 (5) b

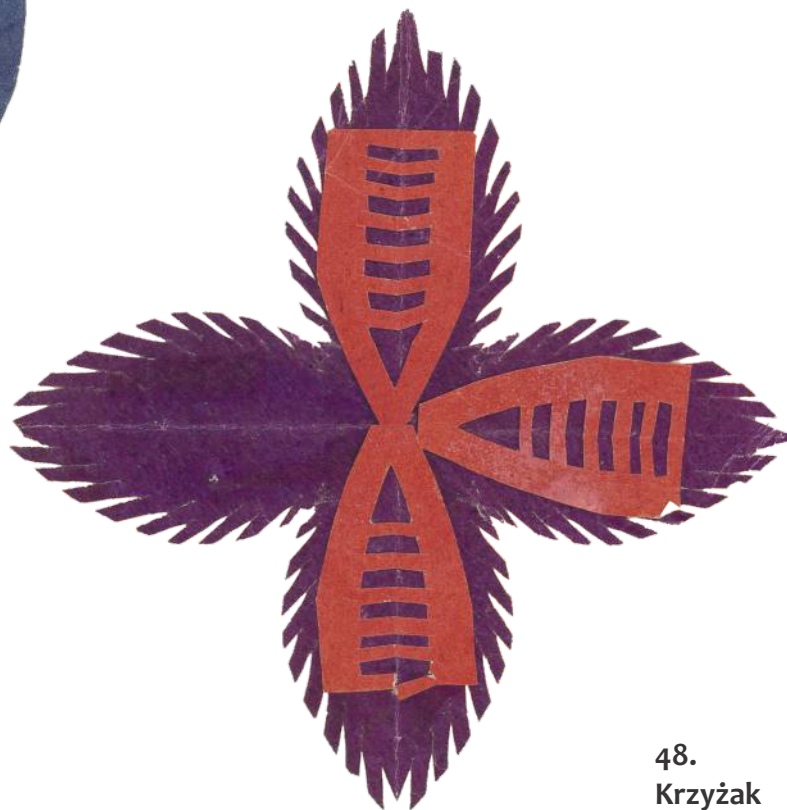
46.
Koło

Autor nieznany, lata 40/50 XX w.
średnica 13,5 cm
Regał 645 (1) a

**47.
Koło**

Autor nieznany, lata 40/50 XX w.
średnica 6,5 cm
Regał 645 (2) a

**48.
Krzyżak**

Autor nieznany, lata 50/40 XX w.
wys. 10 cm, szer. 9,5 cm
Regał 645 (2) b

**49.
Koło**

Autor nieznany, lata 40/50 XX w.
średnica 6,3 cm
Regał 645 (2) c

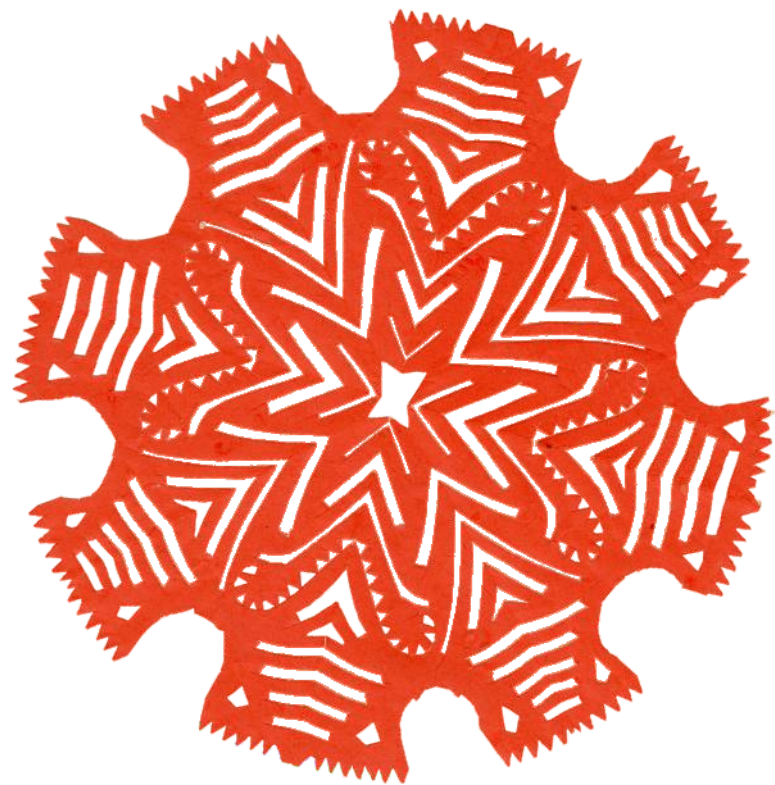
Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce

50.
Koło

Aleksandra Liwska, 1982 r.
średnica 24,5 cm
MOO/E/1646

51.
Gwiazda

Małgorzata Wultańska, 1982 r.
średnica 14,5 cm
MOO/E/1656

52.
Gwiazda

Agnieszka Kujawa, 1988 r.
średnica 17,5 cm
MOO/E/2201

53.
Zielko

Aleksandra Liwska, 1982 r.
wys. 26 cm, szer. 19,5 cm
MOO/E/1643

54.
Wstęga pułtуска

Małgorzata Murziak, 1982 r.
wys. 25,5 cm, szer. 13,7 cm
MOO/E/1647

55.
Gołęb

Małgorzata Murziak, 1982 r.
wys. 11 cm, szer. 15 cm
MOO/E/1650

56.

Pawie

Małgorzata Murziak, 1982 r.
wys. 10 cm, szer. 9,5 cm (2 razy)
MOO/E/1651

57.

Panny w kurpiowskich strojach

Małgorzata Murziak, 1982 r.

wys. 39,5 cm, szer. 29,4 cm

MOO/E/1652

58.

Hafty kurpiowskie

Małgorzata Murziak, 1982 r.

wys. 27,1 cm, szer. 27 cm

MOO/E/1654

59.

Kwiaty i gołębki

Małgorzata Murziak, 1982 r.

wys. 33,7 cm, szer. 29,5 cm

MOO/E/1655

60.

Koło

Izabela Łojewska, 1982 r.

średnica 15 cm

MOO/E/1675

61.

Koło

Agnieszka Kujawa, 1988 r.

średnica 16,5 cm

MOO/E/2196

62.

Gwiazda

Agnieszka Kujawa, 1988 r.
średnica 15,5 cm
MOO/E/2198

63.

Gwiazda

Agnieszka Kujawa, 1988 r.
średnica 13 cm
MOO/E/2200

64.

Kogut

Stefania Woźnica, 1988 r.

wys. 19 cm, szer. 18 cm

MOO/E/2207

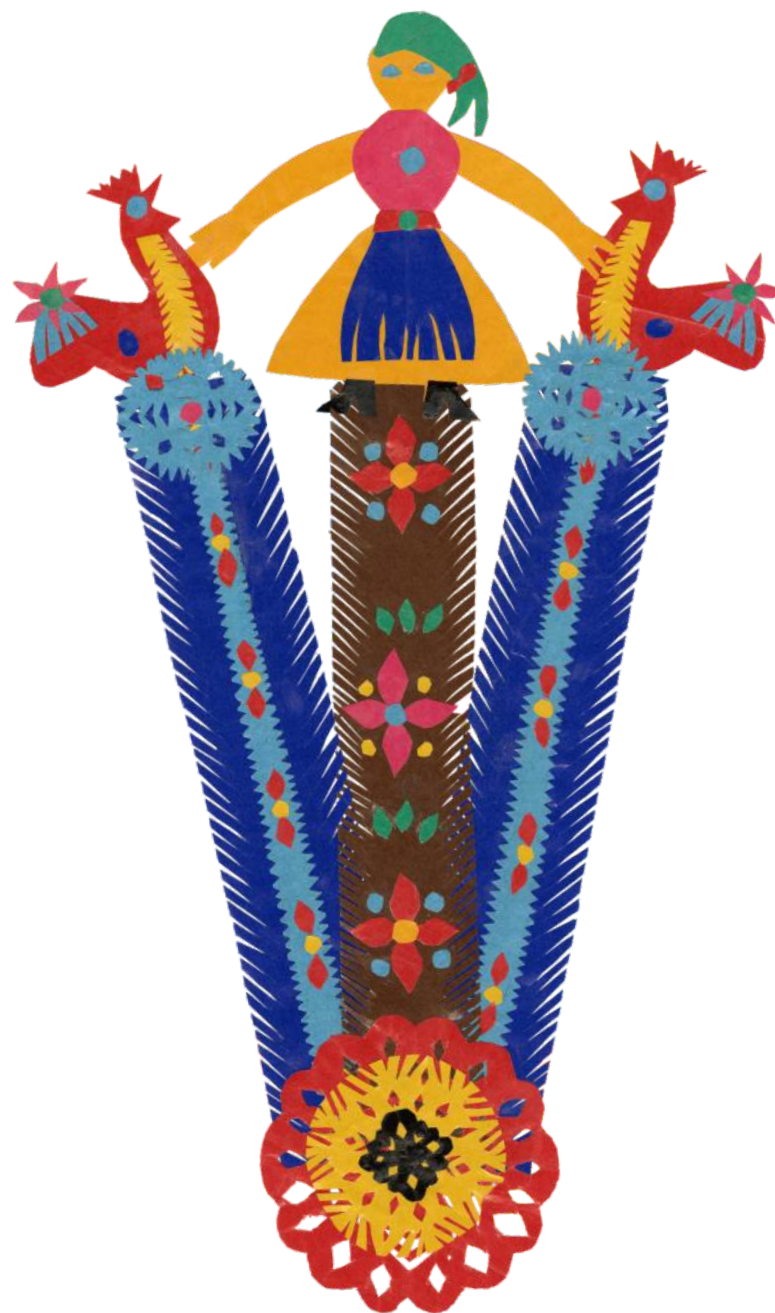
65.

Koło

Teresa Włodarczyk, 1988 r.

średnica 17,5 cm

MOO/E/2216

66.

Zielko

Wiesława Kamińska, 1988 r.

wys. 34,5 cm, szer. 20 cm

MOO/E/2229

67.

Jeźdźcy

Wiesława Archacka, 1988 r.

wys. 23 cm, szer. 32,5 cm

MOO/E/2240

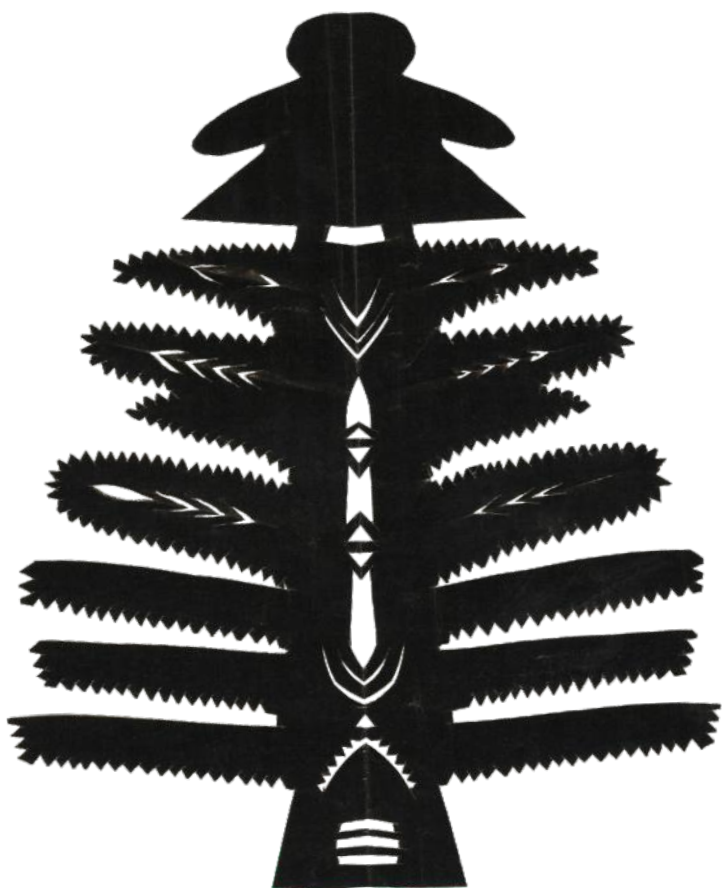
68.

Zielko

Wiesława Archacka, 1988 r.

wys. 27 cm, szer. 16 cm

MOO/E/2241

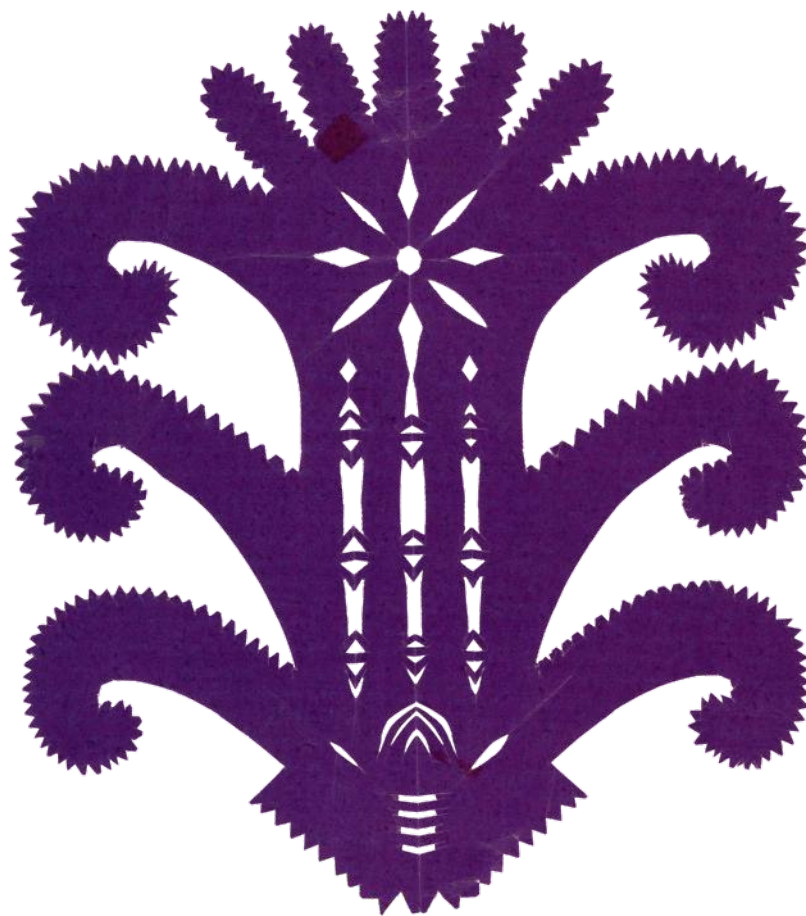

**70.
Zielko**

Wiesława Archacka, 1988 r.
wys. 16 cm, szer. 14 cm
MOO/E/2249

**69.
Zielko**

Wiesława Archacka, 1988 r.
wys. 23 cm, szer. 19 cm
MOO/E/2248

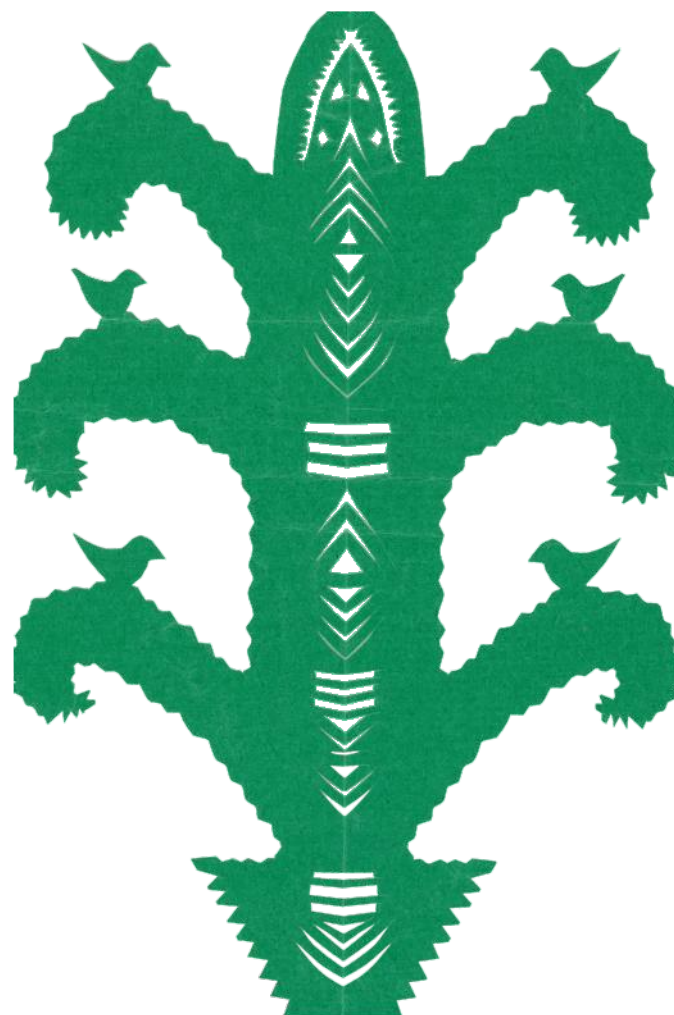
71.

Wstęga

Magdalena Szczerba, 1988 r.

wys. 16 cm, szer. 14 cm

MOO/E/2251

72.

Zielko

Magdalena Szczerba, 1988 r.

wys. 19,5 cm, szer. 13 cm

MOO/E/2255

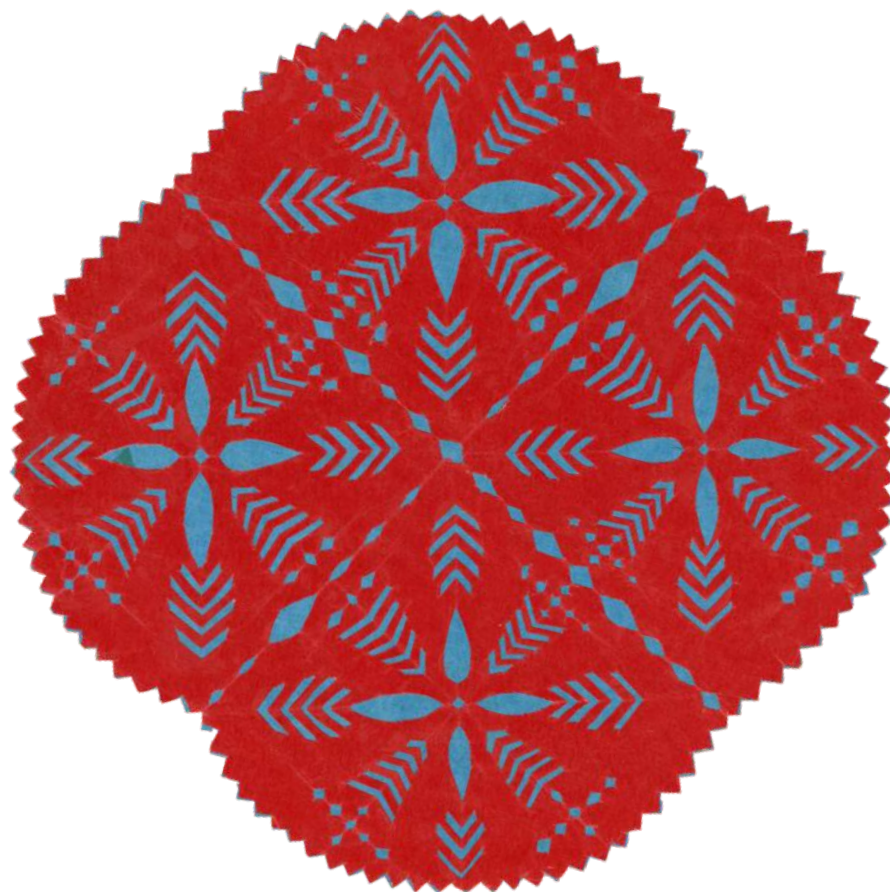

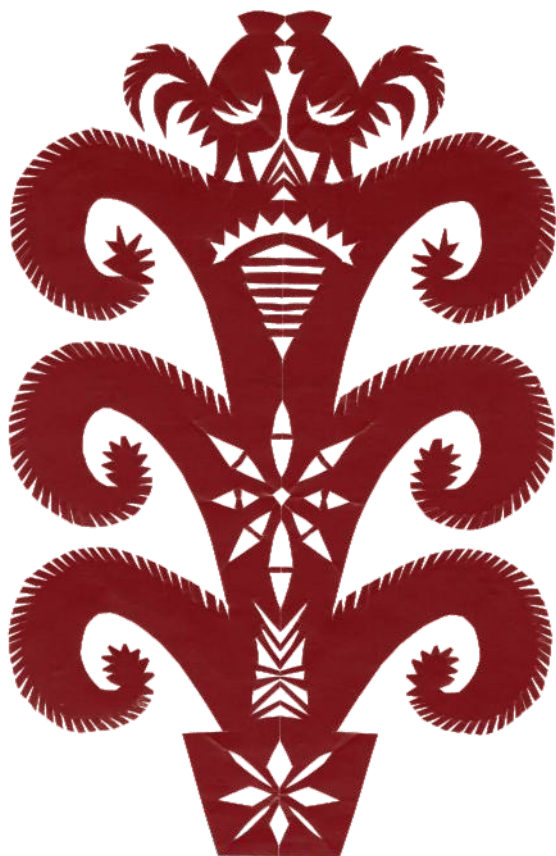
**74.
Gwiazda**

Marianna Kulesza, 1988 r.
średnica 23 cm
MOO/E/2263

**73.
Kobieta**

Magdalena Szczerba, 1988 r.
wys. 24,7 cm, szer. 14,2 cm
MOO/E/2257

75.
Zielko

Anna Woźnica, 2. połowa XX w.
wys. 29,5 cm, szer. 19 cm
MKK/E/3544

76.
Zielko

Wiesława Kamińska, 2. połowa XX w.
wys. 15,5 cm, szer. 11,2 cm
MKK/E/3568

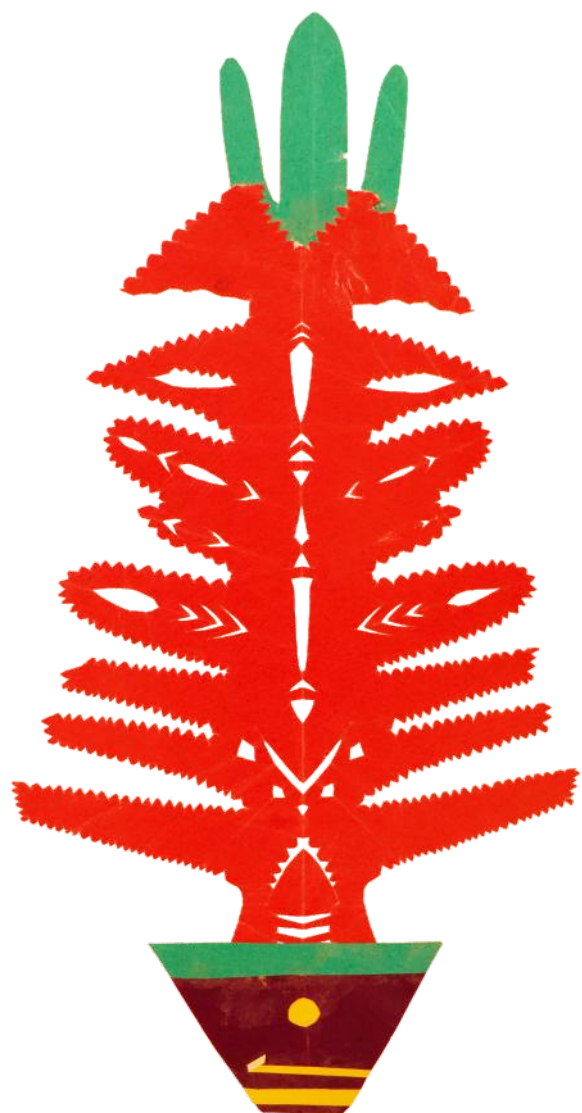

77.
Zielko

Emilia Fornalska, 2021.
wys. 20,9 cm, szer. 29,5 cm
MKK/E/3568

Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie

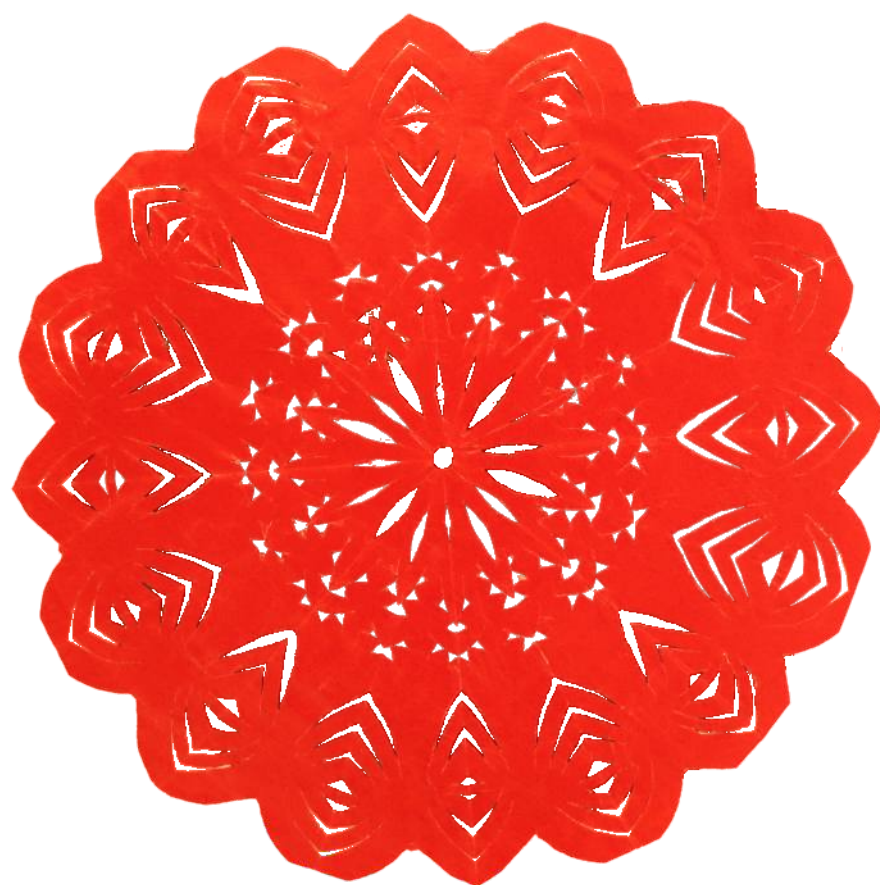

78.

Drzewko

Wiesława Archacka, 1995 r.
wys. 23 cm, szer. 12 cm

79.

Koło

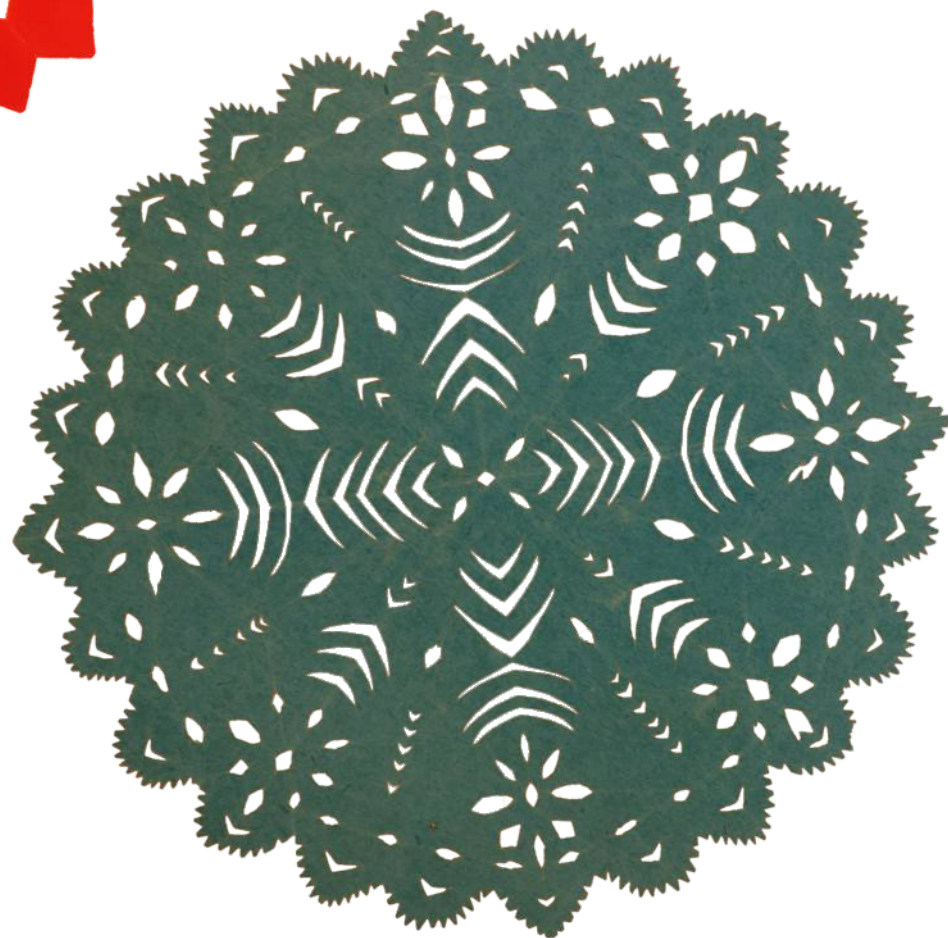
Wiesława Archacka, 1995 r.
średnica 22 cm

80.

Koło

Wiesława Archacka, 1995 r.
średnica 16,5 cm

81.

Koło

Wiesława Archacka, 1995 r.
średnica 17 cm

82.

Koło

Wiesława Kamińska, 1995 r.
średnica 20,5 cm

83.

Koło

Wiesława Kamińska, 1995 r.
średnica 19 cm

84.

Ptak

Wiesława Kamińska, 1995 r.
wys. 15 cm, szer. 19 cm

85.

Drzewko

Wiesława Kamińska, 1995 r.
wys. 20 cm, szer. 14 cm

86.

Drzewko

Wiesława Kamińska, 1995 r.
wys. 24,5 cm, szer. 12,5 cm

87.

Koło

Wiesława Kamińska, 1995 r.
średnica 25,5 cm

88.

Jeździec

Aleksandra Liwska, 1960–1962 r.
wys. 27,5 cm, szer. 28,3 cm

89.

Koło z kogutami

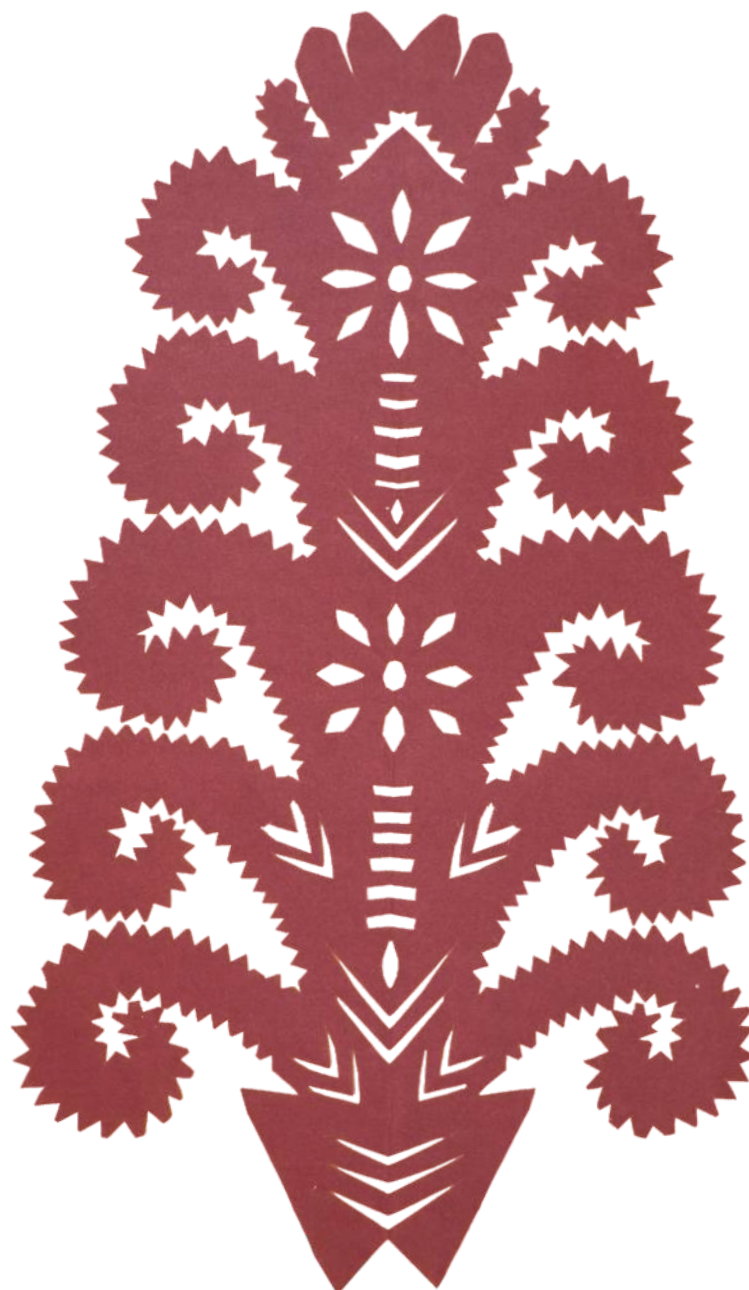
Aleksandra Liwska, 1960–1962 r.
wys. 21,5 cm, szer. 25,3 cm

90.

Drzewko

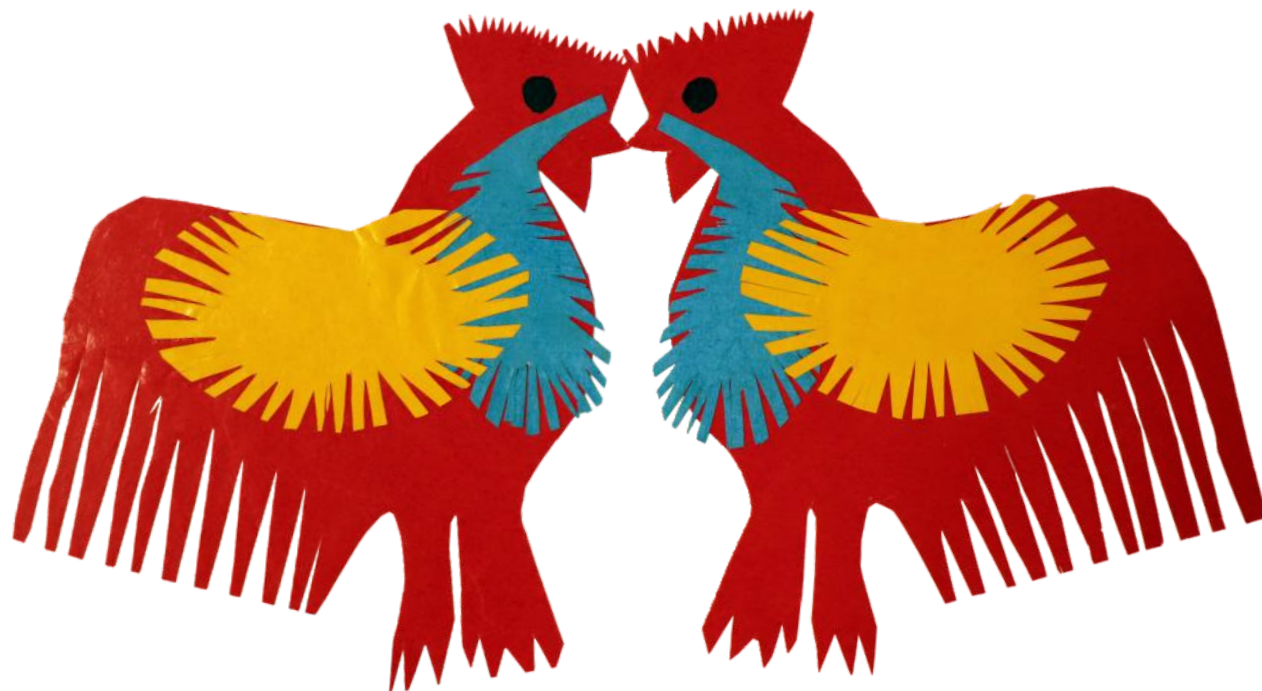
Katarzyna Osowiecka, 1995 r.
wys. 15 cm, szer. 8,5 cm

91.

Zielko

Katarzyna Osowiecka, 1995 r.
wys. 28,5 cm, szer. 16,5 cm

92.

Koguty

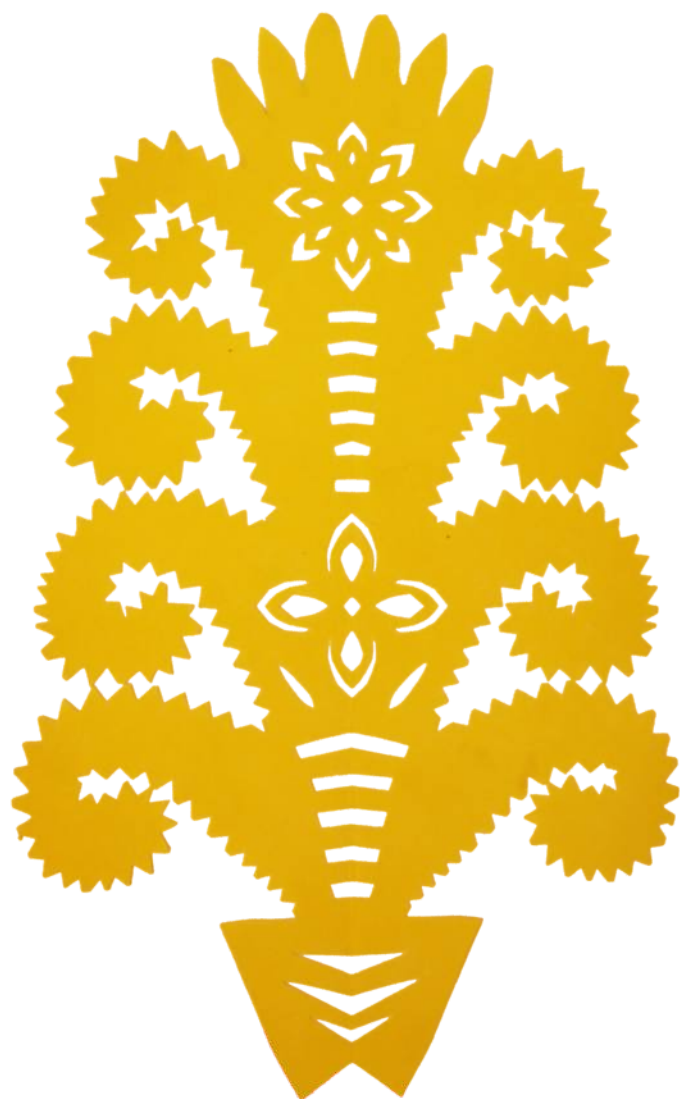
Katarzyna Osowiecka, 1995 r.
wys. 13 cm, szer. 23,5 cm

93.

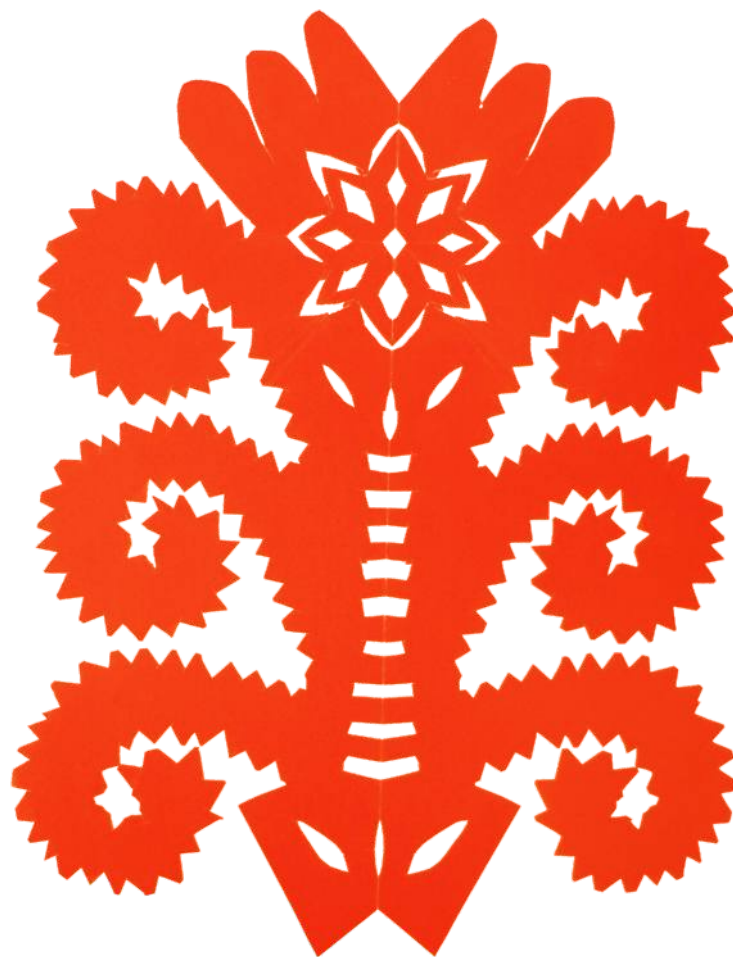
Koło

Katarzyna Osowiecka, 1995 r.
średnica 15 cm

95.
Zielko
Katarzyna Osowiecka, 1995 r.
wys. 16,5 cm, szer. 13 cm

94.
Zielko
Katarzyna Osowiecka, 1995 r.
wys. 25 cm, szer. 15,5 cm

96.

Drzewko w doniczce

Katarzyna Osowiecka, 1995 r.

wys. 21,5 cm, szer. 15,5 cm

98.

Zielko

Anna Pudlis, lata 50/60 XX w.
wys. 33,5 cm, szer. 20,5 cm

97.
Zielko

Anna Pudlis, lata 50/60 XX w.
wys. 27 cm, szer. 19 cm

100.

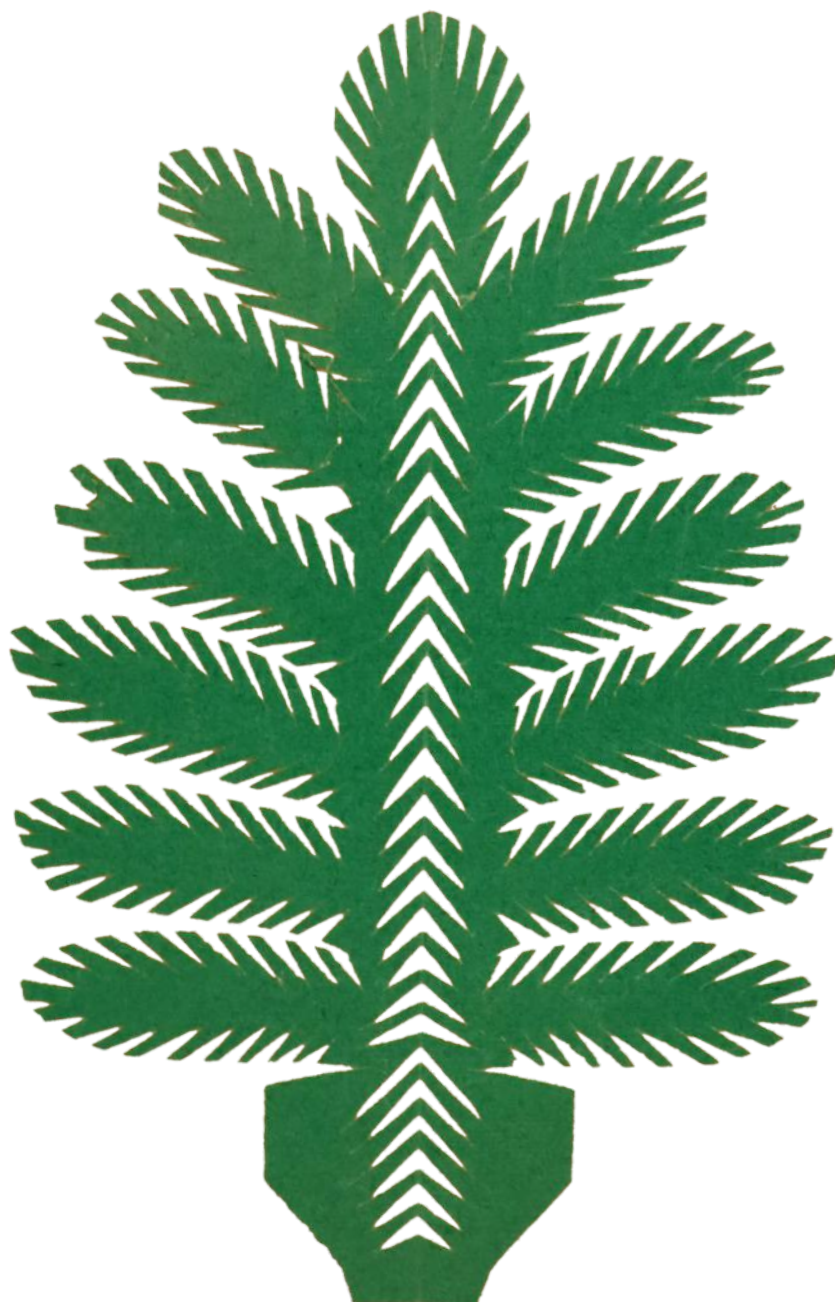
Kogut

Katarzyna Rudnicka, lata 50/60 XX w.
wys. 10,5 cm, szer. 10 cm

99.

Wstęga

Katarzyna Rudnicka, 1960–1962 r.
wys. 36,5 cm, szer. 17 cm

101.

Drzewko

Katarzyna Rudnicka, lata 50/60 XX w.
wys. 14 cm, szer. 9 cm

102.

Kogut

Katarzyna Rudnicka, lata 50/60 XX w.
wys. 11 cm, szer. 10 cm

103.

Koło

Katarzyna Rudnicka, lata 50/60 XX w.
średnica 30 cm

104.

Gwiazda z pawiami i lalką

Marianna Świadkowska, 1960–1962 r.

wys. 23,5 cm, szer. 35 cm

105.

Drzewko

Marianna Świądkowska, 1960–1962 r.

wys. 24,5 cm, szer. 23,5 cm

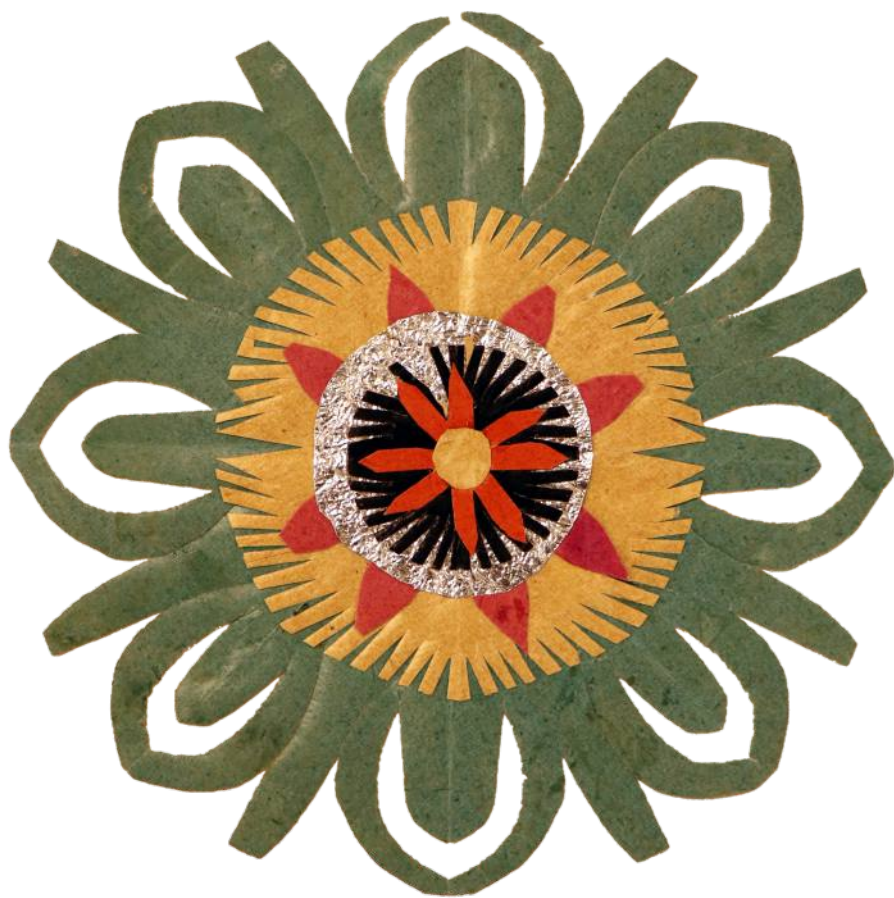

106.

Gwiazda i pawie

Marianna Świądkowska, 1960–1962 r.

wys. 21,5 cm, szer. 32,3 cm

107.

Koło

Marianna Świądkowska, 1960–1962 r.
średnica 13,5 cm

108.

Paw

Teresa Włodarczyk, 1995 r.
wys. 10,5 cm, szer. 16 cm

109.

Kogut

Genowefa Łada, 1995 r.
wys. 16,3 cm, szer. 18,7 cm

110.

Kogut

Genowefa Łada, 1995 r.
wys. 11 cm, szer. 13,3 cm

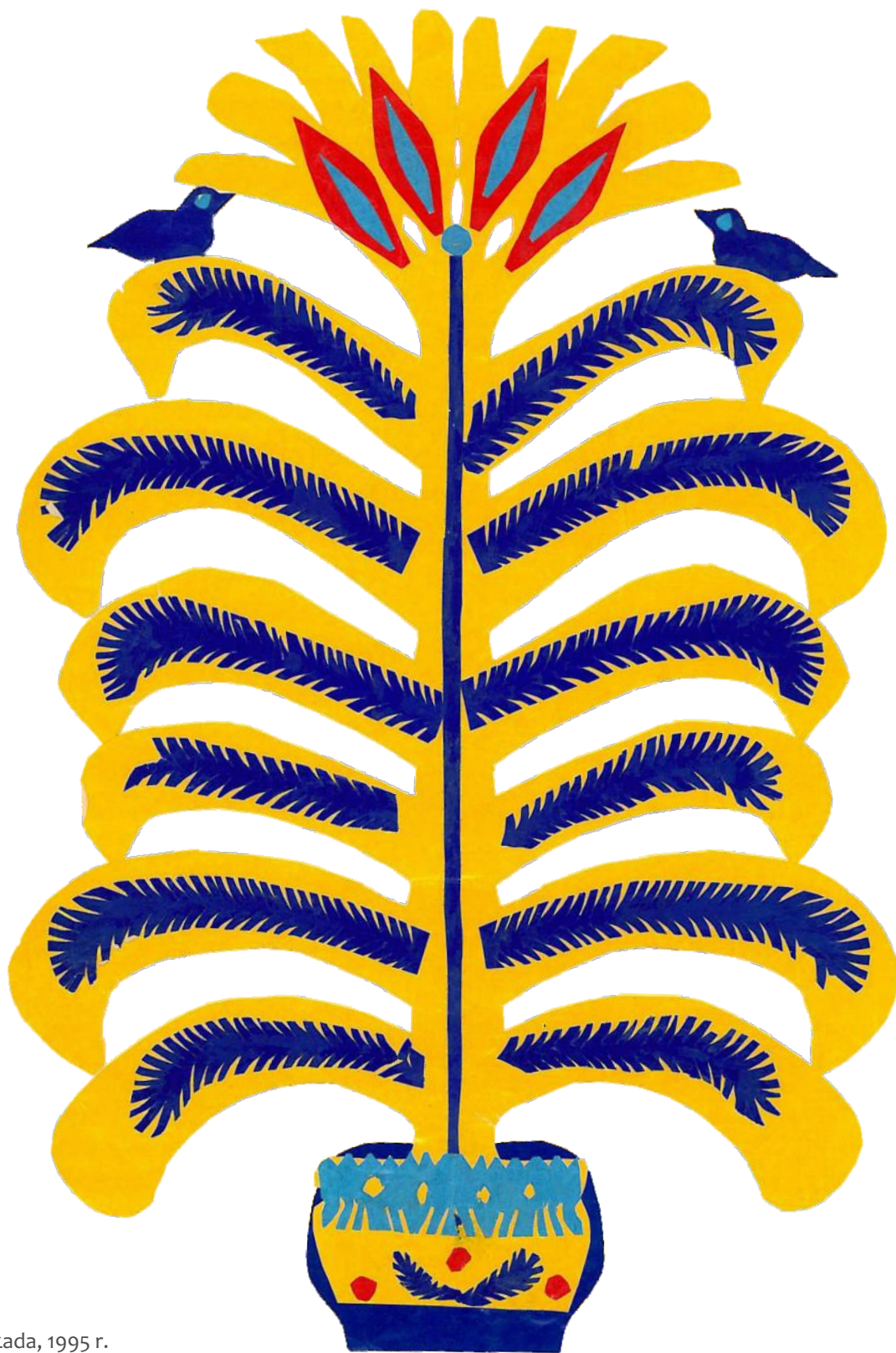

111.

Paw

Genowefa Łada, 1995 r.

wys. 20,3 cm, szer. 27,6 cm

112.

Zielko

Genowefa Łada, 1995 r.

wys. 29,5 cm, szer. 20,1 cm

**Muzeum Etnograficzne
im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu**

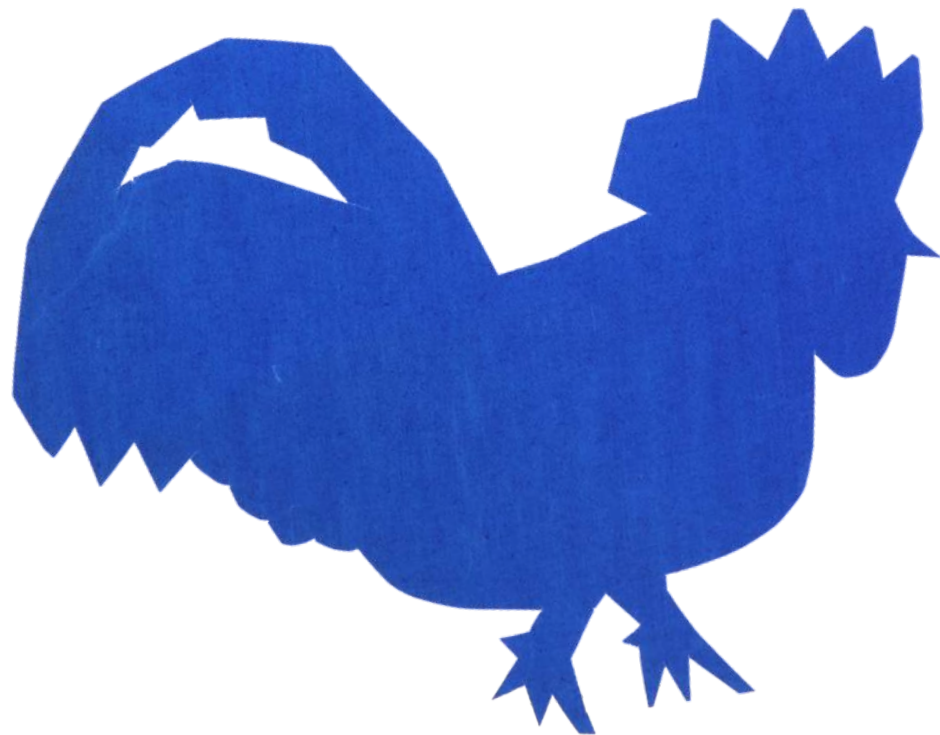
113.

Gwiazda

Aleksandra Liwska, 1979 r.

średnica 26,5 cm

MET/24714

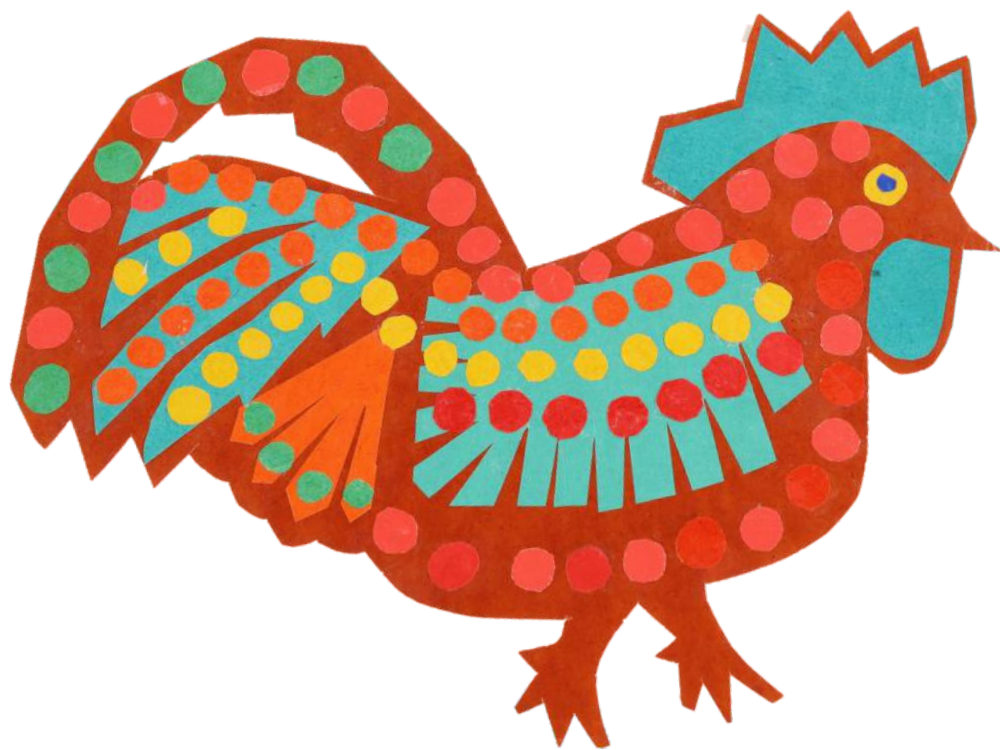
114.

Kogut – sylweta

Józefa Prus, 1948 r.

wys. 17 cm, szer. 21,5 cm

MET/44582

115.

Kogut

Józefa Prus, 1948 r.

wys. 16 cm, szer. 20,5 cm

MET/44583

116.

Gwiazda

Józefa Prus, 1952 r.

średnica 11,5 cm

MET/44584

Muzeum Mazowieckie w Płocku

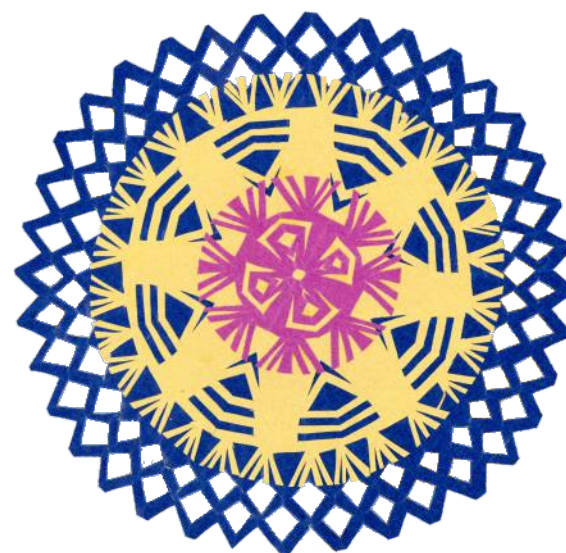
117.

Wstęga

Stanisława Bartczak, 1955 r.

wys. 35,2 cm, szer. 28,2 cm

MMP/E/9000/25

118.

Kółka

Stanisława Bartczak, 1955 r.

średnica 14,9 cm i 14,5 cm

MMP/E/9000/28

119.

Kogut

Anna Dudzińska, 1982 r.

wys. 11 cm, szer. 16 cm

MMP/E/5491

120.

Koło

Aleksandra Liwska, 1983 r.

średnica 24,5 cm

MMP/E/5625

121.

Aniołek

Katarzyna Rudnicka, 1977 r.
wys. 10,4 cm, szer. 7 cm
MMP/E/8988/10

122.

Wstęga

Autor nieznany, 1965 r.
wys. 38 cm, szer. 22,4 cm
MMP/E/661/3

123.

Baba z kokoszkami

Autor nieznany, 1977 r.
wys. 15,3 cm, szer. 9,4 cm
MMP/E/8988/12

124.

Wstążka

Marianna Świadcowska, 1961 r.
wys. 27 cm, szer. 23,5 cm
MMP/E/673/1

125.

Zielko

Marianna Świadkowska, 1965 r.

wys. 21,5 cm, szer. 17 cm

MMP/E/673/4

126.

Zielko

Marianna Świądkowska, 1965 r.

wys. 24 cm, szer. 20,5 cm

MMP/E/673/5

127.

Zielko

Marianna Świądkowska, 1965 r.

wys. 24 cm, szer. 28,5 cm

MMP/E/673/10

128.

Rycerz na koniu

Marianna Świądkowska, 1965 r.

wys. 16 cm, szer. 12 cm

MMP/E/673/15

129.

Paw

Marianna Świądkowska, 1965 r.

wys. 9 cm, szer. 14 cm

MMP/E/673/23

130.

Kogut

Marianna Świądkowska, 1965 r.

wys. 10 cm, szer. 11 cm

MMP/E/673/26

131.

Kogut

Marianna Świądkowska, 1965 r.

wys. 10 cm, szer. 10 cm

MMP/E/673/31

132.

Wstążka

Marianna Świadkowska, 1965 r.

wys. 27 cm, szer. 22 cm

MMP/E/673/42

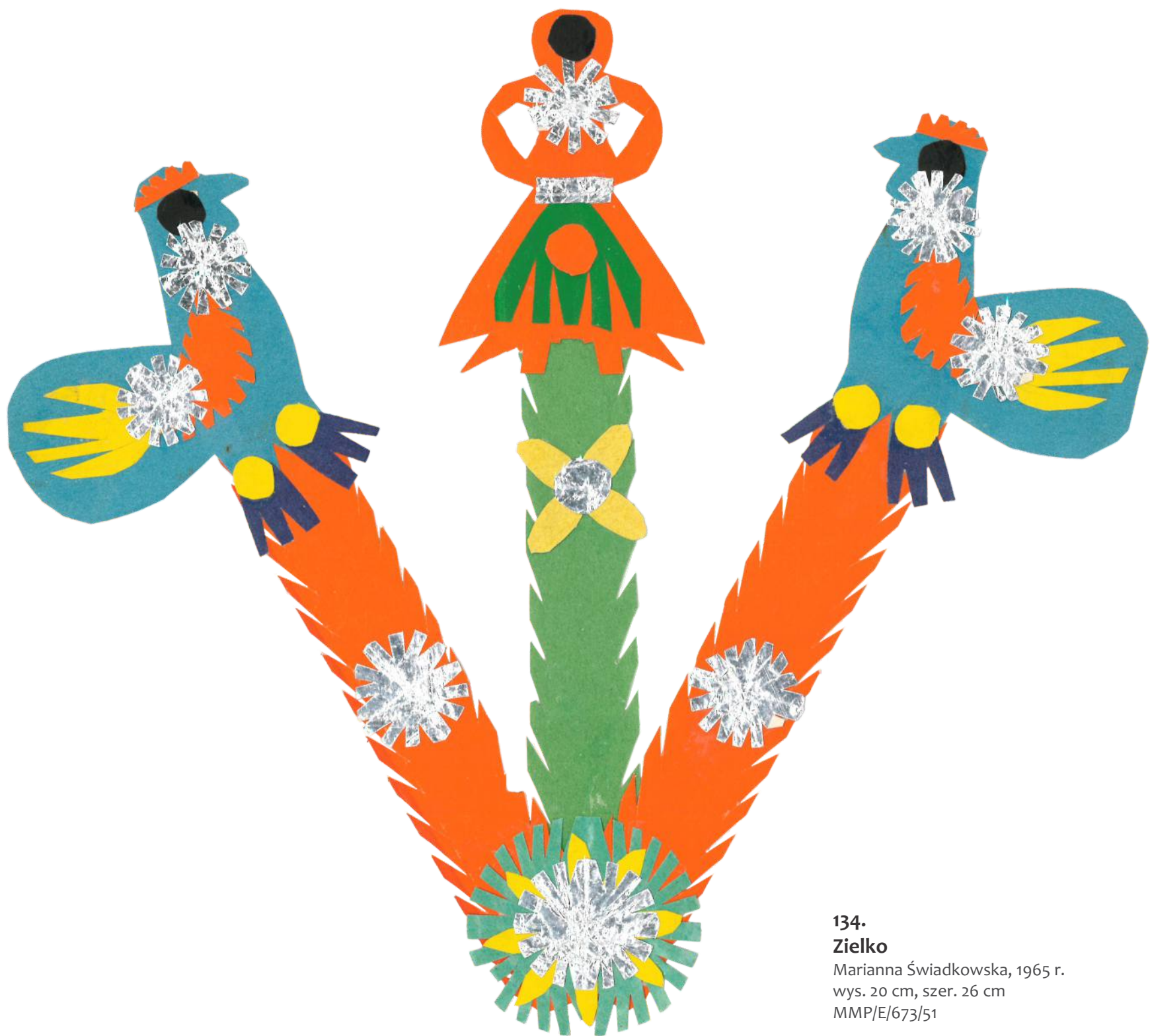
133.

Zielko

Marianna Świadkowska, 1965 r.

wys. 20 cm, szer. 26 cm

MMP/E/673/46

134.

Zielko

Marianna Świadkowska, 1965 r.

wys. 20 cm, szer. 26 cm

MMP/E/673/51

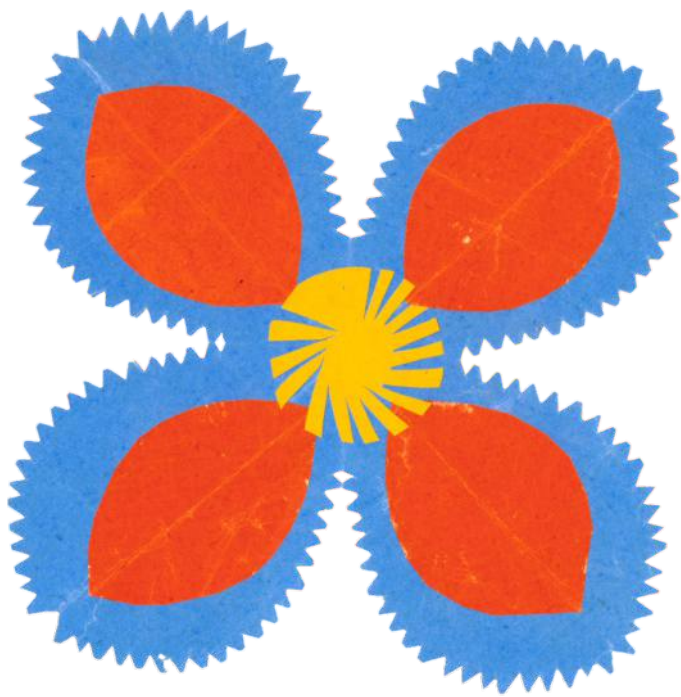
135.

Zielko

Anna Pudlis, 1977 r.

wys. 16 cm, szer. 11,3 cm

MMP/E/8988/8

136.

Kwiat

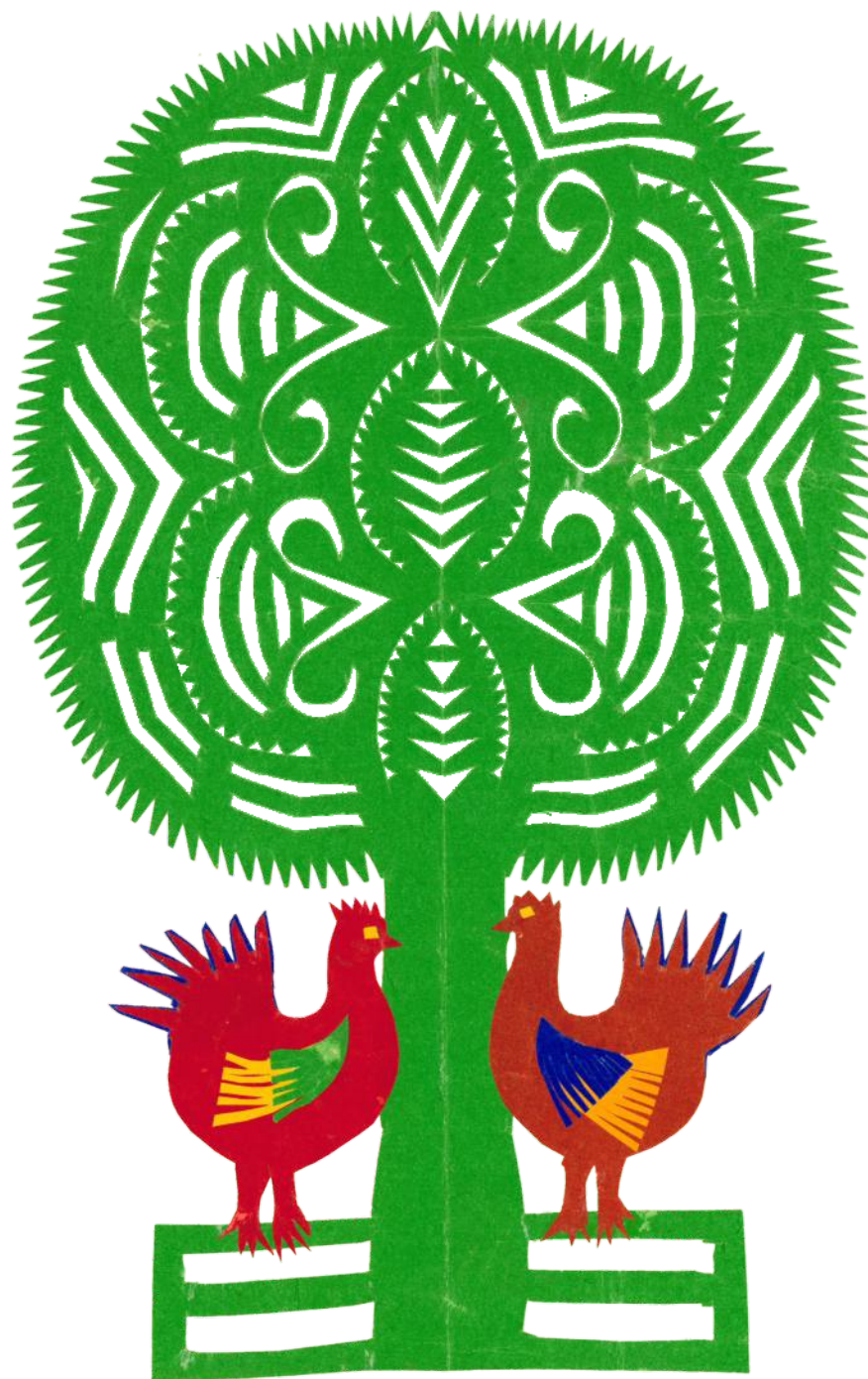
Małgorzata Wultańska, 1983 r.
średnica 12,5 cm
MMP/E/5651

137.

Ziele

Małgorzata Wultańska, 1983 r.
wys. 22 cm, szer. 12 cm
MMP/E/5717

138.

Ziele

Małgorzata Wultańska, 1983 r.
wys. 22,5 cm, szer. 14 cm
MMP/E/5719

139.

Ziele

Małgorzata Wultańska, 1983 r.

wys. 22,5 cm, szer. 11,5 cm

MMP/E/5721

140.

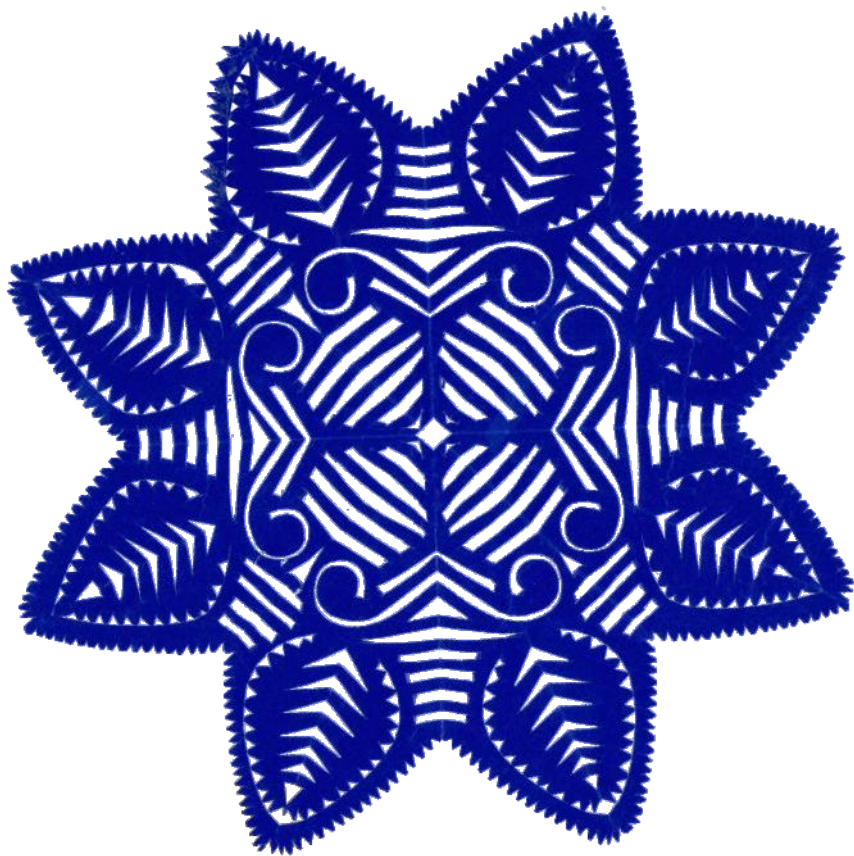
Koło

Małgorzata Wultańska, 1983 r.

średnica 23,5 cm

MMP/E/5939

141.

Gwiazda

Małgorzata Wultańska, 1983 r.

średnica 22,5 cm

MMP/E/5947

142.

Gwiazda

Małgorzata Wultańska, 1983 r.

średnica 22 cm

MMP/E/5953

Kolekcje prywatne

143.

Jajko

Aleksandra Liwska, lata 80. XX w.
wys. 15,5 cm, szer. 11 cm
Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

144.

Kobieta

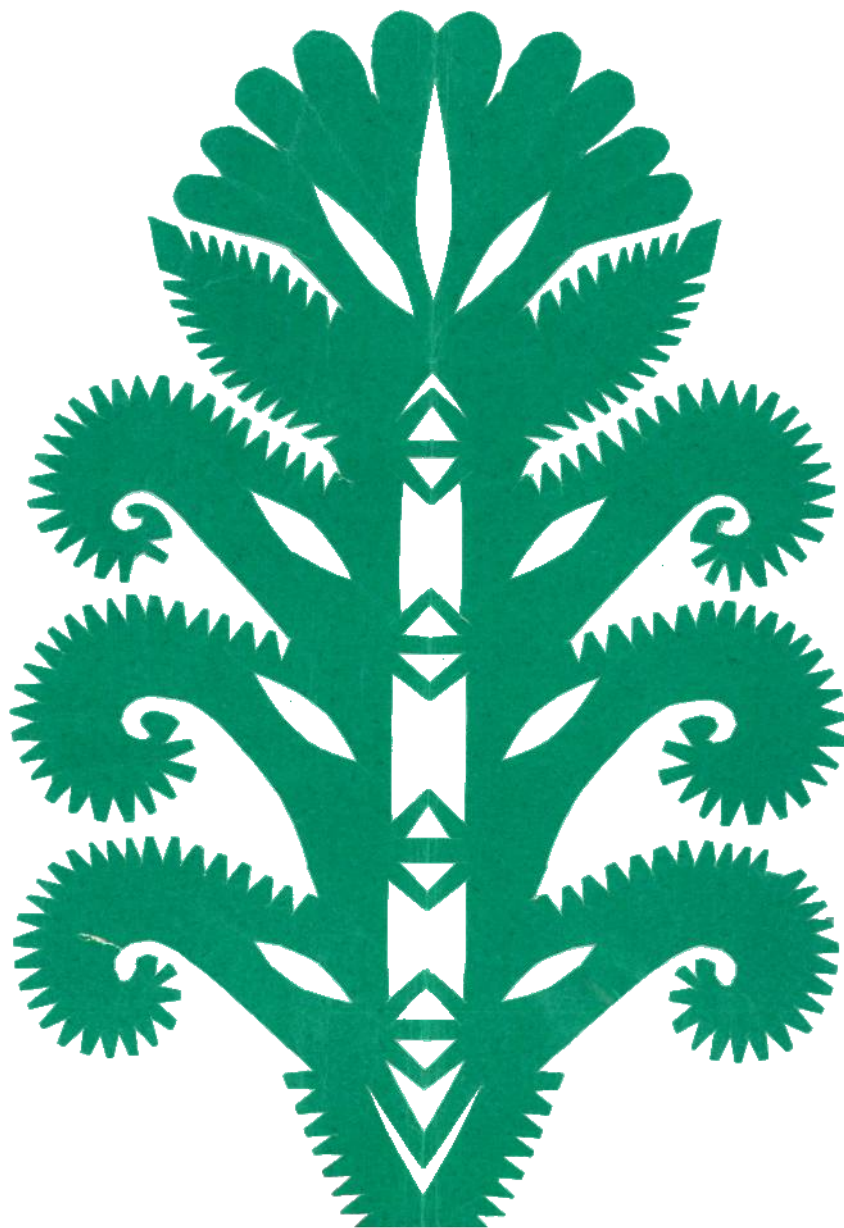
Aleksandra Liwska, lata 80. XX w.
wys. 19 cm, szer. 9,5 cm
Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

145.

Koło

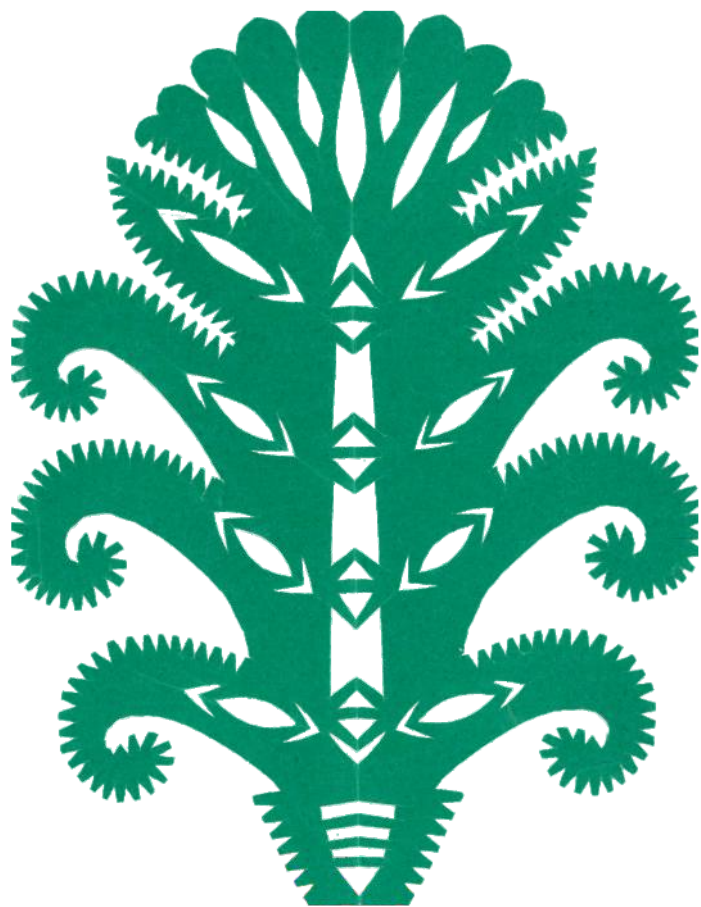
Aleksandra Liwska, lata 80. XX w.
średnica 15 cm
Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

146.

Zielko

Aleksandra Liwska, lata 80. XX w.
wys. 16 cm, szer. 11 cm
Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

148.

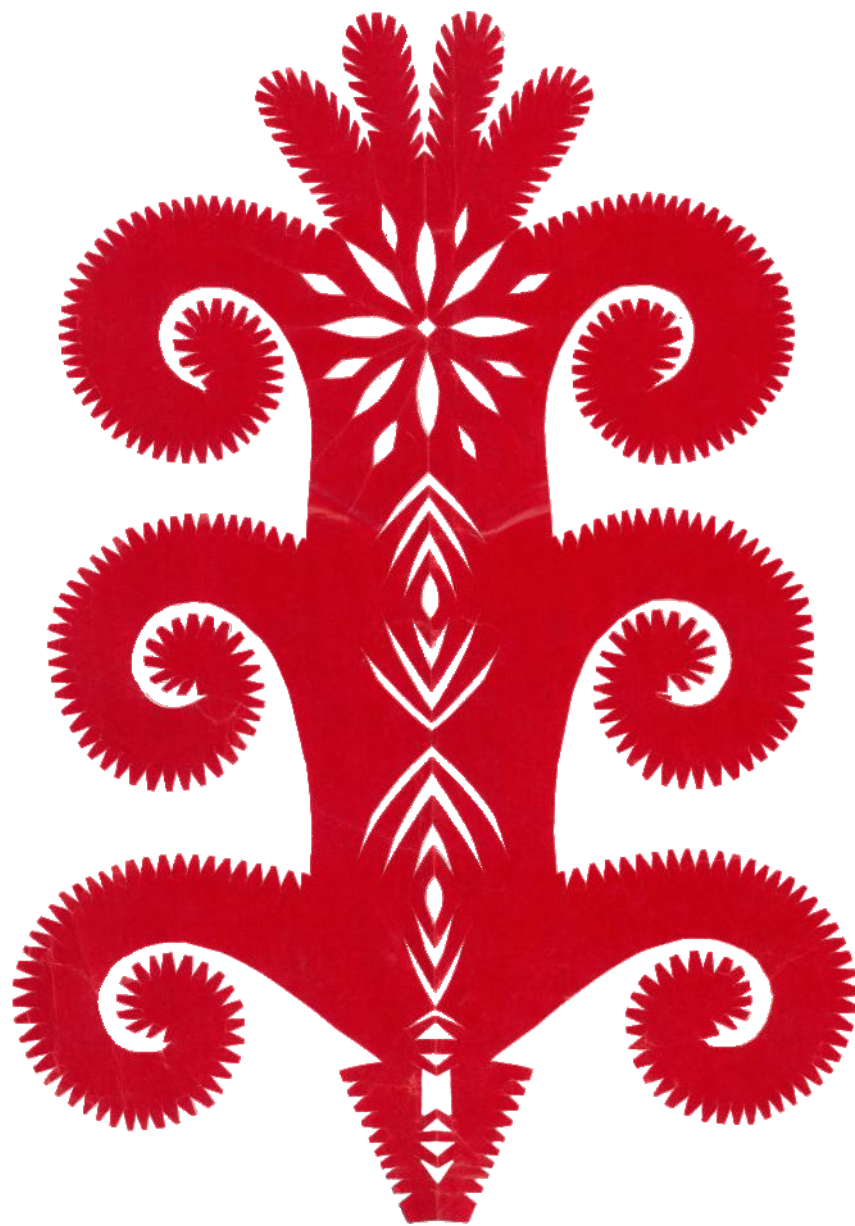
Zielko

Aleksandra Liwska, lata 80. XX w.
wys. 25 cm, szer. 17,3 cm
Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

147.

Zielko

Aleksandra Liwska, lata 80. XX w.
wys. 16 cm, szer. 12,5 cm
Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

149.

Gwiazda

Małgorzata Murziak, lata 70/80 XX w.

wys. 20,2 cm, szer. 20,2 cm

Kolekcja prywatna Stanisława Murziaka

INDEKS WYCINANEK KURPIOWSKICH – PUSZCZA BIAŁA*

Lp.	Miejsce przechowywania	Data wpisu	Numer ewidencyjny	Nazwa, tytuł	Rodzaj wycinanki	Forma	Autor, wytwórca	Czas powstania	Miejsce powstania	Materiał	Technika wykonania	Wymiary	Autor fotografii
1.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 849	wycinanka „gwiazda”	wielobarwna	gwiazda	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 32 cm	Joanna Klama
2.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 845	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21 cm, szer. 17,5 cm	Klama
3.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 833	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 22 cm, szer. 19 cm	Joanna Klama
4.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 852	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 9 cm, szer. 10 cm	Joanna Klama
5.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 825	wycinanka „wstęgi”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 26 cm, szer. 21 cm	Joanna Klama
6.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 831	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 18 cm, szer. 24 cm	Joanna Klama
7.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 822	wycinanka „wstęgi”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 25 cm, szer. 21 cm	Joanna Klama
8.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 817	wycinanka „wstęgi”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 25 cm, szer. 20,5 cm	Joanna Klama
9.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 814	wycinanka „wstęgi”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 25 cm, szer. 20,5 cm	Joanna Klama
10.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 843	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21 cm, szer. 18 cm	Joanna Klama
11.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 842	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 23 cm, szer. 18 cm	Joanna Klama
12.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 832	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21 cm, szer. 16,5 cm	Joanna Klama
13.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 828	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 19 cm, szer. 19 cm	Joanna Klama
14.	MP-MŁ	1960 r.	MŁE 846	wycinanka „gwiazda”	wielobarwna	gwiazda	Marianna Świadcowska	1960 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 16 cm	Joanna Klama

15.	MEK	przed 1955 r.	17799/mek	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Maria Tudorowska	okres XX-lecia międzywojennego	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 36,5 cm, szer. 8,5 cm	archiwum Muzeum
16.	MEK	przed 1955 r.	17801/mek	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Maria Tudorowska	b/d	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 35 cm, szer. 6 cm	archiwum Muzeum
17.	MEK	przed 1955 r.	17800/mek	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Maria Tudorowska	okres XX-lecia międzywojennego	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 41 cm, szer. 10,5 cm	archiwum Muzeum
18.	MEK	przed 1960 r.	17825/mek	wycinanka „jeździec na koniu”	wielobarwna	figuralna	Zofia Kowalczykówna	1928 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 45 cm, szer. 29 cm	archiwum Muzeum
19.	PME	1959 r.	PME 18625	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Anna Pudlis	przed 1959 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 15,5 cm, szer. 14 cm	Krzysztof Towstjenko
20.	PME	1959 r.	PME 18680	wycinanka „jeleń”	wielobarwna	figuralna	Anna Pudlis	przed 1959 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 43 cm, szer. 42,5 cm	Krzysztof Towstjenko
21.	PME	1959 r.	PME 20110	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Anna Pudlis	przed 1959 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 40 cm, szer. 23 cm	Krzysztof Towstjenko
22.	PME	1959 r.	PME 18681	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Marianna Kołodziejczyk	przed 1959 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 33 cm	Krzysztof Towstjenko
23.	PME	1959 r.	PME 18684	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Katarzyna Pikora	przed 1959 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 36 cm	Krzysztof Towstjenko
24.	PME	1959 r.	PME 18685	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Katarzyna Pikora	przed 1959 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 34,5 cm	Krzysztof Towstjenko
25.	PME	1959 r.	PME 18689	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Małgorzata Murziak	przed 1959 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21 cm, szer. 24 cm	Krzysztof Towstjenko
26.	PME	1959 r.	PME 18690	wycinanka „zieloko”	wielobarwna	zielko	Małgorzata Murziak	przed 1959 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 30,5 cm, szer. 20,5 cm	Krzysztof Towstjenko
27.	PME	1959 r.	PME 17981	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Prus	przed 1959 r.	Drwały (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 10 cm, szer. 8 cm	Krzysztof Towstjenko
28.	PME	1962 r.	PME 28989	wycinanka „koguty”	wielobarwna	figuralna	Zofia(?) Kisiel	1932 r.	Cieńsza (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 15,3 cm, szer. 12 cm	Krzysztof Wodecka
29.	PME	1962 r.	PME 28991	wycinanka „ptak”	wielobarwna	figuralna	Zofia(?) Kisiel	1932 r.	Cieńsza (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 13 cm, szer. 7 cm	Krzysztof Wodecka
30.	MSM	1983 r.	MOC/E/732/5	Wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Aleksandra Liwska	1980 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 13,2 cm, szer. 11 cm	Piotr Kaszubowski
31.	MSM	1983 r.	MOC/E/732/6	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Aleksandra Liwska	1980 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 13 cm, szer. 17 cm	Piotr Kaszubowski
32.	MSM	1983 r.	MOC/E/732/10	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Aleksandra Liwska	1980 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 25,7 cm, szer. 20,5 cm	Piotr Kaszubowski

33.	MSM	1983 r.	MOC/E/ 732/14	wycinanka „ptak”	wielobarwna	figuralna	Aleksandra Liwska	1980 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 15,5 cm, szer. 20 cm	Piotr Kaszubowski
34.	MRP	2004 r.	MRP/E/1 06	wycinanka „zielko wielobarwne ”	wielobarwna	zielko	Emila Fornalska	2004 r.	Bartodzieje (gm. Obryte, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 23,3 cm, szer. 20,8 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
35.	MRP	2004 r.	MRP/E/1 11	wycinanka „gwiazda”	jednobarwna	gwiazda	Emila Fornalska	2004 r.	Bartodzieje (gm. Obryte, pow. pułtuski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 20 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
36.	MRP	2004 r.	MRP/E/1 08	wycinanka „drzewko wielobarwne ”	wielobarwna	zielko	Emila Fornalska	2004 r.	Bartodzieje (gm. Obryte, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 26,5 cm, szer. 16,2 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
37.	MRP	2004 r.	MRP/E/1 09	wycinanka „zielko wielobarwne ”	wielobarwna	zielko	Emila Fornalska	2004 r.	Bartodzieje (gm. Obryte, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 20,7 cm, szer. 23 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
38.	MRP	2004 r.	MRP/E/1 14	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Emila Fornalska	2004 r.	Bartodzieje (gm. Obryte, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 19,5 cm, szer. 23 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
39.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (7) b	wycinanka	wielobarwna	gwiazda	Wiktoria Ciskowa	1948 r.	Porządzie (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklewanie	średnica 14 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
40.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (6) a	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Katarzyna Karłowicz	1948 r.	Porządzie (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklewanie	średnica 13,5 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
41.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (3) c	wycinanka „krzyżak”	jednobarwna	gwiazda	Rozalia Ciskowa	1948 r.	Porządzie (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier kolorowy	wycinanie	wys. 7 cm, szer. 7 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
42.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (8) a	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Marianna Przychocka	1948 r.	Porządzie (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier kolorowy	wycinanie	średnica 11 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
43.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (4) a	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Anna Pudli	1947 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklewanie	średnica 14,5 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
44.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (5) a	wycinanka „krzyżak”	wielobarwna	gwiazda	b/d	lata 40/50 XX w.	b/d	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 13,5 cm, szer. 14 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
45.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (5) b	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	b/d	lata 40/50 XX w.	b/d	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklewanie	średnica 15,5 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
46.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (1) a	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	b/d	lata 40/50 XX w.	b/d	papier kolorowy	wycinanie	średnica 13,5 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
47.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (2) a	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	b/d	lata 40/50 XX w.	b/d	papier kolorowy	wycinanie	średnica 6,5 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
48.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (2) b	wycinanka „krzyżak”	wielobarwna	gwiazda	b/d	lata 40/50 XX w.	b/d	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklewanie	wys. 10 cm, szer. 9,5 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
49.	PBP	lata 50. XX w.	regał 645 (2) c	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	b/d	lata 40/50 XX w.	b/d	papier kolorowy	wycinanie	średnica 6,3 cm	Sylwia Stojkowska- Affelska
50.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1646	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Aleksandra Liwska	1982 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	średnica 24,5 cm	Archiwum Muzeum
51.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1656	wycinanka „gwiazda”	wielobarwna	gwiazda	Małgorzata Wultańska	1982 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklewanie	średnica 14,5 cm	archiwum Muzeum

52.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2201	wycinanka „gwiazda”	jednobarwna	gwiazda	Agnieszka Kujawa	1988 r.	Gródek Rządowy (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier pakowy	wycinanie	średnica 17,5 cm	archiwum Muzeum
53.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1643	wycinanka „zielko”	jednobarwne	zielko	Aleksandra Liwiska	1982 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 26 cm, szer. 19,5 cm	archiwum Muzeum
54.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1647	wycinanka „wstęga pułtуска”	wielobarwna	wstęga	Małgorzata Murziak	1982 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 25,5 cm, szer. 13,7 cm	archiwum Muzeum
55.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1650	wycinanka „gołąb”	wielobarwna	figuralna	Małgorzata Murziak	1982 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 11 cm, szer. 15 cm	archiwum Muzeum
56.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1651	wycinanka „pawie”	wielobarwna	figuralna	Małgorzata Murziak	1982 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 10 cm, szer. 9,5 cm (2 razy)	archiwum Muzeum
57.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1652	wycinanka „panny w kurpiowskich strojach”	wielobarwna	figuralna	Małgorzata Murziak	1982 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 39,5 cm, szer. 29,4 cm	archiwum Muzeum
58.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1654	wycinanka „hafty kurpiowskie”	wielobarwna	gwiazda	Małgorzata Murziak	1982 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 27,1 cm, szer. 27 cm	archiwum Muzeum
59.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1655	wycinanka „kwiaty i gołąbki”	wielobarwna	zielko	Małgorzata Murziak	1982 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 33,7 cm, szer. 29,5 cm	archiwum Muzeum
60.	MKK	1983 r.	MOO/E/ 1675	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Izabela Łojewska	1982 r.	Pułtusk (gm. Pułtusk pow. pułtuski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 15 cm	archiwum Muzeum
61.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2196	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Agnieszka Kujawa	1988 r.	Gródek Rządowy (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier pakowy	wycinanie	średnica 16,5 cm	archiwum Muzeum
62.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2198	wycinanka „gwiazda”	jednobarwna	gwiazda	Agnieszka Kujawa	1988 r.	Gródek Rządowy (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier pakowy	wycinanie	średnica 15,5 cm	archiwum Muzeum
63.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2200	wycinanka „gwiazda”	jednobarwna	gwiazda	Agnieszka Kujawa	1988 r.	Gródek Rządowy (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier pakowy	wycinanie	średnica 13 cm	archiwum Muzeum
64.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2207	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Stefania Woźnica	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 19 cm, szer. 18 cm	archiwum Muzeum
65.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2216	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Teresa Włodarczyk	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 17,5 cm	archiwum Muzeum
66.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2229	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Wiesława Kamińska	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 34,5 cm, szer. 20 cm	archiwum Muzeum
67.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2240	wycinanka „jeźdźcy”	wielobarwna	figuralna	Wiesława Archacka	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 23 cm, szer. 32,5 cm	archiwum Muzeum
68.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2241	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Wiesława Archacka	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 27 cm, szer. 16 cm	archiwum Muzeum
69.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2248	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Wiesława Archacka	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 23 cm, szer. 19 cm	archiwum Muzeum
70.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2249	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Wiesława Archacka	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 16 cm, szer. 14 cm	archiwum Muzeum
71.	MKK	1989 r.	MOO/E/ 2251	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Magdalena Szczerba	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 26 cm, szer. 16 cm	archiwum Muzeum

72.	MKK	1989 r.	MOO/E/2255	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Magdalena Szczerba	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 19,5 cm, szer. 13 cm	archiwum Muzeum
73.	MKK	1989 r.	MOO/E/2257	wycinanka „kobieta”	wielobarwna	figuralna	Magdalena Szczerba	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 24,7 cm, szer. 14,2 cm	archiwum Muzeum
74.	MKK	1989 r.	MOO/E/2263	wycinanka „gwiazda”	wielobarwna	gwiazda	Marianna Kulesza	1988 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 23 cm	archiwum Muzeum
75.	MKK	2009 r.	MKK/E/3544	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Anna Woźnica	2. połowa XX w.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtusk)	papier glansowany	wycinanie	wys. 29,5 cm, szer. 19 cm	archiwum Muzeum
76.	MKK	2009 r.	MKK/E/3568	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Wiesława Kamińska	2. połowa XX w.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 15,5 cm, szer. 11,2 cm	archiwum Muzeum
77.	MKK	2022 r.	MKK/E/5013	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Emilia Fornalska	2021 r.	Pułtusk (gm. Pułtusk, pow. pułtusk)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20,9 cm, szer. 29,5 cm	archiwum Muzeum
78.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko”	wielobarwne	zielko	Wiesława Archacka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 25,5 cm, szer. 14,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
79.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Wiesława Archacka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 22 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
80.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Wiesława Archacka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 16,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
81.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Wiesława Archacka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 17 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
82.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Wiesława Kamińska	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 20,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
83.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Wiesława Kamińska	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 19 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
84.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „ptak”	wielobarwna	figuralna	Wiesława Kamińska	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 15 cm, szer. 19 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
85.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko”	wielobarwna	zielko	Wiesława Kamińska	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20 cm, szer. 14 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
86.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko”	wielobarwna	zielko	Wiesława Kamińska	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 24,5 cm, szer. 12,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
87.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Wiesława Kamińska	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 25,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
88.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „jeździec”	wielobarwna	figuralna	Aleksandra Liwska	1960-1962	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 27,5 cm, szer. 28 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
89.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło z kogutami”	wielobarwna	gwiazda	Aleksandra Liwska	1960-1962	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21,5 cm, szer. 25,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
90.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko”	jednobarwna	zielko	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 15 cm, szer. 8,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
91.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 28,5 cm, szer. 16,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska

92.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koguty”	wielobarwna	figuralna	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 13 cm, szer. 23,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
93.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	jednobarwna	figuralna	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 15 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
94.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 25 cm, szer. 15,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
95.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 16,5 cm, szer. 13 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
96.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko w doniczce”	wielobarwna	zielko	Katarzyna Osowiecka	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21,5 cm, szer. 15,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
97.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Anna Pudlis	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 27 cm, szer. 19 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
98.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Anna Pudlis	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 33,5 cm, szer. 20,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
99.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Katarzyna Rudnicka	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 36,5 cm, szer. 17 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
100.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Katarzyna Rudnicka	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 10,5 cm, szer. 10 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
101.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko”	jednobarwna	zielko	Katarzyna Rudnicka	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 14 cm, szer. 9 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
102.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Katarzyna Rudnicka	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 11 cm, szer. 10 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
103.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Katarzyna Rudnicka	lata 50/60 XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 30 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
104.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „gwiazda z pawiami i lalkami”	wielobarwna	gwiazda	Marianna Świadcowska	1960-1962	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 23,5 cm, szer. 35 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
105.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „drzewko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1960-1962	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 24,5 cm, szer. 23,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
106.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „gwiazda i pawie”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1960-1962	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21,5 cm, szer. 32,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
107.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Marianna Świadcowska	1960-1962	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 13,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
108.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „paw”	wielobarwna	figuralna	Teresa Włodarczyk	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 10,5 cm, szer. 16 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
109.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Genowefa Łada	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 16,3 cm, szer. 18,7 cm	Archiwum Muzeum
110.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Genowefa Łada	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie, naklejanie	wys. 11 cm, szer. 13,3 cm	archiwum Muzeum

111.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „paw”	wielobarwna	figuralna	Genowefa Łada	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20,3 cm, szer. 27,6 cm	archiwum Muzeum
112.	MW	2011 r.	b/d	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Genowefa Łada	1995 r.	Rząśnik (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20,1 cm, szer. 29,5 cm	archiwum Muzeum
113.	MET	1979 r.	MET/24 714	wycinanka „gwiazda”	wielobarwna	gwiazda	Aleksandra Liwska	1979 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier matowy, glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 26,5 cm	Adam Zakrzewski
114.	MET	1991 r.	MET/44 582	wycinanka „kogut - sylweta” ¹	jednobarwna	figuralna	Józefa Prus	1948 r.	Drwały (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier kolorowy	wycinanie	wys. 17 cm, szer. 21,5 cm	Adam Zakrzewski
115.	MET	1991 r.	MET/44 583	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Józefa Prus	1948 r.	Drwały (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 16 cm, szer. 20,5 cm	Adam Zakrzewski
116.	MET	1991 r.	MET/44 584	wycinanka „gwiazda” ²	jednobarwna	gwiazda	Józefa Prus	1952 r.	Drwały (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier kolorowy	wycinanie	średnica 11,5 cm	Adam Zakrzewski
117.	MMP	2020 r.	MMP/E/ 9000/25	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	Stanisława Bartczak	1955 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 35,2 cm, szer. 28,2 cm	Elżbieta Miecznikowska
118.	MMP	2020 r.	MMP/E/ 9000/28	wycinanka „kółka”	wielobarwna	gwiazda	Stanisława Bartczak	1955 r.	Pniewo (gm. Zatory, pow. pułtuski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 14,9 cm i 14,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
119.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5491	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Anna Dudzińska	1982 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 11 cm, szer. 16 cm	Elżbieta Miecznikowska
120.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5625	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Aleksandra Liwska	1983 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 24,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
121.	MMP	2020 r.	MMP/E/ 8988/10	wycinanka „aniotek”	jednobarwna	figuralna	Katarzyna Rudnicka	1977 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier kolorowy	wycinanie	wys. 10,4 cm, szer. 7 cm	Elżbieta Miecznikowska
122.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 661/3	wycinanka „wstęga”	wielobarwna	wstęga	b.d.	1965	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier kolorowy, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 38 cm, szer. 22,4 cm	Elżbieta Miecznikowska
123.	MMP	2020 r.	MMP/E/ 8988/12	wycinanka „baba z kokoszkami”	wielobarwna	figuralna	b.d.	1977 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier kolorowy klej	wycinanie, naklejanie	wys. 15,3 cm, szer. 9,4 cm	Elżbieta Miecznikowska
124.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/1	wycinanka „wstążka”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1961 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 27 cm, szer. 23,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
125.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/4	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 21,5 cm, szer. 17 cm	Elżbieta Miecznikowska
126.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/5	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 24 cm, szer. 20,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
127.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/10	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia klej	wycinanie, naklejanie	wys. 24 cm, szer. 28,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
128.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/15	wycinanka „rycerz na koniu”	wielobarwna	figuralna	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany cynfolia	wycinanie, naklejanie	wys. 16 cm, szer. 12 cm	Elżbieta Miecznikowska

¹ Kopia wycinanki Józefa Prus z lat 20. XX wieku, wykonana przez autorkę z kolekcji Janiny Stankiewiczowej.

² Kopia wycinanki Józefa Prus z lat 20/30 XX wieku, wykonana przez autorkę z kolekcji Janiny Stankiewiczowej.

										klej			
129.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/23	wycinanka „paw”	wielobarwna	figuralna	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowa cynfolia klej	wycinanie, naklejanie	wys. 9 cm, szer. 14 cm	Elżbieta Miecznikowska
130.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/26	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 10 cm, szer. 11 cm	Elżbieta Miecznikowska
131.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/31	wycinanka „kogut”	wielobarwna	figuralna	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 10 cm, szer. 10 cm	Elżbieta Miecznikowska
132.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/42	wycinanka „wstążka”	wielobarwna	wstęga	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 27 cm, szer. 22 cm	Elżbieta Miecznikowska
133.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/46	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20 cm, szer. 26 cm	Elżbieta Miecznikowska
134.	MMP	1965 r.	MMP/E/ 673/51	wycinanka „zielko”	wielobarwna	zielko	Marianna Świadcowska	1965 r.	Wypychy (gm. Somianka pow. wyszkowski)	papier glansowany, cynfolia, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20 cm, szer. 26 cm	Elżbieta Miecznikowska
135.	MMP	2020 r.	MMP/E/ 8988/8	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Anna Pudlis	1977 r.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 16 cm, szer. 11,3 cm	Elżbieta Miecznikowska
136.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5651	wycinanka „kwiat”	wielobarwna	gwiazda	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 12,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
137.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5717	wycinanka „ziele”	wielobarwna	zielko	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany. klej	wycinanie, naklejanie	wys. 22 cm, szer. 12 cm	Elżbieta Miecznikowska
138.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5719	wycinanka „ziele”	wielobarwna	zielko	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 22,5 cm, szer. 14 cm	Elżbieta Miecznikowska
139.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5721	wycinanka „ziele”	jednobarwna	zielko	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 22,5 cm, szer. 11,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
140.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5939	wycinanka „koło”	jednobarwna	gwiazda	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 23,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
141.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5947	wycinanka „gwiazda”	jednobarwna	gwiazda	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 22,5 cm	Elżbieta Miecznikowska
142.	MMP	1983 r.	MMP/E/ 5953	wycinanka „gwiazda”	jednobarwna	gwiazda	Małgorzata Wultańska	1983 r.	Obryte (gm. Obryte pow. pułtuski)	papier glansowany	wycinanie	średnica 22 cm	Elżbieta Miecznikowska
143.	PK-KR	lata 80. XX w.	b/d	wycinanka „jajko”	wielobarwna	figuralna	Aleksandra Liwska	lata 80. XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 15,5 cm, szer. 11 cm	Sylwia Stojkowska- -Affelska
144.	PK-KR	lata 80. XX w.	b/d	wycinanka „kobieta”	wielobarwna	figuralna	Aleksandra Liwska	lata 80. XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 19 cm, szer. 9,5 cm	Sylwia Stojkowska- -Affelska
145.	PK-KR	lata 80. XX w.	b/d	wycinanka „koło”	wielobarwna	gwiazda	Aleksandra Liwska	lata 80. XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnia, pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	średnica 15 cm	Sylwia Stojkowska- -Affelska

146.	PK-KR	lata 80. XX w.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Aleksandra Liwska	lata 80. XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 16 cm, szer. 11 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
147.	PK-KR	lata 80. XX w.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Aleksandra Liwska	lata 80. XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 16 cm, szer. 12,5 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
148.	PK-KR	lata 80. XX w.	b/d	wycinanka „zielko”	jednobarwna	zielko	Aleksandra Liwska	lata 80. XX w.	Dąbrowa (gm. Rząśnik, pow. wyszkowski)	papier glansowany	wycinanie	wys. 25 cm, szer. 17,3 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska
149.	PK-SM	lata 87/80. XX w.	b/d	wycinanka „gwiazda z ptakami”	wielobarwna	gwiazda	Małgorzata Murziak	lata 70/80 XX w.	Pniewo (gm. Zatory pow. wyszkowski)	papier glansowany, klej	wycinanie, naklejanie	wys. 20,2 cm, szer. 20,2 cm	Sylwia Stojkowska-Affelska

*skróty:

b/d – brak danych

MP-MŁ – Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży

MEK – Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie

PME – Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

MSM – Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie

MRP – Muzeum Regionalne w Pułtusk

PBP - Pułtуска Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela

MKK - Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce

MKK – Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce

MW – Muzeum Wycinanki w Konstancinie-Jeziornie

MET – Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu

MMP – Muzeum Mazowieckie w Płocku

KP-KR – Kolekcja prywatna Katarzyny Rojek

KP-SM – Kolekcja prywatna Stanisława Murziaka

Zrealizowano w ramach stypendium
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

